

Vlada Republike Hrvatske

**Pregovaračko stajalište Republike Hrvatske
za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji
za poglavlje 27. „Okoliš“**

Zagreb, 10. srpnja 2008. godine

**MEĐUVLADINA KONFERENCIJA O PRISTUPANJU
REPUBLIKE HRVATSKE EUROPSKOJ UNIJI**

**PREGOVARAČKO STAJALIŠTE REPUBLIKE HRVATSKE
POGLAVLJE 27. „OKOLIŠ“**

I. SAŽETAK PREGOVARAČKOG STAJALIŠTA

Republika Hrvatska prihvaća pravnu stečevinu Europske unije (EU) obuhvaćenu poglavljem 27. „Okoliš“ kakva je na snazi 1. lipnja 2008. godine te je spremna ostvariti njenu punu provedbu do pristupanja EU s izuzetkom: Direktive Vijeća 1999/30/EZ od 22. travnja 1999. o graničnim vrijednostima sumporovog dioksida, dušikovih oksida, lebdećih čestica i olova u vanjskom zraku (vezano i na Direktivu 2008/50/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kakvoći vanjskog zraka i čistijem zraku za Europu); Direktive 94/63/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 1994. o kontroli emisija hlapivih organskih spojeva (VOC) koje proizlaze iz skladištenja benzina i njegove distribucije od terminala do benzinskih crpnih stanica; Direktive 98/70/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. listopada 1998. o kakvoći benzina i dizelskog goriva kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva Vijeća 93/12/EEZ, a koja je izmijenjena i dopunjena Direktivom 2003/17/EZ; Direktive Vijeća 1999/32/EZ od 26. travnja 1999. koja se odnosi na smanjenje sadržaja sumpora u određenim tekućim gorivima i kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 93/12/EEZ, a koja je izmijenjena i dopunjena Direktivom 2005/33/EZ; Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlaganju otpada; Direktive 2006/60/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice na području politike voda; Direktive Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o komunalnim otpadnim vodama; Direktive Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 2001. o zaštiti voda od onečišćenja izazvanih nitratima poljoprivrednog podrijetla; Direktive Vijeća 98/83/EZ od 3. studenog 1998. o kakvoći vode namijenjenoj za ljudsku potrošnju; Direktive 2008/1/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o cjelovitom sprječavanju i nadzoru onečišćenja (kodificirana verzija); Direktive 2001/80/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2001. o ograničavanju emisija određenih onečišćujućih tvari u zrak iz velikih uređaja za loženje; Direktive Vijeća 1999/13/EZ od 11. ožujka 1999. o ograničavanju emisija hlapivih organskih spojeva koji nastaju upotrebom organskih otapala u određenim aktivnostima i postrojenjima, za čiju primjenu Hrvatska traži prijelazna razdoblja.

Hrvatska postavlja zahtjev za tehničke adaptacije Direktive Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. godine o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore i Direktive Vijeća 79/409/EEZ od 2. travnja 1979. godine o očuvanju divljih ptica.

Za potrebe priprema za članstvo, Hrvatska u ovoj fazi smatra rujan 2009. godine ciljnim razdobljem dovršetka pregovora o pristupanju EU.

II. ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR

II. a. Horizontalno zakonodavstvo

Pristup javnosti informacijama o okolišu i sudjelovanje javnosti

Zakonodavni okvir

Odredbe Direktive 2003/4/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. godine o pravu na pristup javnosti informacijama o okolišu i ukidanju Direktive Vijeća 90/313/EEZ u zakonodavstvo Republike Hrvatske preuzete su Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Zakonom o pravu na pristup informacijama (NN 172/03).

Direktiva 2003/35/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. godine o sudjelovanju javnosti kod izrade određenih planova i programa koji se odnose na okoliš, a kojom se izmjenjuju i dopunjuju s obzirom na sudjelovanje javnosti i pristup pravosuđu Direktive Vijeća 85/337/EEZ i 96/61/EZ prenesena je u nacionalno zakonodavstvo Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Zakonom o zaštiti zraka (NN 178/04 i 60/08) te Uredbom o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08).

U prosincu 2006. godine usvojen je i Zakon o potvrđivanju Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Arhuška konvencija) (NN MU 01/07) te je Hrvatska 27. lipnja 2007. godine postala strankom Konvencije.

Administrativna sposobnost

Koordinativnu ulogu u provedbi obveza vezanih uz pristup javnosti informacijama o okolišu i sudjelovanje javnosti imaju Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) i Agencija za zaštitu okoliša.

Novim je ustrojem MZOPUG-a iz svibnja 2007. godine formiran novi Odjel za održivi razvoj i promicanje zaštite okoliša, u okviru kojeg se obavljaju poslovi vezani za informiranje javnosti. U Odjelu je na poslovima informiranja javnosti zaposlen jedan djelatnik, a tijekom 2008. godine dodatno će biti zaposlen jedan novi djelatnik. Dodatno, ured glasnogovornice MZOPUG-a obavlja poslove informiranja javnosti što uključuje i uređivanje internetskih stranica MZOPUG-a, na čemu je zaposleno troje djelatnika.

Većina tijela javne vlasti nadležnih za pitanja okoliša ustrojila je službe za poslove planiranja, usmjeravanja, nadzora i provedbe internih strategija informiranja i odnosa s javnošću.

Procjena utjecaja na okoliš

Zakonodavni okvir

Postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš propisan je Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07), Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 64/08) te Uredbom o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08), kojima su u potpunosti prenesene odredbe Direktive Vijeća 85/337/EEZ od 27. lipnja

1985. godine o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš izmijenjene i dopunjene Direktivama 97/11/EZ i 2003/35/EZ te odredbe Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (Espoo konvencija). Zakon o potvrđivanju Espoo konvencije donesen je 1996. godine (NN MU 6/96). Zakonom o zaštiti okoliša uveden je postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš (*screening*) i mogućnost određivanja sadržaja studije o utjecaju na okoliš (*scoping*), uvedeno je sustavno informiranje i sudjelovanje javnosti, zainteresirane javnosti i ostalih nadležnih tijela u pojedinim fazama postupka. Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš određeni su zahvati za koje se obvezno provodi procjena i zahvati koji podliježu ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš te kriteriji na temelju kojih se pri tome odlučuje, način provedbe postupka procjene i ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, način rada povjerenstva, način sudjelovanja ovlaštenika, obvezni sadržaj studije i način izdavanja upute o sadržaju studije o utjecaju zahvata na okoliš (ukoliko je zatražena takva uputa), način informiranja i sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u pojedinim postupcima. Pored toga, Uredbom je propisan način postupanja vezano za pitanja zaštite prirode kada postupak procjene uključuje i ocjenu prihvatljivosti zahvata za prirodu te način vođenja postupka procjene kada se utvrđuju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša.

Postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi se u ranoj fazi planiranja zahvata, odnosno najkasnije prije izdavanja lokacijske dozvole ili drugog odobrenja za realizaciju zahvata. Prije donošenja odluke o mogućnosti nastavka realizacije zahvata uzimaju se u obzir rezultati konzultacija provedenih s ostalim tijelima nadležnim za pojedine sastavnice okoliša te s javnošću i zainteresiranom javnošću. Mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša koji su utvrđeni u provedenom postupku procjene, postaju sastavni dio dozvola potrebnih za realizaciju zahvata (primjerice: lokacijska i građevna dozvola) i ugrađuju se u detaljniju tehničku dokumentaciju (primjerice: idejni, glavni i izvedbeni projekti).

Administrativna sposobnost

Za postupak procjene utjecaja na okoliš na razini države nadležno je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG), a za postupak na regionalnoj razini nadležna su upravna tijela u županijama, odnosno u Gradu Zagrebu. Ova nadležna tijela koordiniraju postupke procjene utjecaja na okoliš i tijekom rada uključuju i druga tijela nadležna za zaštitu pojedinih dijelova okoliša, primjerice za zaštitu prirode, vode, šume, zdravlje ljudi.

U sklopu Uprave za gospodarenje okolišem MZOPUG-a ustrojen je Odjel za procjenu okoliša u čijem sastavu je Odsjek za procjenu utjecaja na okoliš u kojem se provode postupci procjene utjecaja na okoliš pojedinačnih zahvata. U Odsjeku je zaposleno pet djelatnika, a daljnje zapošljavanje dvoje novih djelatnika provest će se u 2009. godini. Na županijsku razinu, odnosno u Grad Zagreb, raspoređuje se odgovarajući odnosno, dovoljan broj djelatnika koji su prethodno obavljali te poslove u uredima državne uprave.

Inspekcija zaštite okoliša ustrojena u Upravi za inspekcijske poslove MZOPUG-a, na temelju Zakona o zaštiti okoliša obavlja nadzor provedbe mjera utvrđenih aktom procjene utjecaja na okoliš te koordinira nadzor inspekcijskih službi drugih ministarstava nadležnih prema posebnim propisima za zaštitu pojedinih sastavnica i opterećenja okoliša koji sudjeluju u postupku procjene utjecaja na okoliš prema tim propisima. Inspekcija zaštite okoliša obavlja inspekcijski nadzor primjene propisa iz područja zaštite okoliša u okviru svoje nadležnosti, koordinira međusobni rad i postupanje ostalih inspekcijskih tijela nadležnih za pojedine sastavnice okoliša, sudjeluje u upravnim nadzorima koje provodi MZOPUG. Inspekcijski nadzor provodi Odjel inspekcijskog nadzora zaštite okoliša u okviru središnje službe Uprave za inspekcijske poslove i 20 Odjela inspekcijskog nadzora Područnih jedinica.

U Odjelu inspekcijskog nadzora zaštite okoliša zaposlena su sveukupno 73 inspektora zaštite okoliša i 2 stručna savjetnika, od kojih je u središnjoj službi zaposleno 15 inspektora zaštite okoliša i 2 stručna savjetnika, a u Područnim jedinicama 58 inspektora. Navedeni administrativni kapaciteti odnose se na sve inspekcijske aktivnosti iz nadležnosti MZOPUG-a. Do kraja 2009. godine planirano je daljnje zapošljavanje inspektora (ukupno 11 novozaposlenih).

S ciljem uspostave međusobne suradnje i koordinacije inspekcija svih sastavnica okoliša u primjeni propisa u području zaštite okoliša, u kolovozu 2007. potpisan je Sporazum o suradnji inspekcijskih službi na području zaštite okoliša. Potpisnici Sporazuma uz MZOPUG su Ministarstvo kulture, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi i Državni inspektorat.

S obzirom na izmjene djelokruga i ustrojstva dijela ministarstva iz siječnja 2008. godine, do usklađenja Sporazuma u skladu s tim izmjenama koje je u tijeku, obveze koje iz njega proizlaze preuzimaju novoosnovano Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja te Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.

Odgovornost za okoliš

Zakonodavni okvir

Direktiva 2004/35/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete u okolišu djelomično je transponirana u hrvatsko zakonodavstvo novim Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07), a u potpunosti će biti prenesena u hrvatsko zakonodavstvo donošenjem dvaju podzakonskih propisa.

Administrativna sposobnost

Institucionalni okvir predstavlja Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) nadležno za industrijska onečišćenja te zaštitu tla, Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva nadležno za zaštitu voda i Ministarstvo kulture nadležno za zaštitu prirode.

Inspekcijske službe navedenih ministarstava (inspekcija zaštite okoliša, inspekcija zaštite prirode i vodopravna inspekcija) nadležne su provoditi nadzor u vezi s odgovornošću za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete u okolišu. U navedenim inspekcijskim službama priprema se edukacija u vezi provedbe Zakona o zaštiti okoliša u vezi s odgovornošću za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete u okolišu.

U MZOPUG-u se poslovi vezani za Direktivu 2004/35/EZ obavljaju u Odsjeku za sprečavanje onečišćenja i odgovornost za štetu u okolišu na čemu je zaposlen jedan djelatnik, što se ocjenjuje dovoljnim.

Strateška procjena utjecaja na okoliš

Zakonodavni okvir

Odredbi Direktive 2001/42/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš i Protokola o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš uz Konvenciju o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (Espoo konvencija) u zakonodavstvo Republike Hrvatske u potpunosti su prenesene Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07), Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08), Uredbom o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08) i Pravilnikom o povjerenstvu za stratešku procjenu (NN 70/08). Zakonom o zaštiti okoliša definira se postupak strateške procjene utjecaja na okoliš, utvrđuju se planovi i programi za koje se postupak obvezno provodi te oni koji podliježu postupku utvrđivanja potrebe provedbe postupka, kao i planovi i programi koji ne podliježu obvezama provedbe postupka. Nadalje, utvrđuje se tijelo nadležno za provedbu postupka, obveza izrade strateške studije, propisuju se određeni detalji postupka, obveze sudjelovanja Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) i ostalih tijela nadležnih za pojedina pitanja zaštite okoliša, sudjelovanja javnosti, potreba provedbe postupka u slučaju utjecaja na prirodu te provedba postupka u slučaju prekograničnih utjecaja primjene planova i programa. Pored toga, Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš propisuje se način provedbe postupka strateške procjene, obvezni sadržaj i način izrade strateške studije te postupak u svezi s tim, obvezni sadržaj mišljenja i drugih akata u postupku, rokovi u tom postupku, obvezni sadržaj izvješća o načinu na koji su u plan ili program integrirani uvjeti zaštite okoliša utvrđeni strateškom procjenom, način praćenja stanja okoliša glede značajnih utjecaja plana i programa prilikom njihove provedbe, način provjere provedbe mjera zaštite okoliša koje su postale sadržajem plana ili programa te način pojedinačnih ispitivanja i kriterije za utvrđivanje vjerojatno značajnog utjecaja izmjenom i/ili dopunom plana ili programa na okoliš u postupku ocjene i način provedbe postupka ocjene.

Iako prije donošenja Zakona o zaštiti okoliša i navedenih provedbenih propisa nije bila propisana obveza strateške procjene utjecaja na okoliš za određene planove i programe, postupak koji je uključivao pojedine odredbe Direktive 2001/42/EZ provodio se prije usvajanja dokumentacije o prostornom planiranju.

CARDS 2003 projekt „Procjena utjecaja razvojnih strategija na okoliš (Strateška procjena utjecaja na okoliš)“, koji se provodio od veljače 2006. do kraja listopada 2007. godine, pružio je pomoć u prenošenju odredbi Direktive 2001/42/EZ te omogućio jačanje administrativnih sposobnosti za njenu provedbu. U okviru projekta provedene su, između ostalog, sljedeće aktivnosti: izrađena je pilot Studija SPUO (GUP grada Šibenika), održane su obuke za sve sudionike u postupku (predstavnik ministarstava, županija i izrađivača Studija) te je izrađen prijedlog metodoloških smjernica za provedbu postupka strateške procjene utjecaja na okoliš.

Administrativna sposobnost

Postupak strateške procjene za plan i program na državnoj razini provodi ministarstvo nadležno za sektor za koje se plan ili program donosi. Na područnoj (regionalnoj) razini postupak strateške procjene provodi nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno u Gradu Zagrebu, u suradnji s nadležnim upravnim odjelom u županiji, odnosno u Gradu Zagrebu, ovisno o području za koji se plan ili program donosi. Ova nadležna tijela koordiniraju postupke strateške procjene i tijekom rada uključuju i druga tijela nadležna za zaštitu pojedinih sastavnica okoliša, primjerice zaštitu prirode, vode, šume, zdravlje ljudi. Nadležna

tijela dužna su prije upućivanja prijedloga plana ili programa u proceduru donošenja o strateškoj procjeni ishoditi mišljenje MZOPUG-a.

U sklopu Uprave za gospodarenje okolišem MZOPUG-a ustrojen je Odjel za procjenu okoliša u čijem sastavu je Odsjek za stratešku procjenu utjecaja na okoliš u kojem će se obavljati poslovi u području strateške procjene. U Odsjeku je zaposleno troje djelatnika, a zapošljavanje jednog novog djelatnika provest će se u 2008. godini.

Za obavljanje poslova u području strateške procjene utjecaja na okoliš na državnoj razini koristit će se, uz kapacitete MZOPUG-a, i administrativni kapaciteti ministarstava nadležnih za sektor za koji se donosi planski dokument (Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja; Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva; Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture; Ministarstvo turizma; Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva) te kapaciteti tijela nadležnih za pojedina pitanja zaštite okoliša. Također, za obavljanje poslova strateške procjene utjecaja na okoliš na županijskoj razini koristit će se administrativni kapaciteti upravnih odjela nadležnih za zaštitu okoliša i nadležnih upravnih odjela, ovisno o sektoru za koji se planski dokument donosi.

Izvješćivanje i suradnja s Europskom agencijom za okoliš

Zakonodavni okvir

Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbom o informacijskom sustavu zaštite okoliša (NN 68/08) prenesen je dio odredbi Direktive Vijeća 91/692/EEZ od 23. prosinca 1991. koja standardizira i racionalizira izvješća o provedbi određenih direktiva koje se odnose na okoliš te je ostvaren dio uvjeta za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1210/90 od 7. svibnja 1990. o uspostavljanju Europske agencije za zaštitu okoliša i Europske informacijske i promatračke mreže okoliša (EIONET). Zakonom je propisana obveze dostave podataka u Informacijski sustav zaštite okoliša (ISZO), odnosno Agenciji za zaštitu okoliša (AZO).

Direktiva 2007/2/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. kojom se uspostavlja Infrastruktura za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE direktiva) djelomično je prenesena Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07) te Zakonom o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (NN 16/07).

Administrativna sposobnost

AZO je, temeljem novog Zakona o zaštiti okoliša, definirana kao središnje informacijsko tijelo za prikupljanje i objedinjavanje sveukupnih podataka o okolišu, vođenje baza podataka o okolišu te za koordinaciju izvješćivanja i izvješćivanje Europske komisije o provedbi pojedinih propisa zaštite okoliša. Također, AZO izrađuje i/ili sudjeluje u provedbi međunarodnih ugovora i sporazuma iz područja zaštite okoliša kojih je Republika Hrvatska stranka, u dijelu koji se odnosi na izvješćivanje prema preuzetima obvezama.

Praćenje i prikupljanje podataka o stanju pojedinih sastavnica okoliša za potrebe izvješćivanja u nadležnosti je pojedinih resornih upravnih tijela, državnih upravnih organizacija, pravnih osoba s javnim ovlastima te znanstvenih institucija.

U AZO-u je zaposleno ukupno 42 djelatnika. Planirano je daljnje jačanje administrativnih kapaciteta AZO s novih 15 djelatnika do kraja 2008. godine i daljnjim rastom na 72-75 djelatnika do kraja 2009. godine.

Vežano uz provedbu INSPIRE direktive, osnovano je Vijeće nacionalne infrastrukture i prostornih podataka (Vijeće NIPP-a). Državna geodetska uprava ima ulogu tajništva Vijeća NIPP-a, pruža tehničku podršku uspostavi NIPP-a te koordinira rad tijela NIPP-a. Trenutno ne postoji ustrojstvena jedinica u Državnoj geodetskoj upravi koja se bavi isključivo pitanjima NIPP-a i INSPIRE Direktive, a nekoliko djelatnika (2-3) radi na pripremama uspostave NIPP-a.

Klimatske promjene (Kyotski protokol, trgovanje emisijama, tvari koje oštećuju ozonski sloj)

Kyotski protokol, trgovanje emisijama

Zakonodavni okvir

Republika Hrvatska stranka je Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda (UN) o promjeni klime (UNFCCC) od 1996. godine (NN MU 2/1996) te Kyotskog protokola uz Okvirnu konvenciju UN-a o promjeni klime od 28. kolovoza 2007. godine (NN MU 5/07).

Pravni okvir za provedbu obveza koje za državu proizlaze iz UNFCCC-a i Kyotskog protokola propisan je Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Zakonom o zaštiti zraka (NN 178/04 i 60/08).

Zakonom o zaštiti zraka preuzet je dio odredbi Direktive 2003/87/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. kojom se utvrđuje shema za trgovanje kvotama emisije stakleničkih plinova unutar Zajednice i kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva Vijeća 96/61/EZ, izmijenjena i dopunjena Direktivom 2004/101/EZ.

Zakonom o zaštiti zraka propisuje se, među ostalim, sadržaj Plana raspodjele emisijskih kvota stakleničkih plinova te se njime omogućuje trgovanje emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, provedba mehanizama Kyotskog protokola, sprječavanje i smanjivanje emisija koje utječu na klimatske promjene te uspostava Registra emisija stakleničkih plinova kojeg vodi Agencija za zaštitu okoliša (AZO).

Zakonom se propisuje i obveza pribavljanja dozvole Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) za operatera postrojenja koje ispušta emisiju stakleničkih plinova sukladno Prilogu I. Direktive 2003/87/EZ. Zakonom su propisane i kaznene odredbe te obveza plaćanja naknade u iznosu od 750 HRK (103 EUR) za svaku tonu CO₂ ekvivalenta prekomjerne emisije koju postrojenje ispusti u prethodnoj godini.

Zakonom su uređeni i uvjeti za provedbu Odluke Komisije 2005/381/EZ od 4. svibnja 2005. kojom se uvodi upitnik za izvješćivanje o primjeni Direktive 2003/87/EZ, Odluke Komisije 2007/589/EZ od 18. srpnja 2007. kojom se uspostavljaju smjernice za praćenje i o emisijama stakleničkih plinova sukladno Direktivi 2003/87/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća te Odluke Komisije 2006/780/EZ od 13. studenoga 2006. o izbjegavanju dvostrukoga brojanja smanjenja emisija stakleničkih plinova temeljem sustava Zajednice za trgovanje emisijama za projektne aktivnosti temeljem Kyotskog protokola u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća.

Uredbom o praćenju emisija stakleničkih plinova u Republici Hrvatskoj (NN 1/07) uređeni su uvjeti za provedbu Odluke Komisije 280/2004/EZ o mehanizmu za praćenje emisija stakleničkih plinova u Zajednici i za provedbu Kyotskog protokola, Odluke Komisije 2005/166/EZ kojom se uspostavljaju pravila za primjenu Odluke 280/2004/EZ, Uredbe

Komisije 2216/2004/EZ o standardiziranim i sigurnosnim sustavima registara emisija sukladno Direktivi 2003/87/EZ i sukladno Odluci 280/2004/EZ te Uredbe Komisije 916/2007/EZ kojom se dopunjuje Uredba Komisije 2216/2004/EZ. Praćenje emisija stakleničkih plinova ostvaruje se kroz sljedeće sastavnice: Nacionalni sustav prema Odluci 19/CMP.1; Nacionalni registar emisija stakleničkih plinova; Izvješće o provedbi politike i mjera za ublažavanje učinaka klimatskih promjena; Izvješće o projekcijama emisija stakleničkih plinova i Nacionalno izvješće prema UNFCCC-u.

U okviru LIFE-Treće zemlje projekta „Osposobljavanje za provedbu Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime i Kyotskog protokola u Republici Hrvatskoj“ izrađena je u 2007. godini Nacionalna strategija s akcijskim planom za provedbu UNFCCC-a i Kyotskog protokola s planom djelovanja. Vlada Republike Hrvatske u svibnju 2008. godine usvojila je „Plan zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2008.-2011.“ (NN 61/08) čiji integralni dio čini i Akcijski plan za provedbu UNFCCC-a i Kyotskog protokola s planom djelovanja.

Administrativna sposobnost

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) nadležno je tijelo za provedbu UNFCCC Konvencije i Kyotskog protokola te ostalih propisa vezanih uz klimatske promjene.

U sklopu Sektora za atmosferu, more i tlo u Upravi za gospodarenje okolišem MZOPUG-a ustrojen je Odjel za zaštitu atmosfere unutar kojeg je Odsjek za zaštitu klime i ozonskog sloja. U Odsjeku je zaposleno pet djelatnika od kojih se troje bavi poslovima zaštite klime, a daljnje jačanje administrativnih kapaciteta provest će se u 2009. godini.

AZO vodi Registar onečišćavanja okoliša i Registar emisija stakleničkih plinova te je nadležan za Nacionalni inventar emisija stakleničkih plinova i izradu posebnih izvješća i elaborata vezano za klimatske promjene. Poslovima vezanim za zaštitu klime bave se dva djelatnika, a daljnje jačanje administrativnih kapaciteta provest će se u 2009. godini.

Inspektori zaštite okoliša Uprave za inspeksijske poslove MZOPUG-a nadležni su provoditi nadzor u vezi praćenja emisija stakleničkih plinova na temelju Zakona o zaštiti zraka i propisa donesenih na temelju toga zakona.

Tvari koje oštećuju ozonski sloj

Zakonodavni okvir

Republika Hrvatska ratificirala je Bečku konvenciju o zaštiti ozonskog sloja i Montrealski protokol o tvarima koje oštećuju ozonski sloj temeljem Odluke o objavljivanju mnogostranih međunarodnih ugovora kojih je Republika Hrvatska stranka na temelju notifikacija o sukcesiji (NN MU 11/93 i 12/93). Ratificirane su i sve izmjene i dopune Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (NN MU 11/93, 8/96, 10/00, 14/00 i 12/01). Zbog svoje male potrošnje ovih tvari po glavi stanovnika, Hrvatska provodi odredbe Montrealskog protokola kao stranka njegovog članka 5.

Postupanje s tvarima koje oštećuju ozonski sloj regulirano je Uredbom o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (NN 120/05) kojom su uređeni svi uvjeti za provedbu Uredbe (EZ) br. 2037/2000 Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. lipnja 2000. o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i Uredbe (EZ) br. 842/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o određenim fluoriranim stakleničkim plinovima.

Uredbom se, između ostalog, uređuje: postupno smanjivanje i ukidanje potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj, uvoz/izvoz kontroliranih tvari i njihovo stavljanje u promet na domaće tržište kako bi se osigurala kontrola nad potrošnjom tih tvari u Hrvatskoj, postupanje s proizvodima koji sadrže kontrolirane tvari kako bi se smanjio uvoz proizvoda punjenih s tvarima koje oštećuju ozonski sloj; prikupljanje, obnavljanje, uporaba i zbrinjavanje kontroliranih tvari kako bi se izbjeglo ispuštanje tih tvari u atmosferu, a ujedno osigurale određene količine oporabljenih tvari neophodnih za servisiranje uređaja nakon ukidanja potrošnje novih tvari; uspostavljaju se centri za prikupljanje, obnavljanje i uporabu; te je od 01. siječnja 2006. godine uvedena naknada u iznosu od 3 kune po kilogramu uvezene nove tvari za zbrinjavanje otpadnih kontroliranih i zamjenskih tvari. Od 1. siječnja 2006. godine zabranjen je uvoz u svrhu stavljanja u promet na domaće tržište CFC plinova osim kao procesni agensi i za prijeko potrebne namjene i proizvoda koji sadrže HCFC plinove te potrošnja metil bromida osim za potrebe karantene i primjenu prije otpreme robe. Od 1. siječnja 2011. godine zabranjuje se korištenje oporabljenih CFC plinova i halona u postojećoj opremi.

Uvedena je obveza upisa u Registar svih subjekata koji su u sustavu uvoza/izvoza, stavljanja na tržište, servisiranja i održavanja rashladnih i klimatizacijskih uređaja te protupožarnih sustava i uređaja. Sukladno Uredbi, pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost servisiranja i održavanja rashladnih i klimatizacijskih uređaja i protupožarnih sustava i uređaja dužne su udovoljavati propisanim uvjetima te postupati u skladu s Kodom dobre prakse.

S ciljem informiranja javnosti na internetskoj stranici Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) objavljuju se podaci o potrošnji ovih tvari u Hrvatskoj. Podaci se unose u informacijski sustav o kakvoći zraka koji je dostupan javnosti.

Odredbe Uredbe primjenjuju se na isti način i na fluorirane stakleničke plinove koji se koriste u rashladnim i klimatizacijskim uređajima te protupožarnim sustavima. Propisivanjem kontrole potrošnje fluoriranih stakleničkih plinova uređuju se i uvjeti za provedbu Uredbe (EZ) br. 842/2006.

Administrativna sposobnost

Nadležno tijelo za postupanje s tvarima koje oštećuju ozonski sloj i zamjenskim tvarima (fluorirani staklenički plinovi) je MZOPUG. Dozvole za uvoz i izvoz kontroliranih tvari, temeljem posebnog propisa izdaje Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva uz prethodno pribavljeno mišljenje MZOPUG-a. U sklopu Sektora za atmosferu, more i tlo u Upravi za gospodarenje okolišem MZOPUG-a ustrojen je Odjel za zaštitu atmosfere, unutar kojeg je Odsjek za zaštitu klime i ozonskog sloja. U odsjeku je zaposleno je pet djelatnika, od kojih se dvoje bavi poslovima zaštite ozonskog sloja.

Ministarstvo financija, Carinska uprava nadležno je za kontrolu uvoza/izvoza tvari koje oštećuju ozonski sloj.

Inspektori zaštite okoliša Uprave za inspekcijske poslove MZOPUG-a nadležni su za provedbu nadzora u vezi postupanja s tvarima koje oštećuju ozonski sloj i sa zamjenskim tvarima, dok gospodarski inspektori Državnog inspektorata provode inspekcijski nadzor koji se odnosi na provedbu Zakona o zaštiti zraka i propisa donesenih na temelju njega u vezi sa sastavom proizvoda i/ili drugih značajki kakvoće proizvoda, način utvrđivanja kakvoće proizvoda, stavljanje proizvoda u promet na domaćem tržištu te način dokazivanja sukladnosti proizvoda. Inspekcijski nadzor provode 393 gospodarska inspektora na području cijele Hrvatske, organizirana u 5 područnih jedinica (Rijeka, Split, Osijek, Varaždin i Zagreb) te 39 ispostava područnih jedinica, a koordinacija aktivnosti se provodi u Sjedištu Državnog

inspektorata u Zagrebu, kroz Službu nadzora u području prometa robe i usluga, Odjel tehničkog zakonodavstva.

Civilna zaštita

Zakonodavni okvir

Vezano uz pitanja suradnje i međusobne pomoći u zaštiti od katastrofa, potpisan je Memorandum o razumijevanju koji je potvrđen Zakonom o potvrđivanju Memoranduma o razumijevanju između Europske zajednice i Republike Hrvatske o sudjelovanju Republike Hrvatske u „Financijskom instrumentu za civilnu zaštitu“ (NN MU 03/08).

Administrativna sposobnost

Tijelo nadležno za provedbu obveza na području civilne zaštite je Državna uprava za zaštitu i spašavanje (DUZS) koja uključuje Službu civilne zaštite, Službu vatrogastva i Službu 112. Za provedbu obveza koje proizlaze pristupanjem Hrvatske EU na području civilne zaštite, jačanje administrativnih kapaciteta utvrdit će se novom Uredbom o unutarnjem ustrojstvu DUZS-a koja je u proceduri donošenja i kojom se predviđa povećanje broja zaposlenika na način da će DUZS imati ukupno 917 djelatnika.

II. b. Kakvoća zraka

Zakonodavni okvir

Direktiva 96/62/EZ i direktive kćeri

Direktiva Vijeća 96/62/EZ od 27. rujna 1996. o procjeni i upravljanju kakvoćom vanjskog zraka u potpunosti je prenesena u nacionalno zakonodavstvo Zakonom o zaštiti zraka (NN 178/04 i 60/08), Uredbom o utvrđivanju lokacija postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka (NN 04/02), Programom mjerenja kakvoće zraka u državnoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka (NN 43/02), Pravilnikom o izdavanju dozvole ili suglasnosti za obavljanje djelatnosti praćenja kakvoće zraka i praćenja emisija iz stacionarnih izvora (NN 79/06), Planom zaštite i poboljšanja kakvoće zraka za razdoblje od 2008. do 2011. godine (NN 61/08) i Uredbom o određivanju područja i naseljenih područja prema kategorijama kakvoće zraka (NN 68/08).

Direktiva Vijeća 1999/30/EZ od 22. travnja 1999. o graničnim vrijednostima sumporovog dioksida, dušikovog dioksida, lebdećih čestica i olova u vanjskom zraku, Direktiva 2000/69/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. studenog 2000. o graničnim vrijednostima benzena i ugljikovog monoksida u vanjskom zraku i Direktiva 2004/107/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. koja se odnosi na arsen, kadmij, živu, nikal i policikličke aromatske ugljikovodike u vanjskom zraku prenesene su u potpunosti Uredbom o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku (NN 133/05), Uredbom o kritičnim razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 133/05) i Pravilnikom o praćenju kakvoće zraka (NN 155/05).

Direktiva 2002/3/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2002. o ozonu u vanjskom zraku prenesena je u potpunosti Uredbom o ozonu u zraku (NN 133/05), Uredbom o kritičnim razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 133/05) i Pravilnikom o praćenju kakvoće zraka (NN 155/05).

Zakonom o zaštiti zraka, Pravilnikom o razmjeni informacija o podacima iz mreža za trajno praćenje kakvoće zraka (NN 135/06) i Uredbom o informacijskom sustavu zaštite okoliša (NN 68/08) uređeni su uvjeti za provedbu Odluke Komisije 2004/224/EZ od 20. veljače 2004. kojom se propisuju postupci za dostavljanje informacija o planovima ili programima koji se zahtijevaju prema Direktivi 96/62/EZ u odnosu na granične vrijednosti za određene onečišćujuće tvari u vanjskom zraku, Odluke Vijeća 97/101/EZ od 27. siječnja 1997. kojom se uspostavlja uzajamna razmjena informacija i podataka dobivenih od mreža i pojedinačnih postaja koje mjere onečišćenost zraka među državama članicama i Odluke Komisije 2001/752/EZ od 17. listopada 2001. kojom se dopunjuju dodaci Odluke 97/101/EZ.

Zakonom o zaštiti zraka stvoren je i pravni temelj za prijenos nove Direktive 2008/50/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kakvoći zraka i čistijem zraku za Europu.

Vlada Republike Hrvatske usvojila je u svibnju 2008. „Plan zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2008. do 2011. godine“ (NN 61/08). Planom se određuju kratkoročne mjere s ciljem zaštite i poboljšanja kakvoće zraka i on obuhvaća pitanja emisije štetnih tvari (uključujući stakleničke plinove i tvari koje oštećuju ozonski sloj) te kakvoću zraka u naseljima i ruralnim područjima s ciljem zaštite zdravlja ljudi, vegetacije i ekosustava. Plan se odnosi i na međunarodne obveze Hrvatske u području kakvoće zraka i emisija onečišćujućih tvari.

U Hrvatskoj je na snazi i niz međunarodnih ugovora iz područja zaštite zraka, a potvrđivanje međunarodnih ugovora dovršeno je donošenjem sljedećih zakona: Zakon o potvrđivanju Protokola o teškim metalima (NN MU 5/07), Zakon o potvrđivanju Protokola o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (NN MU 5/07), Zakon o potvrđivanju Protokola o nadzoru emisija hlapivih organskih spojeva ili njihovih prekograničnih strujanja (NN MU 10/07), Zakon o potvrđivanju Protokola o nadzoru emisija dušikovih oksida ili njihovih prekograničnih strujanja (NN MU 10/07) i Zakon o potvrđivanju Protokola o suzbijanju zakiseljavanja, eutrofikacije i prizemnog ozona (NN MU 4/08) uz Konvenciju o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979.

Sukladno Uredbi o kritičnim razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 133/05) od 1. siječnja 2007. godine u funkciji je sustav dojave o pojavi kritičnih razina onečišćujućih tvari u zraku u naseljenim područjima (aglomeracijama) za SO₂, NO₂ te upozoravajućih i kritičnih razina za ozon. Sustav dojave uspostavljen je preko Službe 112 Državne uprave za zaštitu i spašavanje.

U okviru aktivnosti Agencije za zaštitu okoliša (AZO) provedene su aktivnosti na uspostavi Informacijskog sustava zaštite zraka (ISKZ). Tijekom 2007. godine uspostavljena je baza podataka o kvaliteti proizvoda i opreme na terminalima i benzinskim postajama. Započeto je s razvojem baze o izvorima onečišćavanja zraka (emisije onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora) i baze o hlapivim organskim spojevima. Izrađeno je i Izvješće o kakvoći zraka Državne mreže za trajno praćenje kakvoće zraka u Republici Hrvatskoj za 2005. godinu te Izvješće o praćenju kakvoće zraka na teritoriju Republike Hrvatske za 2006. godinu.

Od 2005. godine, informacije o kakvoći zraka javnosti su dostupne na internetskim stranicama Državne mreže za trajno praćenje kakvoće zraka (<http://zrak.mzopu.hr>) i internetskim stranicama AZO-a (www.azo.hr), koji za potrebe Ministarstva zaštite okoliša,

prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) vodi informacijski sustav o kakvoći zraka te registar onečišćivanja okoliša.

Direktiva 2001/81/EZ

Direktiva 2001/81/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2001. o nacionalnim vršnim emisijama onečišćujućih tvari djelomično je prenesena u hrvatsko zakonodavstvo. Pravni temelj za prenošenje Direktive u nacionalno zakonodavstvo dan je u Zakonu o zaštiti zraka (NN 178/04 i 60/08).

Člankom 39. ovog Zakona određuje se donošenje provedbenog akta kojim se propisuju onečišćujuće tvari koje uzrokuju nepovoljne učinke zakiseljavanja, eutrofikacije i fotokemijskog onečišćenja na teritoriju države, njihova emisijska kvota za određeno razdoblje i način izračivanja godišnjih proračuna emisija.

Način prikupljanja podataka o emisijama u zrak reguliran je Pravilnikom o registru onečišćavanja okoliša (NN 35/08) i Uredbom o informacijskom sustavu zaštite okoliša (NN 68/08). Pravilnikom se propisuje obvezni sadržaj i način vođenja registra onečišćavanja okoliša, obveznici dostave podataka u registar, način, metodologije i rokovi prikupljanja i dostavljanja podataka o ispuštanju onečišćujućih tvari u zrak, podaci o onečišćivaču, tvrtki, postrojenju, organizacijskoj jedinici u sastavu onečišćivača, rok i način obavještavanja javnosti, te način provjere i osiguranja kvalitete podataka.

Podatke o emisijama onečišćujućih tvari u zrak prikuplja Agencija za zaštitu okoliša koja je zadužena i za izradu godišnjeg inventara emisija sukladno obvezama iz Konvencije i pripadnih protokola. Inventar emisija izrađuje se u skladu s EMEP/CORINAIR metodologijom (Prilog III. Direktive) i dostavlja tajništvu Konvencije.

Planom zaštite i poboljšanja kakvoće zraka za razdoblje od 2008. do 2011. godine (NN 61/08) određuju se postoci smanjenja emisija NO_x, SO₂, NH₃ i VOC-ova do 2010. godine u odnosu na 1990. godinu te se propisuju okvirne mjere za postizanje ovih ciljeva.

Hrvatska je stranka Konvencije o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. godine (notifikacija o sukcesiji NN MU 12/93), a usvojen je i Zakon o potvrđivanju Protokola uz Konvenciju o zakiseljavanju, eutrofikaciji i prizemnom ozonu (NN MU 4/08).

Administrativna sposobnost

Središnje tijelo nadležno za provedbu Zakona o zaštiti zraka i provedbenih propisa donesenih temeljem njega je MZOPUG. U sklopu Sektora za atmosferu, more i tlo u Upravi za gospodarenje okolišem MZOPUG-a, ustrojen je Odjel za zaštitu atmosfere unutar kojeg je u Odsjeku za zaštitu zraka zaposleno pet djelatnika, od kojih se troje bavi poslovima praćenja kakvoće zraka, a dodatno administrativno jačanje provest će se do 2009. godine.

Poslove prikupljanja podataka o kakvoći zraka, emisijama onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora i drugih podataka od važnosti za upravljanje kakvoćom zraka obavlja AZO. AZO na poslovima zaštite atmosfere ima tri zaposlena djelatnika, a dodatno administrativno jačanje provest će se u narednom razdoblju.

Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ) od 2010. godine obavljat će stručne poslove praćenja kakvoće zraka u državnoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka. U DHMZ-u na

poslovima kakvoće zraka trenutno radi 8 djelatnika, a u narednom razdoblju predviđeno je daljnje zapošljavanje.

Inspekcija zaštite okoliša ustrojena u Upravi za inspekcijske poslove MZOPUG-a provodi nadzor kakvoće zraka na temelju Zakona o zaštiti zraka i temeljem njega donesenih provedbenih propisa.

Kakvoća tekućih naftnih goriva

Direktiva 98/70/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. listopada 1998. o kakvoći benzina i dizelskog goriva, a koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 93/12/EEZ i koja je izmijenjena i dopunjena Direktivom 2003/17/EZ, Direktiva Vijeća 1999/32/EZ od 26. travnja 1999. koja se odnosi na smanjenje sadržaja sumpora u određenim tekućim gorivima, a koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 93/12/EEZ i koja je izmijenjena i dopunjena Direktivom 2005/33/EZ, u potpunosti su prenesene u hrvatsko zakonodavstvo Uredbom o kakvoći tekućih naftnih goriva (NN 53/06) te Programom o praćenju kakvoće tekućih naftnih goriva za 2008. godinu (NN 120/07).

Upotreba otapala u bojama

Direktiva 2004/42/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o ograničavanju emisija hlapivih organskih spojeva nastalih upotrebom organskih otapala u nekim bojama i lakovima i proizvodima za doradu automobila u potpunosti je prenesena u hrvatsko zakonodavstvo Uredbom o graničnim vrijednostima sadržaja hlapivih organskih spojeva u određenim bojama i lakovima i proizvodima za završnu obradu vozila (NN 94/07). Uredbom su propisane granične vrijednosti sadržaja hlapivih organskih spojeva u bojama i lakovima i proizvodima za završnu obradu vozila koji se smiju stavljati u promet na tržište, način utvrđivanja njihove kakvoće i način dokazivanja sukladnosti te rokovi za postizanje graničnih vrijednosti.

Sukladno Uredbi, smanjenje sadržaja hlapivih organskih spojeva u bojama i lakovima odvija se u dva stupnja odnosno vremenska razdoblja, a smanjenje sadržaja hlapivih organskih spojeva u proizvodima za završnu obradu vozila u jednom stupnju odnosno vremenskom razdoblju. Tako se od 1. travnja 2008. godine u Republici Hrvatskoj na tržištu smiju prodavati samo proizvodi za završnu obradu vozila s propisanom količinom hlapivih organskih spojeva, a od 1. siječnja 2010. godine na tržištu se smiju prodavati samo boje i lakovi s propisanim nižim sadržajem hlapivih organskih spojeva. Propisani sadržaj VOC-ova sukladan je graničnim vrijednostima propisanim Direktivom 2004/42/EZ.

Od 1. travnja 2008. godine prilikom stavljanja na tržište, boje i lakovi i proizvodi za završnu obradu vozila moraju sadržavati oznaku o sadržaju hlapivih organskih spojeva na hrvatskom jeziku.

Granične vrijednosti sadržaja hlapivih organskih spojeva propisane ovom Uredbom ne primjenjuju se ako se boje i lakovi odnosno proizvodi za završnu obradu vozila koriste za obnavljanje i očuvanje građevina koje imaju povijesnu i kulturnu vrijednost i za automobile najranijih tipova (*old-timeri*). Zahtjev za odobrenje ovoga izuzeća podnosi se MZOPUG koje, prije izdavanja dozvole, mora pribaviti mišljenje središnjeg tijela nadležnog za zaštitu kulturne baštine i promet.

Proizvođači i uvoznici obvezni su voditi evidenciju o količini boja i lakova i proizvoda za završnu obradu vozila stavljenih na tržište te dostavljati u AZO podatke o godišnjoj količini boja i lakova stavljenih u promet na tržište.

Administrativna sposobnost

Središnje tijelo nadležno za provedbu propisa je MZOPUG. U sklopu Sektora za atmosferu, more i tlo u Upravi za gospodarenje okolišem MZOPUG-a ustrojen je Odjel za zaštitu atmosfere, unutar kojeg je u Odsjeku za zaštitu zraka zaposleno pet djelatnika, od kojih se jedan djelatnik bavi kakvoćom proizvoda.

Poslove prikupljanja podataka o kakvoći proizvoda obavlja AZO.

Sukladno Zakonu o zaštiti zraka, gospodarski inspektori Državnog inspektorata, koji su organizirani u 5 područnih jedinica i 39 ispostava područnih jedinica, nadziru provedbu provedbenih propisa o kakvoći tekućih naftnih goriva i upotrebi otapala u bojama i lakovima, odnosno nadziru kakvoću proizvoda stavljenih u promet na domaće tržište.

Skladištenje i distribucija benzina

Direktiva 94/63/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 1994. o kontroli emisija hlapivih organskih spojeva (VOC) koje proizlaze iz skladištenja benzina i njegove distribucije od terminala do benzinskih crpnih stanica u potpunosti je prenesena u hrvatsko zakonodavstvo Uredbom o tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva koje nastaju skladištenjem i distribucijom benzina (NN 135/06).

Administrativna sposobnost

Središnje tijelo nadležno za provedbu provedbenog propisa je MZOPUG. U sklopu Sektora za atmosferu, more i tlo Uprave za gospodarenje okolišem MZOPUG-a, ustrojen je Odjel za zaštitu atmosfere, unutar kojeg je u Odsjeku za zaštitu zraka zaposleno pet djelatnika, od kojih se jedan djelatnik bavi provedbom Direktive 94/63/EZ.

Poslove prikupljanja podataka o kakvoći proizvoda obavlja AZO.

Nadzor nad provedbom odredbi Uredbe provodi inspekcija zaštite okoliša u MZOPUG.

Emisije CO₂ iz vozila

Direktiva 1999/94/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o od 13. prosinca 1999. koja se odnosi na dostupnost podataka o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisijama CO₂ potrošačima, u vezi s prodajom novih osobnih vozila i Direktiva Komisije 2003/73/EZ od 24. srpnja 2003. o izmjenama i dopunama Priloga III. Direktive 1999/94/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća u potpunosti su prenesene u hrvatsko zakonodavstvo Pravilnikom o dostupnosti podataka o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisiji CO₂ novih osobnih automobila (NN 120/07) koji je donesen temeljem Zakona o zaštiti okoliša (NN 110/07).

Pravilnikom se propisuje obveza da dobavljač osobnog automobila - proizvođač ili njegov ovlašten predstavnik za svaki model novog osobnog automobila koji je namijenjen prodaji ili davanju u *leasing*, izradi oznaku ekonomičnosti potrošnje goriva i emisije CO₂. Oznaku su

prodavači dužni vidljivo istaknuti na svaki model ili u njegovoj neposrednoj blizini. Podaci o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisiji CO₂ također se na prodajnom mjestu prikazuju i na plakatima ili elektroničkom zaslonu. Dobavljači su dužni osigurati da se ovi podaci navode i u promotivnoj literaturi.

Vezano za pripremu za provedbu Odluke br. 1753/2000/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 2000. kojom se uspostavlja sustav praćenja prosječnih emisija CO₂ iz novih osobnih automobila, usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama (NN 67/08) kojim je propisana obveza prikupljanja podataka od strane ovlaštene stručne organizacije o prosječnoj specifičnoj emisiji CO₂ i drugih podataka za sve nove osobne automobile koji se prvi put registriraju u Hrvatskoj.

Administrativna sposobnost

Središnje tijelo nadležno za provedbu Zakona o zaštiti okoliša i provedbenih propisa donesenih temeljem njega je MZOPUG. U sklopu Sektora za atmosferu, more i tlo u Upravi za gospodarenje okolišem MZOPUG-a, ustrojen je Odjel za zaštitu atmosfere, unutar kojeg je u Odsjeku za zaštitu klime i ozonskog sloja zaposleno pet djelatnika, od kojih se jedan djelatnik bavi praćenjem emisija ugljikovog dioksida iz vozila.

Sukladno Zakonu o zaštiti okoliša gospodarski inspektori Državnog inspektorata, koji su organizirani u 5 područnih jedinica i 39 ispostava područnih jedinica, nadziru provedbu, odredbi Pravilnika o dostupnosti podataka o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisiji CO₂ novih osobnih automobila.

Ministarstvo unutarnjih poslova nadležno je za poslove sigurnosti prometa na cestama te je zaduženo za primjenu Odluke br. 1753/2000/EZ te izradu vodiča temeljem Direktive 1999/94/EZ.

II. c. Gospodarenje otpadom

Zakonodavni okvir

Okvirna direktiva o otpadu

Direktiva 2006/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. o otpadu prenesena je u potpunosti Zakonom o otpadu (NN 178/04, 111/06 i 60/08) i Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 23/07 i 111/07). Donošenjem Zakona o otpadu stvorena je zakonska podloga za potpuno usklađenje s relevantnom pravnom stečevinom EU i uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. Temeljem Zakona izdaju se dozvole, suglasnosti i donose rješenja za sve sudionike u sustavu gospodarenja otpadom.

Ambalaža i ambalažni otpad

Odredbe Direktive 94/62/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 1994. o ambalaži i ambalažnom otpadu izmijenjene i dopunjene Direktivom 2004/12/EZ i 2005/20/EZ

prenesene su u potpunosti Zakonom o otpadu, Pravilnikom o gospodarenju otpadom i Pravilnikom o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 97/05 i 115/05).

Otpadna ulja

Direktiva Vijeća 75/439/EEZ od 16. lipnja 1975. o odlaganju otpadnih ulja izmijenjena i dopunjena Direktivom 87/101/EEZ i dio odredbi Direktive 2000/76/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 4. prosinca 2000. o spaljivanju otpada preneseni su u potpunosti Zakonom o otpadu, Pravilnikom o gospodarenju otpadom i Pravilnikom o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06).

Baterije i akumulatori

Direktiva 2006/66/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima, a koja stavlja van snage Direktivu 91/157/EEZ prenesena je u potpunosti Zakonom o otpadu, Pravilnikom o gospodarenju otpadom i Pravilnikom o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 133/06).

Otpadna vozila

Direktiva 2000/53/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima izmijenjena i dopunjena Odlukama 2002/525/EZ, 2005/437/EZ, 2005/438/EZ, 2005/673/EZ prenesena je u potpunosti Zakonom o otpadu, Pravilnikom o gospodarenju otpadom i Pravilnikom o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 136/06).

Električna i elektronička oprema

Direktiva 2002/95/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 27. siječnja 2003. o zabrani uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi izmijenjena i dopunjena Odlukama 2005/618/EZ, 2005/717/EZ, 2005/747/EZ, 2006/310/EZ, 2006/690/EZ, 2006/691/EZ, 2006/692/EZ, te Direktiva 2002/96/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 27. siječnja 2003. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) izmijenjena i dopunjena Direktivom 2003/108/EZ prenesene su u potpunosti Zakonom o otpadu, Pravilnikom o gospodarenju otpadom i Pravilnikom o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (NN 74/07).

Gospodarenje posebnim kategorijama otpada i provedba direktiva

Uspostavljen je sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada (ambalažni otpad, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, EE oprema, otpadne gume) koji se temelji na načelu proizvođačke odgovornosti "onečišćivač plaća" te započinje uplatom naknada u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU) od strane proizvođača

tj. uvoznika u trenutku stavljanja proizvoda na tržište Republike Hrvatske bez obzira na način prodaje.

Iz uplaćenih naknada osiguravaju se sredstva za pokriće troškova poslova skupljanja, skladištenja, sortiranja, prijevoza i obrade otpada. Svi sudionici u sustavu gospodarenja otpadom moraju imati dozvolu za gospodarenje otpadom propisanu Zakonom o otpadu.

Količine skupljenog otpada (posebne kategorije)

<i>Vrsta otpada</i>	<i>Količina</i>
Ambalaža (PET, staklo Al i Fe)	192.487 t
Ambalaža (kartonska, drvena ostali polimeri)	278.700 t
Guma	51.300 t
Akumulatori i baterije	9.050 t
Ulja	11.080.000 l
Vozila	8.246 t
EE-otpad	1.794 t

Svi Pravilnici sadrže dio (prilog) o vođenju očevidnika o nastanku i tijeku otpada. Dostava podataka sadrži sve elemente neophodne za vođenje kvalitetne baze podataka. Proizvođači, skupljači i obrađivači podatke dostavljaju FZOEU koji ih prosljeđuje Agenciji za zaštitu okoliša (AZO), ili ih direktno dostavljaju AZO-u.

Opasni otpad

Direktiva Vijeća 91/689/EEZ od 12. prosinca 1991. o opasnom otpadu izmijenjena i dopunjena Direktivom Vijeća 94/31/EZ i dio odredbi Uredbe (EZ) br. 166/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća o uspostavljanju Europskog registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari i koja izmjenjuje i dopunjuje Direktive Vijeća 91/689/EEZ i 96/61/EZ prenesene su u potpunosti Zakonom o otpadu, Uredbom o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada (NN 50/05), Pravilnikom o gospodarenju otpadom, Pravilnikom o registru onečišćavanja okoliša (NN 35/08) i Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07). Republika Hrvatska za sada nema odlagališta opasnog otpada tako da se opasni otpad izvozi sukladno propisima o prekograničnom prometu otpadom.

Spaljivanje otpada

Direktiva 2000/76/EZ u potpunosti je prenesena Zakonom o otpadu, Pravilnikom o gospodarenju otpadom, Pravilnikom o načinima i uvjetima termičke obrade otpada (NN 45/07) i Uredbom o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari iz stacionarnih izvora (NN 21/07).

U Hrvatskoj nema spalionica otpada. Postrojenja koja se koriste za suspaljivanje otpada koriste otpad najviše kao zamjenu za gorivo (energent) u svojim tehnološkim procesima proizvodnje. To su tvornice cementa, tvornice vapna, tvornice opeke, termoelektrane i slični objekti. Sva postrojenja uglavnom udovoljavaju uvjetima iz navedenih propisa, a do kraja 2008. godine prema odredbama Pravilnika o načinima i uvjetima termičke obrade otpada moraju se u potpunosti uskladiti sa svim uvjetima iz navedenih propisa.

Prekogranični promet otpadom

Odluka Vijeća 93/98/EEZ od 1. veljače 1993. godine o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovog odlaganja (Baselska konvencija) prenesena je u potpunosti Zakonom o potvrđivanju Konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju (NN MU 3/94). Uredba (EZ) br. 1013/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o otpremi pošiljaka otpada te Odluka Vijeća 97/640/EZ od 22. rujna 1997. koja dopunjava Odluku Vijeća 93/98/EEZ prenesene su djelomično Zakonom o otpadu, Uredbom o nadzoru prekograničnog prometa otpadom (NN 69/06 i 17/07) te Uredbom o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog

otpada (NN 50/05). Hrvatska je ratificirala Baselsku konvenciju 1994. godine, te se prekogranični promet otpadom odvija u skladu sa navedenim propisima.

Odlaganje otpada

Direktiva Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlaganju otpada prenesena je Zakonom o otpadu, Pravilnikom o gospodarenju otpadom i Pravilnikom o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 117/07), ali propisani rokovi za punu provedbu nisu usklađeni s Direktivom propisanim rokovima, odnosno produženi su zbog visokih troškova sanacije postojećih odlagališta, smanjenja udjela biorazgradivog otpada i izgradnje centara za gospodarenje otpadom. Sukladno tome, Hrvatska postavlja i zahtjev za prijelazno razdoblje (vidjeti u III. dijelu stajališta).

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske izrađena je procjena troškova sanacije postojećih odlagališta kao i procjena troškova izgradnje regionalnih centara za gospodarenje otpadom. Glavnina županija odredila je lokacije budućih centara za gospodarenje otpadom te ih unijela u prostorno-plansku dokumentaciju. Preostale županije odredit će lokacije najkasnije do kraja 2008. godine budući da je izmjenama i dopunama Zakona o otpadu iz svibnja 2008. (NN 178/04, 111/06 i 60/08) propisana obveza jedinicama regionalne samouprave da odrede lokacije za gradnju centara za gospodarenje otpadom. Propisane su i kaznene odredbe u iznosu od 200.000 do 700.000 kuna ukoliko jedinice regionalne samouprave ne odrede lokacije do 31. prosinca 2008. godine. Potrebna sredstva za uspostavu centara za gospodarenje otpadom (CGO) osigurat će se iz javnih i privatnih izvora. Ulaganja u javni dio (CGO bez mehaničko-biološke obrade) pokrit će se iz sredstava FZOEU-a i EU fondova u iznosu do 80%, a sredstva lokalne/regionalne samouprave pokrit će ostalih 20% investicije. Troškovi postrojenja za mehaničko-biološku obradu (MBO) financirat će se kroz privatni sektor, putem javno-privatnog partnerstva (JPP).

Mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda

Direktiva Vijeća 86/278/EEZ od 12. lipnja 1986. o zaštiti okoliša, posebice tla, kada se mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda koristi u poljoprivredne svrhe u potpunosti je prenesena Zakonom o otpadu, Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 23/07 i 111/07) i Pravilnikom o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kad se mulj koristi u poljoprivredne svrhe (NN 38/08). Sukladno Pravilniku, vlasnik/korisnik zemljišta mora napraviti analizu tla na kojem se koristi mulj (radi se jednom godišnje), a proizvođač mulja analizu mulja. Prva izvješća temeljem ovoga Pravilnika o provedenim analizama te o količinama proizvedenog i korištenog mulja trebaju biti dostavljena AZO-u do 31. ožujka 2009. godine

Otpad iz industrije titan-dioksida, PCB i PCT, otpad iz eksploatacije sirovina

Direktiva Vijeća 78/176/EEZ od 20. veljače 1978. o otpadu iz industrije titan dioksida u potpunosti je prenesena Zakonom o otpadu, Uredbom o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada, Pravilnikom o gospodarenju otpadom i

Pravilnikom o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan-dioksida (NN 70/08). Hrvatska nema proizvodnju titan-dioksida.

Direktiva Vijeća 96/59/EZ od 16. rujna 1996. o odlaganju polikloriranih bifenila i polikloriranih terfenila (PCB/PCT) djelomično je prenesena Zakonom o otpadu, Uredbom o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada, Pravilnikom o načinima i uvjetima termičke obrade otpada i Pravilnikom o gospodarenju otpadom.

Direktiva 2006/21/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o gospodarenju otpadom iz eksploatacije sirovina, a koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 2004/35/EZ djelomično je prenesena Zakonom o otpadu, Uredbom o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada i Pravilnikom o gospodarenju otpadom.

Administrativna sposobnost

Provedba obveza vezanih uz gospodarenje otpadom u nadležnosti je Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG), a provodi se u koordinaciji s Agencijom za zaštitu okoliša (AZO) i Fondom za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (FZOEU).

Inspekcija zaštite okoliša MZOPUG-a provodi nadzor načina i uvjeta za gospodarenje otpadom te prekogranični promet otpada na temelju Zakona o otpadu i temeljem njega donesenih provedbenih propisa.

Unutar MZOPUG-a ustrojen je Sektor za otpad s dva odjela, i to: Odjel za planove i projekte u kojem se obavljaju poslovi vezani za problematiku centara za gospodarenje otpadom i posebne programe zbrinjavanja otpada, te Odjel za gospodarenje otpadom. Sektor za otpad broji 18 djelatnika. U AZO-u tri djelatnika su zaposlena u Odsjeku za tematsko područje otpad. U FZOEU je na poslovima vezanim za gospodarenje otpadom krajem 2007. bilo zaposleno 27 djelatnika. Daljnje administrativno jačanje navedenih tijela provest će se tijekom 2008. godine.

Za obavljanje poslova iz djelokruga gospodarenja otpadom na županijskoj razini koristit će se administrativni kapaciteti upravnih odjela nadležnih za zaštitu okoliša. Županije i Grad Zagreb dužni su na svom području osigurati provedbu propisanih mjera za gospodarenje otpadom, odgovorni su za gospodarenje svim vrstama otpada, osim opasnog otpada. U provedbi mjera za gospodarenje otpadom županija je dužna surađivati s jedinicama lokalne samouprave. Grad i općina odgovorni su za gospodarenje komunalnim otpadom.

II. d. Kakvoća voda

Okvirna direktiva o vodama

Zakonodavni okvir

Upravljanje vodama u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o vodama (NN 107/95, 150/05), Zakonom o financiranju vodnog gospodarstva (NN 107/95, 19/96, 88/98, 150/05) i pratećim podzakonskim aktima. Navedenim zakonodavnim okvirom hrvatsko vodno zakonodavstvo djelomično je usklađeno s odredbama Direktive 2000/60/EZ Europskoga

parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice na području politike voda (Okvirna direktiva o vodama).

Izrada planova upravljanja vodnim područjima prema Dodatku VII. Okvirne direktive o vodama je u tijeku. Planovi će biti završeni prema rokovima predviđenima Direktivom (kraj 2009. godine) i sadržavat će karakterizaciju područja, usuglašeni plan monitoringa (prema zahtjevima svih direktiva) te program mjera za postizanje okolišnih ciljeva odnosno dobrog stanja voda.

Administrativna sposobnost

Nadležna tijela za upravljanje vodama su Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) i Hrvatske vode (HV).

MRRŠVG, među ostalim, odgovorno je za određivanje nacionalne politike upravljanja vodama i koordiniranje ove politike s politikama drugih sektora te za donošenje planova upravljanja vodnim područjima.

Unutar MRRŠVG-a za upravljanje vodama nadležne su Uprava vodne politike i međunarodnih projekata i Uprava gospodarenja vodama. Unutar Uprave gospodarenja vodama djeluju Sektor zaštite od štetnog djelovanja voda i navodnjavanja, Sektor zaštite i korištenja voda i Sektor državne vodopravne inspekcije, upravnog nadzora i za žalbeni postupak s ukupno 31 djelatnikom, od čega 13 državnih vodopravnih inspektora. Unutar Uprave vodne politike i međunarodnih projekata djeluju Sektor vodne politike i Sektor međunarodnih projekata s ukupno 12 djelatnika. Predviđeno je daljnje jačanje administrativnih kapaciteta s ciljem provedbe aktivnosti vezanih uz pravnu stečevinu, a koje će se provesti do kraja 2009. godine.

HV pravna su osoba s javnim ovlastima i nadležne su za upravljanje vodama. U tu svrhu područje Hrvatske podijeljeno je na četiri vodna područja kojima upravljaju vodnogospodarski odjeli HV-a. HV su zadužene i za registar zaštićenih područja, praćenje stanja voda, pripremu i izradu planova upravljanja vodnim područjima i njihovu provedbu, uključujući informiranje i uključivanje javnosti u pripremu i provedbu planova. HV u djelatnosti zaštite voda obavljaju javnu službu i druge poslove kojima se ostvaruje zaštita voda od onečišćenja uključivo i izdavanje vodopravnih akata. U HV-u ustrojen je Glavni vodnogospodarski laboratorij nadležan za provedbu monitoringa stanja voda.

Organizacijske jedinice HV-a ustrojene su sukladno teritorijalnim osnovama za upravljanje vodama, za četiri vodna područja. Ustrojeno je pet vodnogospodarskih odjela u sastavu kojih su vodnogospodarske ispostave za slivna područja. U HV-u je zaposlen 781 djelatnik te se do kraja 2008. godine planira povećanje sveukupnog broja djelatnika HV-a.

Suradnja s Ministarstvom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) ostvaruje se u dijelu koji se odnosi na sustave javne vodoopskrbe i sustave javne odvodnje otpadnih voda i u pogledu praćenja kakvoće mora na morskim plažama.

Suradnja s Ministarstvom poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (MPRRR) ostvaruje se u dijelu upravljanja vodama i priprema za provedbu Direktive 91/676/EEZ Vijeća od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja izazvanih nitratima poljoprivrednog podrijetla, Direktive 2006/44/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o kakvoći slatkih voda kojima je potrebna zaštita ili poboljšanje kako bi omogućile život riba i Direktive 2006/113/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o potrebnoj kakvoći vode za uzgoj školjakaša. MPRRR nadležno je za gospodarenje i zaštitu riba i njihovih staništa, provođenje praćenja stanja u slatkovodnom ribarstvu (monitoring ribljeg fonda

ribolovnih voda). Unutar MPRRR-a, Uprave za veterinarstvo, Sektora veterinarskog javnog zdravstva, uspostavljen je Odsjek za ribe i školjkaše.

Suradnja s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi (MZSS) ostvaruje se u dijelu kontrole sanitarne ispravnosti vode za piće i praćenju kakvoće vode za kupanje.

Institucija nadležna za obavljanje hidroloških mjerenja, izradu hidroloških ekspertiza i prognoza je Državni hidrometeorološki zavod.

Specijalistički poslovi koji se odnose na kakvoću voda provode se uključivanjem odgovarajućih znanstvenih i istraživačkih institucija te drugih sektora (okoliš, zaštita prirode, zdravstvo, korisnici voda i drugi).

Pročišćavanje komunalnih otpadnih voda

Zakonodavni okvir

Zakonom o vodama (NN 107/95, 150/05), Zakonom o financiranju vodnog gospodarstva (NN 107/95, 19/96, 88/98, 150/05), Zakonom o komunalnom gospodarstvu (NN 26/03, 82/04, 178/04) i pratećim podzakonskim aktima odredbe Direktive Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o komunalnim otpadnim vodama (Direktiva o komunalnim otpadnim vodama) djelomično su prenesene u nacionalno zakonodavstvo.

Postojeći zahtjevi za pročišćavanjem komunalnih otpadnih voda s rokovima njihovog ispunjenja temelje se na veličini aglomeracije, odnosno uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i na prijemniku u koji se ispuštaju otpadne vode.

Postojeći dugogodišnji monitoring nije u potpunosti usklađen sa zahtjevima Direktive o komunalnim otpadnim vodama. Postupak usklađivanja je započeo prilikom izrade Programa praćenja stanja voda u Republici Hrvatskoj u 2008. godini. Potpuna usklađenost se očekuje u okviru usuglašenog plana monitoringa koji se priprema kroz planove upravljanja vodnim područjima, a koji bi se trebali donijeti prema rokovima predviđenim Okvirnom direktivom o vodama, odnosno do kraja 2009. godine. Početak implementacije ovoga plana se predviđa u 2010. godini.

Investiranje u izgradnju sustava odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda je redovita aktivnost vodnog i komunalnog gospodarstva. Intenziviranje ulaganja u izgradnju se očituje u pokretanju i realizaciji niza velikih projekata (Projekt zaštite od onečišćenja voda u priobalnom području, Projekt unutarnje vode, dijelom sufinancirani sredstvima zajma Svjetske banke i dr.).

Administrativna sposobnost

Aktivnosti za zaštitu voda i provedbu Direktive o komunalnim otpadnim vodama obavljaju se kroz djelatnosti vodnoga gospodarstva nadležnog Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG), Hrvatskih voda (HV), Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i komunalnih trgovačkih društava.

Unutar MRRŠVG-a za provedbu Direktive o komunalnim otpadnim vodama nadležne su Uprava vodne politike i međunarodnih projekata i Uprava gospodarenja vodama. Ukupni broj djelatnika u navedenim upravama je 43 te oni pored ostalih poslova sudjeluju i na provedbi Direktive o komunalnim otpadnim vodama.

Ustrojbene jedinice HV-a nadležne za djelatnost zaštite voda su Sektor zaštite voda, Zavod za vodno gospodarstvo i službe za zaštitu voda (i mora) u vodnogospodarskim odjelima za vodna područja s ukupno 117 djelatnika. Unutar HV-a osnovane su i posebne ustrojbene jedinice (među ostalim, Jedinica za provedbu Projekta unutarnjih voda, Hrvatske vode - Jadranski projekt d.o.o. i Jedinica za pripremu i provedbu projekata financiranih sredstvima EU) za provedbu velikih infrastrukturnih projekata koji se sufinanciraju sredstvima različitih međunarodnih financijskih institucija i fondova EU, odnosno za financiranje obveza koje proistječu iz odredbi Direktive o komunalnim otpadnim vodama. Procjenjuje se da su prema postojećim nadležnostima administrativni kapaciteti HV-a dostatni za provedbu obveza iz Direktive o komunalnim otpadnim vodama.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nadležni uredi za komunalno gospodarstvo obavljaju poslove vezane za razvitak komunalne infrastrukture. U javnoj odvodnji posluje 89 komunalnih trgovačkih društva. Postojeće organizacijske, financijske i stručne kapacitete za provedbu Direktive o komunalnim otpadnim vodama na ovoj razini bit će potrebno ojačati.

Onečišćenje voda nitratima poljoprivrednog podrijetla

Zakonodavni okvir

Nacionalno zakonodavstvo u području vodnoga gospodarstva nije u potpunosti usklađeno s odredbama Direktive 91/676/EEZ Vijeća od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja izazvanih nitratima poljoprivrednog podrijetla (Nitratna direktiva). Zakonom o vodama (NN 107/95 i 150/05), Zakonom o stočarstvu (NN 70/97), Zakonom o gnojivima i poboljšivačima tla (NN 163/03 i 40/07) i pratećim podzakonskim aktima prenesen je dio odredbi Nitratne direktive u nacionalno zakonodavstvo.

Postojeći dugogodišnji monitoring nije u potpunosti usklađen sa zahtjevima Direktive. Postupak usklađivanja je započeo prilikom izrade Programa praćenja stanja voda u Republici Hrvatskoj u 2008. godini. Potpuna usklađenost se očekuje u okviru usuglašenog plana monitoringa koji se priprema kroz planove upravljanja vodnim područjima, a koji bi se trebali donijeti prema rokovima predviđenim Okvirnom direktivom o vodama, odnosno do kraja 2009. godine. Početak implementacije ovoga plana se predviđa u 2010. godini.

Administrativna sposobnost

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) nadležno je tijelo za upravljanje vodama, provođenje monitoringa onečišćenja površinskih i podzemnih voda od nitrata poljoprivrednog podrijetla te određivanje područja ranjivih na nitrate.

Unutar MRRŠVG-a za provedbu Nitratne direktive nadležne su Uprava vodne politike i međunarodnih projekata i Uprava gospodarenja vodama. Ukupni broj djelatnika u navedenim upravama je 43 te oni pored ostalih poslova sudjeluju i na provedbi Nitratne direktive.

Nacionalni laboratoriji ovlašteni od strane MRRŠVG-a obavljaju ispitivanja površinskih i podzemnih voda.

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (MPRRR) nadležno je za reguliranje obveze provođenja održive poljoprivredne prakse te planiranje, sufinanciranje i poticanje primjene mjera održive poljoprivredne prakse i nadzor nad provedbom odredbi iz propisa. Unutar MPRRR-a na poslovima provedbe Nitratne direktive rade dva djelatnika.

Nacionalni laboratoriji ovlaštene od strane MPRRR-a obavljaju ispitivanja kakvoće gnojiva i poboljšivača tla.

Hrvatske vode (HV) nadležne su za prilagodbu i provedbu monitoringa površinskih i podzemnih voda, putem vlastitog Glavnog vodnogospodarskog laboratorija i ugovornih nacionalnih laboratorija ovlaštenih od strane MRRŠVG-a, provedbu načela onečišćivač plaća u okviru poljoprivredne proizvodnje i za uvrštavanje ranjivih područja na nitrate u Registar zaštićenih područja. U HV-u nadležne jedinice za provedbu Nitratne direktive su Sektor zaštite voda i Zavod za vodno gospodarstvo s ukupno 65 djelatnika te Glavni vodnogospodarski laboratorij s 30 djelatnika.

Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu (HZPSS) nadležan je za provedbu edukacije poljoprivrednih proizvođača i širenje potrebnih informacija za planiranje, diseminaciju i poticanje provođenja mjera održive poljoprivredne prakse. HZPSS ima ustrojene potrebne odjele i organiziran 21 odsjek po županijama, a zapošljava 220 osoba.

Opasne tvari u vodama

Zakonodavni okvir

Odredbe Direktive 2006/11/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o onečišćenju određenim opasnim tvarima koje se ispuštaju u vodni okoliš Zajednice (Direktiva o opasnim tvarima), Direktive Vijeća 82/176/EEZ od 22. ožujka 1982. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanja žive u industriji kloralkalne elektrolize, Direktive Vijeća 83/513/EEZ od 26. rujna 1983. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanje kadmija, Direktive Vijeća 84/156/EEZ od 8. ožujka 1984. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanja žive u industrijskim sektorima, osim industrije kloralkalne elektrolize, Direktive Vijeća 84/491/EEZ od 9. listopada 1984. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanje heksaklorocikloheksana, Direktive Vijeća 86/280/EEZ od 12. lipnja 1986. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanja nekih opasnih tvari koje su uključene u Listu I. Priloga Direktive 76/464/EEZ izmijenjene i dopunjene Direktivom 88/347/EEZ i Direktivom 90/415/EEZ djelomično su prenesene u nacionalno zakonodavstvo Zakonom o vodama (NN 107/95 i 150/05) i pratećim podzakonskim aktima. Uz Zakon o vodama, odredbe navedenih direktiva prenesene su i kroz Uredbu o opasnim tvarima u vodama (NN 78/98), Uredbu o klasifikaciji voda (NN 77/98), Državni plan za zaštitu voda (NN 8/99), Pravilnik o graničnim vrijednostima pokazatelja opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama (NN 40/99, 6/01 i 14/01), Pravilnik o izdavanju vodopravnih akata (NN 28/96), Pravilnik o uvjetima koji moraju ispunjavati ovlaštene laboratoriji (NN 78/97 i 92/97) i Objavu popisa ovlaštenih laboratorija (NN 107/00).

Postojeći dugogodišnji monitoring nije u potpunosti usklađen sa zahtjevima Direktive. Postupak usklađivanja je započeo prilikom izrade Programa praćenja stanja voda u Republici Hrvatskoj u 2008. godini. Potpuna usklađenost se očekuje u okviru usuglašenog plana monitoringa koji se priprema kroz planove upravljanja vodnim područjima, a koji bi se trebali donijeti prema rokovima predviđenim Okvirnom direktivom o vodama, odnosno do kraja 2009. godine. Početak implementacije ovoga plana se predviđa u 2010. godini. Pred završetkom je i modernizacija baze podataka koja sadrži popis gospodarskih subjekata s količinama, vrstama i prometom kemijskih pripravaka koji mogu dospjeti u vode.

Administrativna sposobnost

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) nadležno je tijelo za upravljanje vodama te u suradnji s Hrvatskim vodama (HV) za provedbu propisa o zaštiti voda, intervencije i sanacije nakon onečišćenja voda. Unutar MRRŠVG-a za provedbu Direktive o opasnim tvarima i uz nju vezanih direktiva nadležne su Uprava vodne politike i međunarodnih projekata i Uprava gospodarenja vodama. Ukupni broj djelatnika u navedenim upravama je 43 te oni pored ostalih poslova sudjeluju i na provedbi Direktive o opasnim tvarima i uz nju vezanih direktiva.

Ustrojbene jedinice HV-a nadležne za djelatnost zaštite voda su Sektor zaštite voda, Zavod za vodno gospodarstvo i vodnogospodarski odjeli za slivna područja s ukupno 117 djelatnika te Glavni vodnogospodarski laboratorij s 30 djelatnika.

Provodi se suradnja s Ministarstvom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva na provedbi aktivnosti upravljanja vodama u dijelu koji se odnosi na provedbu Direktive 2008/1/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o cjelovitom sprječavanju i nadzoru onečišćenja (kodificirana verzija) (IPPC Direktiva).

Kakvoća vode za kupanje

Zakonodavni okvir

Zakonom o vodama (NN 107/95 i 150/05), Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i ostalim pratećim podzakonskim aktima dio odredbi Direktive 76/160/EEZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 8. prosinca 1975. o kakvoći voda za kupanje i Direktive 2006/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje, a kojom se ukida Direktiva 76/160/EEZ (Direktiva o vodi za kupanje) prenesen je u nacionalno zakonodavstvo.

Uredbom o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08) u nacionalno zakonodavstvo prenesen je dio odredbi Direktive o vodi za kupanje vezan uz priobalne vode, a Uredba će stupiti na snagu 1. siječnja 2009. godine, do kada se primjenjuje Uredba o standardima kakvoće mora na morskim plažama (NN 33/96). Temeljem Uredbe, praćenje kakvoće mora provodi se prema Programu praćenja kakvoće mora na morskim plažama.

Postojeći dugogodišnji monitoring za kopnene vode nije u potpunosti usklađen sa zahtjevima Direktive o vodi za kupanje. Postupak usklađivanja je započeo prilikom izrade Programa praćenja stanja voda u Republici Hrvatskoj u 2008. godini.

Administrativna sposobnost

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) nadležno je za uspostavu pravnog okvira i praćenje i osiguranje kakvoće vode za kupanje na plažama na kopnenim površinskim vodama. Unutar MRRŠVG-a za provedbu Direktive o vodi za kupanje nadležne su Uprava vodne politike i međunarodnih projekata i Uprava gospodarenja vodama. Ukupni broj djelatnika u navedenim upravama je 43 te oni pored ostalih poslova sudjeluju i na provedbi Direktive o vodi za kupanje.

Hrvatske vode (HV) nadležne su za monitoring površinskih voda, uključujući plaže na kopnenim površinskim vodama, te za uvrštavanje vode za kupanje u Registar zaštićenih

područja. Ustrojbene jedinice HV-a nadležne za monitoring voda su Sektor zaštite voda i Zavod za vodno gospodarstvo s ukupno 65 djelatnika te Glavni vodnogospodarski laboratorij s 30 djelatnika.

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG), nadležno je za provedbu Uredbe o standardima kakvoće mora na morskim plažama (NN 33/96) i nove Uredbe o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08). Program praćenja kakvoće mora na morskim plažama provode ovlaštene institucije sedam priobalnih županija, a za koordinaciju, objedinjavanje, evaluaciju podataka, izvješćivanje i inspekcijski nadzor nadležno je MZOPUG. Unutar MZOPUG-a na provedbi ove Uredbe rade dva djelatnika u Odjelu za zaštitu mora i tla, Uprave za gospodarenje okolišem, te inspektori zaštite okoliša sedam priobalnih županija. Navedeni kapaciteti ocjenjuju se dostatnim.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (MZSS) nadležno je za nadzor sanitarne ispravnosti vode za kupanje. MZSS u okviru svoje nadležnosti provodi monitoring sukladno Direktivi o vodi za kupanje na plažama na kopnenim površinskim vodama putem županijskih zavoda za javno zdravstvo.

Lokalna i područna (regionalna) samouprava nadležna je za financiranje monitoringa voda za kupanje, određivanje trajanja sezone kupanja, povjeravanje ovlaštenoj pravnoj osobi kontrole kakvoće voda, uređivanje i označavanje kupališta te za izvješćivanje. Na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini nadležni uredi za komunalno gospodarstvo obavljaju poslove vezane za provođenje odredbi Direktive o vodi za kupanje (monitoring kakvoće mora na morskim plažama putem županijskih zavoda za javno zdravstvo).

Kakvoća vode pogodne za život slatkovodnih riba

Zakonodavni okvir

Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s Direktivom 2006/44/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o kakvoći slatkih voda kojima je potrebna zaštita ili poboljšanje kako bi omogućile život riba djelomično je provedeno. Uz Zakon o vodama (NN 107/95, 150/05), dio odredbi Direktive 2006/44/EZ prenesen je i kroz Zakon o slatkovodnom ribarstvu (NN 49/05-pročišćeni tekst) i pratećim podzakonskim aktima.

Postojeći dugogodišnji monitoring nije u potpunosti usklađen sa zahtjevima Direktive 2006/44/EZ. Kao pomoć usklađivanju pred dovršetkom je istraživački projekt koji će dati podloge za uspostavu monitoringa potpuno u skladu s Direktivom.

Administrativna sposobnost

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) nadležno je za uspostavu zakonodavnog okvira u dijelu koji se odnosi na vodno gospodarstvo. Unutar MRRŠVG-a za provedbu Direktive 2006/44/EZ nadležne su Uprava vodne politike i međunarodnih projekata i Uprava gospodarenja vodama. Ukupni broj djelatnika u navedenim upravama je 43 te oni pored ostalih poslova sudjeluju i na provedbi Direktive 2006/44/EZ.

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (MPRRR) nadležno je za slatkovodno ribarstvo (gospodarski i športski ribolov, gospodarenje ribama slatkih-kopnenih voda, poribljavanje, zaštitu riba i njihovih staništa, provođenje programa praćenja stanja u

slatkovodnom ribarstvu-monitoring ribljeg fonda ribolovnih voda). Unutar MPRRR-a ustrojena je Uprava ribarstva u kojoj je krajem 2007. godine bilo zaposleno 49 službenika, uključujući središnji dio Uprave u Zagrebu, područne jedinice u županijskim središtima na Jadranu te ribarsku inspekciju.

Hrvatske vode (HV) nadležne su za provedbu nacionalnog programa monitoringa kakvoće slatkih voda za ribe u kojem, uz Glavni vodnogospodarski laboratorij HV-a, sudjeluju i drugi nacionalni laboratoriji ovlašteni od MRRŠVG-a. Unutar HV-a program monitoringa planiraju i provode Sektor zaštite voda (13 djelatnika) i Glavni vodnogospodarski laboratorij (30 djelatnika), a usuglašavanja s Planovima upravljanja vodnim područjima obavljaju se sa Zavodom za vodno gospodarstvo (22 djelatnika).

Kakvoća vode za školjkaše

Zakonodavni okvir

Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s Direktivom 2006/113/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o potrebnoj kakvoći vode za školjkaše djelomično je provedeno. Uz Zakon o vodama (NN 107/95, 150/05), dio odredbi Direktive 2006/113/EZ prenesen je i kroz Zakon o hrani (NN 46/07) te prateće podzakonske akte.

Postojeći monitoring nije u potpunosti usklađen sa zahtjevima Direktive 2006/113/EZ. Kao pomoć usklađivanju pred dovršetkom je istraživački projekt koji će dati podloge za uspostavu monitoringa potpuno u skladu s Direktivom 2006/113/EZ.

Administrativna sposobnost

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) nadležno je za uspostavu zakonodavnog okvira u dijelu koji se odnosi na vodno gospodarstvo. Unutar MRRŠVG-a za provedbu Direktive 2006/113/EZ nadležne su Uprava vodne politike i međunarodnih projekata i Uprava gospodarenja vodama. Ukupni broj djelatnika u navedenim upravama je 43 te oni pored ostalih poslova sudjeluju i na provedbi Direktive 2006/113/EZ.

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (MPRRR) nadležno je za sigurnost hrane, uključujući i hranu životinjskog podrijetla te nusproizvode životinjskog podrijetla. Unutar MPRRR-a, Uprave za veterinarstvo, Sektora veterinarskog javnog zdravstva, uspostavljen je Odsjek za ribe i školjkaše u kojem su zaposlena dva službenika. U Upravi za veterinarsku inspekciju zaposlen je jedan državni veterinarski inspektor te sedam veterinarskih inspektora zaposlenih po područnim uredima koji se bave problematikom školjkaša.

Hrvatske vode (HV) u djelatnosti zaštite voda obavljaju javnu službu i druge poslove kojima se ostvaruje zaštita voda od onečišćenja uključivo i izdavanje vodopravnih akata. HV nadležne su i za uvrštavanje vode za školjkaše u Registar zaštićenih područja te za usklađivanje monitoringa na zaštićenim područjima. Unutar HV-a program monitoringa voda planiraju i provode Sektor zaštite voda (13 djelatnika) i Glavni vodnogospodarski laboratorij (30 djelatnika), a usuglašavanja s Planovima upravljanja vodnim područjima obavljaju se sa Zavodom za vodno gospodarstvo (22 djelatnika).

Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split i Hrvatski veterinarski institut obavljaju monitoring mora i školjkaša sukladno Planu praćenja kvalitete mora i školjkaša na područjima uzgoja,

izlova i ponovnog polaganja živih školjkaša kojeg financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

Voda za piće

Zakonodavni okvir

Zakonom o vodama (NN 107/95, 150/05), Zakonom o komunalnom gospodarstvu (NN 26/03, 82/04, 178/04), Zakonom o hrani (NN 46/07), Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (NN 47/08) i pratećim podzakonskim aktima odredbe Direktive Vijeća 98/83/EZ od 3. studenog 1998. o kakvoći vode namijenjenoj za ljudsku potrošnju (Direktiva o vodi za piće) djelomično su prenesene u nacionalno zakonodavstvo.

Postojeći dugogodišnji monitoring nije u potpunosti usklađen sa zahtjevima Direktive o vodi za piće. Postupak usklađivanja započeo je prilikom izrade Programa praćenja stanja voda u Republici Hrvatskoj u 2008. godini. U tijeku je provedba ovlašćivanja prema važećim standardima svih laboratorija koje provode monitoring voda za piće. Investiranje u izgradnju sustava javne vodoopskrbe redovita je aktivnost vodnog i komunalnog gospodarstva. Intenziviranje ulaganja u izgradnju se očituje u pokretanju i realizaciji niza većih projekata sukladno Nacrtu strategije upravljanja vodama. Pred završetkom je i Projekt analize postojećeg stanja malih vodoopskrbnih sustava koji nisu uključeni u sustave javne vodoopskrbe, i kojim će se dobiti uvid u kakvoću i kapacitete tih sustava (a opskrbljuju više od 50 osoba).

Administrativna sposobnost

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) nadležno je za uspostavu zakonodavnog okvira vezanog uz prijenos odredbi Direktiva o vodi za piće u dijelu koji se odnosi na vodno gospodarstvo. Unutar MRRŠVG-a za provedbu Direktive o vodi za piće nadležne su Uprava vodne politike i međunarodnih projekata i Uprava gospodarenja vodama. Ukupni broj djelatnika u navedenim upravama je 43 te oni pored ostalih poslova sudjeluju i na provedbi Direktive o vodi za piće.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (MZSS) nadležno je za kontrolu i nadzor zdravstvene ispravnosti vode za piće. Unutar MZSS-a za provedbu Direktive o vodi za piće nadležna je Uprava za sanitarnu inspekciju sa Službom za sanitarnu inspekciju. Ona je nadležna za inspeksijski nadzor nad vodovodima koji opskrbljuju više od 50.000 stanovnika, a u njoj je zaposleno 13 sanitarnih inspektora. Poslove inspekcije na lokalnoj razini obavljaju sanitarni inspektori zaduženi za nadzor vodovoda koji opskrbljuju manje od 50.000 stanovnika, a koji su zaposleni u državnoj upravi u županijama i Gradu Zagrebu u ukupnom broju od 42 inspektora.

Pod nadležnošću MZSS-a, Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) nadzire i koordinira rad županijskih zavoda za javno zdravstvo. Unutar HZJZ-a ustrojena je Služba za zdravstvenu ekologiju koja koordinira i stručno nadzire rad službi za zdravstvenu ekologiju u županijskim zavodima. U županijama Vukovarsko-srijemskoj i Međimurskoj te službe nisu ustrojene, nego nadležne poslove obavljaju veterinarske stanice u Vinkovcima i Čakovcu.

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (MPRRR) nadležno je za provedbu odredaba koje se odnose na vodu za piće sukladno Zakonu o hrani.

Hrvatske vode (HV) u djelatnosti korištenja voda nadležne su za obavljanje dijela poslova javne vodoopskrbe te s jedinicama lokalne samouprave i komunalnim trgovačkim društvima surađuju u planiranju, usklađivanju razvojnih planova i određivanju prioriteta, osiguranju i ulaganju sredstava za razvitak komunalnih sustava javne vodoopskrbe. Ustrojbene jedinice HV-a nadležne za djelatnost korištenja voda su Sektor korištenja voda, Zavod za vodno gospodarstvo i službe korištenja voda u vodnogospodarskim odjelima za vodna područja s ukupnim brojem od 117 djelatnika. Unutar HV-a osnovane su i posebne ustrojbene jedinice (među ostalim, Jedinica za provedbu Projekta unutarnjih voda, Jedinica za provedbu regionalnih vodovoda i Jedinica za pripremu i provedbu projekata financiranih sredstvima EU) za provedbu velikih infrastrukturnih projekata koji se sufinanciraju sredstvima različitih međunarodnih financijskih institucija i fondova EU, odnosno za financiranje obveza koje proistječu iz Direktive o vodi za piće. U tijeku je administrativno jačanje navedenih ustrojbenih jedinica.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nadležni uredi za komunalno gospodarstvo obavljaju poslove vezane za razvitak komunalne infrastrukture. U komunalnoj vodnoj djelatnosti u potpunosti dominira javni sektor, odnosno komunalne vodne usluge obavljaju komunalna trgovačka društva u vlasništvu lokalne i područne (regionalne) samouprave. U javnoj vodoopskrbi posluju 132 komunalna trgovačka društva. Procjenjuje se da organizacijski, financijski i stručni kapaciteti na ovoj razini nisu u potpunosti dostatni za provedbu obveza iz Direktive o vodi za piće.

Podzemne vode

Zakonodavni okvir

Zakonom o vodama (NN 107/95 i 150/05), Zakonom o otpadu (NN 178/04) i ostalim pratećim podzakonskim aktima djelomično je provedeno usklađivanje nacionalnog zakonodavstva s Direktivom Vijeća 2006/118/EEZ od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja kakvoće (Direktiva o podzemnim vodama).

Postojeći dugogodišnji monitoring nije u potpunosti usklađen sa zahtjevima Direktive o podzemnim vodama. Postupak usklađivanja započeo je prilikom izrade Programa praćenja stanja voda u Republici Hrvatskoj u 2008. godini.

Administrativna sposobnost

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) nadležno je za uspostavu zakonodavnog okvira u skladu s odredbama Direktive o podzemnim vodama. Između ostalog, nadležno je i za osiguranje potrebnih količina voda, zaštitu voda od onečišćenja, nadzor nad intervencijom i sanacijom nakon onečišćenja voda, te za dodjelu koncesija za korištenje voda u različite svrhe. Unutar MRRŠVG-a za provedbu Direktive o podzemnim vodama nadležne su Uprava vodne politike i međunarodnih projekata i Uprava gospodarenja vodama. Ukupni broj djelatnika u navedenim upravama je 43 te oni pored ostalih poslova sudjeluju i na provedbi Direktive o podzemnim vodama.

Hrvatske vode (HV) nadležne su, u okviru djelatnosti korištenja voda, za davanje stručnog mišljenja na nacrt odluke o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, za proglašavanje područja sa strateškim rezervama podzemnih voda, za monitoring podzemnih voda i vođenje Registra zaštićenih područja.

Ustrojbene jedinice HV-a nadležne za djelatnost korištenja voda su Sektor korištenja voda, Zavod za vodno gospodarstvo i vodnogospodarski odjeli za vodna područja s ukupno 117 djelatnika.

Predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluke o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće.

Procjena i upravljanje poplavnim rizicima

Zakonodavni okvir

Nacionalno zakonodavstvo na području vodnoga gospodarstva nije usklađeno s Direktivom 2007/60/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju poplavnim rizicima (Direktiva o poplavama). Djelatnost zaštite od štetnog djelovanja voda uređena je Zakonom o vodama (NN 107/95, 150/05), Zakonom o financiranju vodnog gospodarstva (NN 107/95 i 150/05) i pratećim podzakonskim aktima. Republika Hrvatska je stranka Konvencije o zaštiti i uporabi prekograničnih vodotoka i međunarodnih jezera (NN MU 4/96) i pripadajućih Protokola i aktivno sudjeluje u provedbi Konvencije i Protokola te Konvencije o suradnji na zaštiti i održivoj uporabi rijeke Dunav (NN MU 2/96) i aktivno sudjeluje u radu Međunarodne komisije za zaštitu rijeke Dunav (ICPDR) i ekspertnih skupina.

Postojeći dugogodišnji monitoring kontinuirano se usklađuje s potrebama operativne obrane od poplava. U tijeku je noveliranje sustava motrenja, informiranja i obavješćivanja te izrade hidroloških prognoza i prilagodbe metodologije izrade karata rizika od poplava.

Administrativna sposobnost

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) nadležno je za određivanje nacionalne politike zaštite od poplava i koordiniranje ove politike s politikama drugih sektora, za donošenje planova upravljanja vodnim područjima, kao i Državnog plana obrane od poplava koji sadrži mjere za obranu od poplava i druge mjere zaštite od štetnog djelovanja voda, te mjere za intervenciju i sanaciju nakon poplava.

Unutar MRRŠVG-a za zaštitu od štetnog djelovanja voda i provedbu Direktive o poplavama nadležne su Uprava vodne politike i međunarodnih projekata i Uprava gospodarenja vodama. Ukupni broj djelatnika u navedenim upravama je 43 te oni pored ostalih poslova sudjeluju i na poslovima zaštite od štetnog djelovanja voda i provedbi Direktive o poplavama.

Hrvatske vode (HV) nadležne su za obavljanje javnih službi i drugih poslova kojima se ostvaruje upravljanje vodama na nacionalnoj razini. Sukladno Državnom planu obrane od poplava, HV u suradnji s certificiranim pravnim osobama za poslove osobito značajne za upravljanje vodama, provode preventivne mjere (razvoj i održavanje zaštitnih sustava), pripremne radnje i mjere operativne obrane od poplava, te sanacije sustava obrane od poplava po prolasku poplavnog vala.

Unutar HV-a nadležne jedinice za djelatnost zaštite od štetnog djelovanja voda su Sektor zaštite od štetnog djelovanja voda (14 djelatnika), Zavod za vodno gospodarstvo (22 djelatnika), službe zaštite od štetnog djelovanja voda vodnogospodarskih odjela vodnih područja (62 djelatnika) i vodnogospodarske ispostave HV-a na 33 slivna područja s ukupno 258 djelatnika. HV osnovale su trgovačko društvo Hrvatske vode - Hidrotehnički objekti d.o.o., koje obavlja nadzor nad stanjem zaštitnih sustava (vodočuvarska služba), održavanje

dijela sustava za zaštitu od poplava te održavanje dijela dojavnog sustava za automatsko mjerenje vodostaja na površinskim kopnenim vodama za potrebe obrane od poplava.

Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ) nadležan je za obavljanje hidroloških i meteoroloških mjerenja te za izradu hidroloških i meteoroloških ekspertiza i prognoza. DHMZ u sklopu provedbe mjera obrane od poplava obavlja redovito promatranje hidroloških i meteoroloških uvjeta, izrađuje izvješća o količini, vrsti i intenzitetu oborina te području zahvaćenom oborinama i izrađuje meteorološke i hidrološke prognoze vodostaja i brzina kretanja vodnog vala. Informacijski sustav DZMZ-a povezan je s informacijskim sustavom obrane od poplava HV-a radi osiguranja razmjene podataka u realnom vremenu.

U okviru operativne obrane od poplava značajnu ulogu imaju i Državna uprava za zaštitu i spašavanje, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te ostali korisnici voda koji upravljaju akumulacijama i drugim vodnim građevinama.

II. e. Zaštita prirode

Zakonodavni okvir

Odredbe Direktive Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. godine o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore djelomično su prenesene u hrvatsko zakonodavstvo Zakonom o zaštiti prirode (NN 70/05) i Zakonom o lovstvu (NN 140/05) te na temelju ovih zakona donesenih provedbenih propisa.

Odredbe Direktive Vijeća 79/409/EEZ od 2. travnja 1979. godine o očuvanju divljih ptica djelomično su prenesene u hrvatsko zakonodavstvo Zakonom o zaštiti prirode i Zakonom o lovstvu te na temelju ovih zakona donesenih provedbenih propisa.

Odredbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 338/97 o zaštiti divlje flore i faune reguliranjem trgovine u tom području, Uredbe Komisije (EZ) br. 865/2006 koja predviđa detaljna pravila provedbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 338/97 o zaštiti vrsta divlje faune i flore regulirajući trgovinu istima te Uredbe Komisije (EZ) br. 1037/2007 o zabrani unošenja u Zajednicu primjeraka određenih vrsta divlje faune i flore, djelomično su prenesene u hrvatsko zakonodavstvo Zakonom o zaštiti prirode i na temelju njega donesenih provedbenih propisa.

Odredbe Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3254/91 od 4. studenoga 1991. o zabrani uporabe stupica na području Zajednice i uvođenja na područje Zajednice krzna i proizvoda dobivenih od određenih divljih životinjskih vrsta koje potječu iz zemalja gdje ih love stupicama ili metodama zamki koje ne odgovaraju međunarodnim humanim standardima hvatanja stupicom u potpunosti su prenesene u hrvatsko zakonodavstvo Zakonom o zaštiti prirode i Pravilnikom o prekograničnom prometu i trgovini zaštićenim vrstama (NN 34/06).

Odredbe Direktive Vijeća 83/129/EEZ od 28. ožujka 1983. vezano uz uvoz u države članice koža i kožnih prerađevina koje potječu od mladunčadi određenih vrsta tuljana u potpunosti su prenesene u hrvatsko zakonodavstvo Zakonom o zaštiti prirode i Pravilnikom o prekograničnom prometu i trgovini zaštićenim vrstama (NN 34/06).

Temeljem Zakona o zaštiti prirode doneseni su sljedeći provedbeni propisi:

- Pravilnik o uvjetima držanja, načinu obilježavanja i evidenciji zaštićenih životinja u zatočeništvu (NN 146/05)
- Pravilnik o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim (NN 7/06)

- Pravilnik o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova (NN 7/06)
- Pravilnik o prekograničnom prometu i trgovini zaštićenim vrstama (NN 34/06)
- Pravilnik o prijelazima za divlje životinje (NN 5/07)
- Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti zahvata za prirodu (NN 89/07)
- Uredba o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07)
- Pravilnik o načinu izrade i provođenju studije o procjeni rizika uvođenja, ponovnog uvođenja i uzgoja divljih svojti (NN 35/08).

Republika Hrvatska donijela je 1999. godine Nacionalnu strategiju i akcijski plan biološke i krajobrazne raznolikosti (NSAP) (NN 81/99). Hrvatska je stranka Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija) od 1. studenog 2000. godine (Zakon o potvrđivanju Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa, NN MU 6/00). Za provedbu Konvencije nadležno je Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu prirode čiji predstavnik je imenovan u Stalni odbor Konvencije (*Standing Committee*). Odredbe Konvencije na odgovarajući način su ugrađene u Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05) te na temelju njega donesene provedbene propise (Pravilnik o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim i Pravilnik o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova) te u Zakon o lovstvu (NN 140/05).

Hrvatska je punopravna stranka Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES). Hrvatski sabor ratificirao je Konvenciju u prosincu 1999. godine (Zakon o potvrđivanju Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka, NN MU 12/99). Konvencija je stupila na snagu za Republiku Hrvatsku 12. lipnja 2000. godine. Odredbe Konvencije na odgovarajući način su ugrađene u Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05) te na temelju njega donesene provedbene propise (Pravilnik o uvjetima držanja, načinu obilježavanja i evidenciji zaštićenih životinja u zatočeništvu i Pravilnik o prekograničnom prometu i trgovini zaštićenim vrstama). Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu prirode imenovano je nadležnim upravnim tijelom (*Management Authority*) za provedbu Konvencije. Također, određena su i 4 nadležna znanstvena tijela (*Scientific Authorities*) za provedbu Konvencije: Zavod za ornitologiju HAZU, Prirodoslovno–matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatski prirodoslovni muzej te Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Donošenjem Uredbe o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07) proglašena su područja koja čine ekološku mrežu Republike Hrvatske. Ekološku mrežu sačinjava 1500 lokaliteta značajnih za očuvanje ptica, te drugih divljih vrsta životinja i biljaka te stanišnih tipova od nacionalne i međunarodne važnosti, uključujući i potencijalne lokalitete mreže NATURA 2000. Proglašena ekološka mreža pokriva 47 % kopnenog dijela teritorija Hrvatske te 39 % mora pod nacionalnom jurisdikcijom. Svi nacionalni parkovi te parkovi prirode, uključujući i većinu posebnih rezervata (proglašanih i planiranih prostornim planovima) uključeni su u ekološku mrežu. Ekološka mreža uključuje i većinu prirodnih koridora za divlje životinje, poput vodotokova, šumskih koridora, močvara značajnih za migratorne vrste ptica, te druge elemente krajobraza koji omogućavaju nesmetane migracije divljih životinja. Jedan od osnovnih ciljeva PHARE 2005 projekta „Institucionalno jačanje te implementacija NATURA 2000 u Hrvatskoj“, čije provođenje je započelo u siječnju 2008. godine, je provedba konzultacijskog procesa za prijedlog mreže NATURA 2000 kojega je priredila Hrvatska te definiranje konačnoga prijedloga (uključivat će SPA te pSCI područja). Projekt provodi Državni zavod za zaštitu prirode (DZZP), a očekivani završetak projekta je kraj veljače 2009.

Odredbe Direktive 1999/22/EZ od 29. ožujka 1999. godine koja se odnosi na držanje divljih životinja u zoološkim vrtovima u cijelosti su preuzete u hrvatsko zakonodavstvo Pravilnikom o uvjetima za osnivanje i rad zooloških vrtova (NN 67/05), a zakonodavni okvir osiguran je Zakonom o zaštiti životinja (NN 135/06). U primjeni Direktive 1999/22/EZ koriste se i odredbe Pravilnika o uvjetima držanja, načinu obilježavanja i evidenciji zaštićenih životinja u zatočeništvu (NN 146/05) te Pravilnika o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim (NN 7/06) koji su donijeti na temelju Zakona o zaštiti prirode.

Administrativna sposobnost

Za upravne i stručne poslove zaštite prirode na državnoj razini nadležno je Ministarstvo kulture (MINK). Unutar MINK-a ustrojena je Uprava za zaštitu prirode s 5 odjela: Odjel za biološku raznolikost, Odjel za zaštićena područja, Odjel za održivo korištenje prirodnih dobara, Odjel za strateško planiranje u zaštiti prirode i europske integracije te Odjel za pravne i inspeksijske poslove zaštite prirode.

Stručne poslove zaštite prirode obavlja Državni zavod za zaštitu prirode (DZZP) unutar kojeg su ustrojena 4 odjela: Odjel za divlje i udomaćene svojte i staništa, Odjel za ocjenu prihvatljivosti zahvata za prirodu, Odjel za zaštićena područja te Odjel za krajobraze.

U Upravi za zaštitu prirode MINK-a (bez inspekcije) zaposlena su 34 službenika. U DZZP-u zaposlena su 23 stručna djelatnika. Nadzor provedbe Zakona o zaštiti prirode i na temelju njega donesenih provedbenih propisa provodi inspekcija zaštite prirode koja djeluje u okviru Odjela za pravne i inspeksijske poslove zaštite prirode ustrojenog unutar Uprave za zaštitu prirode MINK-a. Na poslovima inspeksijskog nadzora zaštite prirode zaposleno je 11 inspektora, od čega 4 inspektora i načelnik Odjela imaju mjesto rada u Zagrebu, a 6 inspektora raspoređeno je regionalno. Svi inspektori zaštite prirode imaju jednaka prava i ovlasti za postupanje na cijelom teritoriju Hrvatske.

Dio upravnih poslova zaštite prirode Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode bit će prenesen u nadležnost upravnih tijela u županijama. Radi se o poslovima koje su do sada, temeljem Zakona o zaštiti prirode, obavljali uredi državne uprave u županijama te dijelu poslova postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za prirodu.

Postojeći broj djelatnika u upravnim tijelima županija koja preuzimaju poslove zaštite prirode ocjenjuje se nedostatnim.

Zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima te dijelovima ekološke mreže koji nisu posebno zaštićeni u nekoj od kategorija zaštite upravljaju javne ustanove. Hrvatska je proglasila 2 stroga rezervata, 8 nacionalnih parkova, 80 posebnih rezervata, 11 parkova prirode, 116 spomenika prirode, 78 značajnih krajobraza, 35 park-šuma i 121 spomenik parkovne arhitekture. Osim trajno zaštićenih područja, preventivno je zaštićeno 9 područja u kategoriji posebnog rezervata (4), regionalnog parka (2), značajnog krajobraza (1), park-šume (1) i spomenika parkovne arhitekture (1). Broj zaštićenih područja u Upisniku zaštićenih prirodnih vrijednosti kontinuirano se revidira.

Osnovano je 8 javnih ustanova za upravljanje nacionalnim parkovima, 11 javnih ustanova za upravljanje parkovima prirode te 26 javnih ustanova za upravljanje ostalim zaštićenim područjima i/ili zaštićenim prirodnim vrijednostima, od čega 19 na županijskoj razini, a 7 na razini gradova ili općina. Javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkovima i parkovima prirode osniva država, a javne ustanove za upravljanje ostalim zaštićenim područjima i/ili prirodnim vrijednostima osnivaju jedinice područne (regionalne) samouprave ili Grad Zagreb, a upravljačka prava mogu se prenijeti i na gradove, odnosno općine.

Područjima u okviru nacionalne ekološke mreže upravljaju javne ustanove nacionalnih parkova i parkova prirode ili javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na nivou županija.

Za provedbu Direktive 1999/22/EZ nadležni su Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (MPRRR) i MINK, Uprava za zaštitu prirode te inspektori zaštite prirode koji djeluju u okviru Odjela za pravne i inspeksijske poslove zaštite prirode. U MPRRR-u ustrojene su Uprava za veterinarstvo i Uprava za veterinarske inspekcije. Uprava za veterinarstvo ima funkciju donošenja i implementacije zakonodavstva, a Uprava za veterinarske inspekcije obavlja poslove inspekcije odnosno nadzor i kontrolu provođenja zakonodavstva iz područja veterinarstva.

U okviru Odjela za zaštitu životinja u Sektoru za zaštitu zdravlja životinja Uprave za veterinarstvo, obavljaju se poslovi vezani za zaštitu dobrobiti životinja, uključujući i zaštitu životinja u zooškim vrtovima. U Odjelu su zaposlena dva djelatnika. Uprava za veterinarsku inspekciju zapošljava 8 državnih veterinarskih inspektora smještenih u Zagrebu i 97 gradskih i županijskih veterinarskih inspektora koji su smješteni u županijskim veterinarskim uredima i ispostavama. Procjenjuje se da sadašnji broj veterinarskih inspektora i službenih veterinarina nije dostatan za provođenja zakonodavstva iz područja veterinarstva.

Uprava za lovstvo Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva zadužena je za gospodarenje populacijama divljih životinja koje se mogu gospodarski koristiti u smislu lova. U Upravi je zaposleno 26 djelatnika. Na poslovima inspeksijskog nadzora zaposleno je 17 inspektora, od kojih načelnik Odjela i 3 inspektora imaju sjedište u Zagrebu, a 13 inspektora je regionalno raspoređeno.

Daljnje povećavanje broja zaposlenih u svim nadležnim tijelima provodit će se kontinuirano tijekom 2008. i 2009. godine.

II. f. Industrijsko onečišćenje i upravljanje rizicima

Cjelovito sprječavanje i nadzor onečišćenja (IPPC)

Zakonodavni okvir

Direktiva 2008/1/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o cjelovitom sprječavanju i nadzoru onečišćenja (kodificirana verzija) (IPPC Direktiva) djelomično je prenesena u hrvatsko zakonodavstvo Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) te Uredbom o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08). Prema Zakonu, okolišna dozvola naziva se objedinjenim uvjetima zaštite okoliša. Zakonom je određen cilj i svrha utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, obveza tvrtki u vezi s cjelovitom zaštitom okoliša, nadležnost za rješavanje o zahtjevu za utvrđivanje objedinjenih uvjeta, način podnošenja zahtjeva, način provedbe postupka, obveza operatera nakon ishoda objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, obveza praćenja najboljih raspoloživih tehnika, prestanak važenja objedinjenih uvjeta, te obveza vođenja očevidnika objedinjenih uvjeta zaštite okoliša. Sukladno Zakonu, operateri postojećih postrojenja - obveznici IPPC Direktive, moraju izraditi elaborate o analizi stanja i o načinu usklađivanja s odredbama Zakona najkasnije do studenoga 2010.

Vezano uz ustrojavanje jedinstvenog registra onečišćujućih tvari, usvojen je i Pravilnik o registru onečišćenja okoliša (NN 35/08) kojim se osigurava provedba Uredbe (EZ) br. 166/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća o uspostavljanju Europskog registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari i koja izmjenjuje i dopunjuje Direktive Vijeća 91/689/EEZ i 96/61/EZ, kao i provedba Protokola o registrima ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari uz Konvenciju o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Arhuška konvencija) (NN MU 4/08).

Administrativna sposobnost

Za provedbu i ishođenje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša nadležno je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG). MZOPUG će objedinjene uvjete zaštite okoliša izdavati u koordinaciji s ostalim nadležnim tijelima: Ministarstvo kulture, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo regionalnog razvitka, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvo unutarnjih poslova, Hrvatske vode i drugi.

U MZOPUG-u osnovan je Sektor za procjenu okoliša i industrijsko onečišćenje. U okviru Sektora djeluje Odjel za okolišnu dozvolu i odgovornost za štetu u okolišu, u kojem je Odsjek za okolišnu dozvolu. Na poslovima pripreme zakonodavstva za sada su zaposlena četiri djelatnika, a u narednom razdoblju predviđeno je daljnje zapošljavanje.

Za vođenje očevidnika tvrtki s objedinjenim uvjetima zaštite okoliša nadležna je Agencija za zaštitu okoliša.

Inspekcija zaštite okoliša MZOPUG-a obavlja nadzor postrojenja za koja je propisana obveza ishođenja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša te koordinira nadzor inspekcijских službi drugih ministarstava potpisnika Sporazuma o suradnji inspekcijских službi nadležnih prema posebnim propisima za zaštitu pojedinih sastavnica i opterećenja okoliša koji sudjeluju u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša. U inspekcijским službama navedenih ministarstava provodi se koordinirani nadzor postrojenja za koja se očekuje da će se propisati obveza ishođenja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša. Predviđenim zapošljavanjem sveukupno 11 novih inspektora do kraja 2009. godine osigurat će se potreban broj djelatnika za provedbu inspekcijskog nadzora.

Kontrola opasnosti od velikih nesreća (SEVESO II)

Zakonodavni okvir

Direktiva 96/82/EZ od 9. prosinca 1996. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (SEVESO II Direktiva), djelomično je prenesena u Zakon o zaštiti okoliša (NN 110/07).

Sustav zaštite i spašavanja u dijelu koji se odnosi na vanjske planove intervencija u skladu sa SEVESO II Direktivom, reguliran je Zakonom o zaštiti i spašavanju (NN 174/04, 79/07) i Pravilnikom o metodologiji za izradu procjene ugroženosti i planova zaštite i spašavanja (NN 38/08).

Administrativna sposobnost

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) nadležno je tijelo za provedbu dijela SEVESO II Direktive koji se odnosi na izdavanje suglasnosti na Izvješće o sigurnosti plana o sprečavanju nesreća unutar postrojenja (unutarnji plan intervencija) i nadzor nad njezinom provedbom (Uprava za inspekcijские poslove MZOPUG-a).

U okviru MZOPUG-a, unutar Uprave za gospodarenje okolišem, ustrojen je Odjel za okolišnu dozvolu i odgovornost za štetu u okolišu, Odsjek za sprečavanje onečišćenja i odgovornost za štetu u okolišu u kojem su na poslovima vezanim uz SEVESO II Direktivu zaposlena dva djelatnika, a do 2009. godine planirano je dodatno jačanje administrativnih kapaciteta.

Izrada i vođenje Katastra rizičnih i visokorizičnih postrojenja u nadležnosti je Agencije za zaštitu okoliša (AZO) te je za obavljanje tih poslova nadležan jedan djelatnik.

Državna uprava za zaštitu i spašavanje nadležna je za vanjske planove intervencija te su za te aktivnosti zadužena tri djelatnika.

Inspekcija zaštite okoliša u okviru Uprave za inspeksijske poslove MZOPUG-a obavlja nadzor postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari te koordinira nadzor inspeksijskih službi drugih ministarstava potpisnika Sporazuma o suradnji inspeksijskih službi nadležnih za zaštitu pojedinih sastavnica i opterećenja okoliša. Predviđenim zapošljavanjem sveukupno 11 novih inspektora do kraja 2009. godine osigurat će se potreban broj djelatnika za provedbu inspeksijskog nadzora.

Veliki uređaji za loženje

Zakonodavni okvir

Direktiva 2001/80/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2001. o ograničavanju emisija određenih onečišćujućih tvari u zrak iz velikih uređaja za loženje u potpunosti je prenesena u hrvatsko zakonodavstvo Zakonom o zaštiti zraka (NN 178/04 i 60/08), Uredbom o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora (NN 21/07) i Pravilnikom o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora (NN 1/06). Uredbom su propisane granične vrijednosti emisija za nove i postojeće uređaje za loženje, način praćenja emisija i način vrednovanja rezultata mjerenja emisija u skladu s odredbama Direktive 2001/80/EZ.

Prema Uredbi, novi uređaj za loženje je uređaj koji je pušten u rad ili za kojeg je građevinska dozvola izdana nakon stupanja na snagu Uredbe, a uređaji za loženje izgrađeni do stupanja Uredbe na snagu smatraju se postojećim uređajima. Postojeći uređaji za loženje moraju se uskladiti u primjerenom roku s propisanim GVE iz Uredbe, što je sukladno propisanim GVE u prilogima Direktive: Aneks III do VII-A i Aneks III do VII-B.

Sukladno Uredbi, vlasnik ili korisnik postojećeg uređaja za loženje dostavio je Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) Program smanjenja emisija do kraja 2007. godine.

Program smanjenja emisija sadrži sljedeće podatke za svaki veliki uređaj za loženje:

- tehničke podatke o velikom uređaju za loženje (tip goriva, snagu postrojenja, godišnji broj sati rada, i sl.),
- godišnje emisije SO₂, NO_x i krutih čestica za razdoblje od 2000. do 2006. godine,
- godišnje emisije sumporovog dioksida od 2000. do 2006. prije postupka odsumporavanja (za slučaj gdje se primjenjuje odsumporavanje),
- stupanj odsumporavanja koji se primjenjuje,
- ukupni godišnji protok otpadnih plinova od 2000. do 2006. godine,

- mjere za postizanje smanjenja emisija (npr. promjena vrste goriva, promjena u vođenju procesa izgaranja, uvođenje novih uređaja za izgaranje goriva, primjena uređaja za smanjenje emisija, prestanak rada postrojenja i dr.),
- vremenski raspored provedbe mjera iz Programa,
- procjena sredstava potrebnih za ostvarenje mjera iz Programa,
- analiza troškova i time stvorene koristi.

Republika Hrvatska planira koristiti Nacionalni plan smanjenja emisija za postojeće velike uređaje za loženje. U tu svrhu, temeljem dostavljenih Programa, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva planira u 2008. godini izraditi prijedlog Nacionalnog plana smanjenja emisija za postojeće velike uređaje za loženje i uputiti ga u postupak usvajanja Vlade Republike Hrvatske.

Pri određivanju spomenutog sadržaja dostavljenih programa smanjenja emisija za postojeće uređaje za loženje i izradi Nacionalnog plana, korištene su preporuke i upute Europske komisije 2003/47/EZ (Preporuka Komisije o smjernicama kao pomoć državama članicama pri izradi nacionalnog plana smanjenja emisija nastavno na odredbe Direktive 2001/80/EZ o ograničenju emisije onečišćujućih tvari iz velikih uređaja za loženje).

Postrojenja / aktivnosti u kojima se koriste hlapivi organski spojevi

Direktiva Vijeća 1999/13/EZ od 11. ožujka 1999. o ograničavanju emisija hlapivih organskih spojeva koji nastaju upotrebom organskih otapala u određenim aktivnostima i postrojenjima u potpunosti je prenesena u hrvatsko zakonodavstvo Zakonom o zaštiti zraka (NN 178/04, 60/08), Uredbom o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora (NN 21/07) i Pravilnikom o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora (NN 1/06).

Uredbom su propisane granične vrijednosti emisija za hlapive organske spojeve iz ispusta, granične vrijednosti fugitivnih emisija ili ukupnih graničnih emisija za postrojenja/aktivnosti, način praćenja emisija i način vrednovanja rezultata mjerenja emisija u skladu s odredbama Direktive 1999/13/EZ. Sukladno Uredbi, nova postrojenja moraju udovoljiti propisanim GVE od dana stupanja na snagu Uredbe, a postojeća postrojenja moraju provesti mjere smanjivanja emisija te najkasnije do 31. prosinca 2015. udovoljiti propisanim GVE sukladno odredbama iz priloga Direktive IIA i IIB. Do 31. prosinca 2015. godine postojeća postrojenja smiju prekoračiti propisane GVE za najviše 1,5 puta.

Za postojeća postrojenja/aktivnosti u kojima se koriste VOC-ovi, a koja neće moći udovoljiti propisanim GVE hlapivih organskih spojeva, operater tog postrojenja dužan je izraditi Program smanjivanja VOC emisija u cilju dostizanja propisane vrijednosti (GVE iz ispusta, fugitivnih emisija ili ukupnih graničnih emisija). Svrha programa smanjivanja emisija je omogućiti operateru da drugim sredstvima postigne smanjenje emisija koje će biti jednakovrijedno smanjenju postignutom uz primjenu graničnih vrijednosti emisija. Operater može za tu svrhu koristiti program smanjivanja emisija izrađen posebno za njegovo postrojenje, pod uvjetom da se na koncu postigne jednako smanjenje emisija. Upute za izradu programa dane su u Prilogu 2. Uredbe. U Programu operater je dužan opisati mjere smanjivanja emisija i rokove dostizanja propisanih GVE.

Postojeća postrojenja za koja je operater izradio Program smanjivanja emisija i dostavio ga MZOPUG na suglasnost mogu nastaviti s aktivnostima u kojima se koriste hlapivi organski spojevi uz provedbu mjera navedenih u Programu.

MZOPUG vodi registar pravnih i fizičkih osoba koje unutar svoje djelatnosti koriste organska otapala ili proizvode koji sadrže hlapive organske spojeve. Temeljem postojećih podataka Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske obrtničke komore, procjenjuje se da u Republici Hrvatskoj postoji oko 1500 postrojenja/aktivnosti u kojima se koriste hlapivi organski spojevi sukladno Uredbi o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora.

Administrativna sposobnost

Središnje tijelo nadležno za provedbu Zakona o zaštiti zraka i Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora je MZOPUG. U sklopu Sektora za atmosferu, more i tlo u Upravi za gospodarenje okolišem MZOPUG-a ustrojen je Odjel za zaštitu atmosfere unutar kojeg je u Odsjeku za zaštitu zraka zaposleno pet djelatnika od kojih dva djelatnika rade na provedbi Uredbe.

Nadzor nad provedbom Zakona o zaštiti zraka i Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora obavlja inspekcija zaštite okoliša MZOPUG-a. Predviđenim zapošljavanjem sveukupno 11 novih inspektora do kraja 2009. godine osigurat će se potreban broj djelatnika za provedbu inspekcijskog nadzora.

Poslove prikupljanja podataka o emisijama onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora i drugih podataka obavlja Agencija za zaštitu okoliša (AZO).

EMAS

Zakonodavni okvir

Osnovni pravni okvir za provedbu Uredbe (EZ) br. 761/2001/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2001. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i nezavisnom ocjenjivanju (EMAS) uspostavljen je Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07), čime je postignuta djelomična usklađenost s pravnom stečevinom EU.

Administrativna sposobnost

Za provedbu EMAS-a nadležno je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG). Organizacija svoj pristup u sustav EMAS prijavljuje Agenciji za zaštitu okoliša, a Hrvatska akreditacijska agencija akreditira procjenitelje EMAS-a.

U MZOPUG-u osnovan je Sektor za procjenu okoliša i industrijsko onečišćenje u sklopu kojeg je zaposlen jedan djelatnik na poslovima vezanim uz sustav EMAS što se u ovom trenutku ocjenjuje dostatnim.

Znak zaštite okoliša

Zakonodavni okvir

Republika Hrvatska od 1993. godine ima nacionalni sustav dodjele Znaka zaštite okoliša.

Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Pravilnikom o znaku zaštite okoliša (NN 70/08) uspostavljen je okvir za provedbu Uredbe (EZ) br. 1980/2000 Europskoga parlamenta i Vijeća od 17. srpnja 2000. o revidiranom programu dodjele znaka zaštite okoliša Zajednice i dodjelu znaka zaštite okoliša Zajednice od dana pristupanja Hrvatske u članstvo EU. Pravilnikom se prvenstveno uređuje sustav dodjele nacionalnog znaka, ali je njime određeno i nadležno tijelo za dodjelu znaka zaštite okoliša Zajednice u skladu s Uredbom (EZ) br. 1980/2000 od dana pristupanja u članstvo EU.

Administrativna sposobnost

Nadležno tijelo za dodjelu nacionalnog znaka zaštite okoliša je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG). Od dana pristupanja u članstvo u EU-u MZOPUG će biti nadležan i za dodjelu znaka zaštite okoliša Zajednice.

Na poslovima dodjele nacionalnog znaka zaštite okoliša, što uključuje i promidžbu znaka zaštite okoliša, radi jedan djelatnik u Odjelu za održivi razvoj i promicanje zaštite okoliša, a daljnje jačanje administrativnih kapaciteta provest će se u 2009. godini.

Inspekcija zaštite okoliša MZOPUG-a nadležna je za provedbu nadzora u vezi ispunjavanja i pridržavanja uvjeta za dobivanje znaka zaštite okoliša. Predviđenim zapošljavanjem sveukupno 11 novih inspektora do kraja 2009. godine osigurat će se potreban broj djelatnika za provedbu inspekcijskog nadzora.

II. g. Kemikalije

Zakonodavni okvir

Odredbe Direktive Vijeća 67/548/EEZ od 27. lipnja 1967. o ujednačavanju zakonodavstva, propisa i ostalih odredbi u vezi s razvrstavanjem, pakiranjem i označavanjem opasnih tvari u cijelosti su prenesene u zakonodavstvo Republike Hrvatske Zakonom o kemikalijama (NN 150/05 i 53/08), Pravilnikom o razvrstavanju, označavanju, obilježavanju i pakiranju opasnih kemikalija (NN 23/08) i Pravilnikom o prijavljivanju novih tvari (NN 61/07).

Odredbe Zakona o kemikalijama djelomično su usklađene s odredbama Uredbe (EZ) br. 304/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o uvozu i izvozu opasnih kemijskih tvari.

Odredbe Direktive Komisije 2001/58/EZ od 27. srpnja 2001. koja drugi put mijenja Direktivu 91/155/EEZ kojom se utvrđuju i predviđaju podrobna rješenja za sustav posebnih informacija koje se odnose na opasne preparate u provedbi članka 14. Direktive 1999/45/EEZ Europskoga parlamenta i Vijeća te na opasne tvari u provedbi članka 27. Direktive Vijeća 64/548/EEZ o ispunjavanju sigurnosno tehničkog lista u cijelosti su prenesene Zakonom o kemikalijama, Pravilnikom o razvrstavanju, označavanju, obilježavanju i pakiranju opasnih kemikalija (NN 23/08) i Pravilnikom o ispunjavanju Sigurnosno-tehničkog lista (NN 11/06, 39/08).

Odredbe Zakona o kemikalijama i Pravilnika o postojećim tvarima (NN 61/08) u cijelosti su usklađene s odredbama Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 od 23. ožujka 1993. o procjeni i kontroli rizika od postojećih tvari i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 o od 28. lipnja 1994. o utvrđivanju načela procjene rizika za čovjeka i okoliš od postojećih tvari u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ) br. 793/93.

U ožujku 2007. godine usvojen je Zakon o potvrđivanju Roterdamske konvencije o postupku prethodnog pristanka za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini (NN MU 4/07) te je Konvencija za Hrvatsku stupila na snagu 14. veljače 2008. godine. U studenom 2006. godine usvojen je Zakon o potvrđivanju Stockholmske konvencije o postojećim organskim onečišćujućim tvarima (NN MU 11/06), te je Konvencija za Hrvatsku stupila na snagu 30. travnja 2007. godine.

Postupanje s postojećim organskim onečišćujućim tvarima koje su predmet Stockholmske konvencije i Uredbe (EZ) br. 850/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o postojećim organskim onečišćujućim tvarima kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 79/117/EEZ uređeno je u Hrvatskoj Zakonom o kemikalijama, Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07), Zakonom o otpadu (NN 178/04, 111/06 i 60/08), Zakonom o zaštiti zraka (NN 178/04 i 60/08), Zakonom o provedbi Uredbe (EZ) br. 1907/2006 o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (NN 53/08), Zakonom o sredstvima za zaštitu bilja (NN 70/05) te provedbenim propisima donesenim temeljem ovih zakona.

Odredbe Direktive 98/8/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o stavljanju biocidnih pripravaka na tržište djelomično su prenesene u Zakon o biocidnim pripravcima (NN 63/07 i 35/08).

Odredbe Direktive Vijeća 86/609/EEZ od 24. studenog 1986. o ujednačavanju zakonodavstva, propisa i ostalih odredbi u državama članicama vezano uz zaštitu životinja koje se koriste za pokuse i druge znanstvene svrhe preuzete su Pravilnikom o uvjetima držanja pokusnih životinja, posebnim uvjetima za nastambe i vrstama pokusa (NN 176/04) i Pravilnikom o načinu vođenja evidencije o pokusnim životinjama i vrstama pokusa (NN 176/04), a temeljni zakonodavni okvir osiguran je Zakonom o zaštiti životinja (NN 135/06).

U svrhu priprema za provedbu Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registriranju, ocjenjivanju, odobravanju i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije, donesen je Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća EZ o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (MZSS) kao nadležno tijelo je na službenim internetskim stranicama www.mzss.hr uspostavilo posebnu poveznicu (link) „Opasne kemikalije“ u sklopu kojeg se nalaze tri podpoveznice „Osnovno o REACH-u“, „Najčešće postavljena pitanja i odgovori“ koji će sadržavati popis najčešćih pitanja i odgovora vezano za provedbu Uredbe REACH i „Helpdesk – službena pomoć korisnicima“. MZSS je u lipnju 2008. godine započeo i s održavanjem savjetovanja o provedbi Uredbe REACH za predstavnike svih relevantnih tijela i kemijske industrije. U sklopu savjetovanja je predstavnicima kemijske industrije predstavljena važnost postupka predregistracije odnosno registracije u ECHA-i u skladu s Uredbom REACH te je razjašnjen je njihov položaj kao izvoznika u EU.

Vlada Republike Hrvatske prihvatila je na sjednici održanoj 20. lipnja 2008. Nacionalnu strategiju kemijske sigurnost te je uputila na usvajanje u Hrvatski sabor. Usvajanje Nacionalne strategije očekuje se do kraja srpnja 2008.

Direktiva Vijeća 87/217/EEZ od 19. ožujka 1987. o sprečavanju i smanjenju onečišćenja okoliša azbestom prenesena je u potpunosti Zakonom o otpadu, Pravilnikom o gospodarenju otpadom i Pravilnikom o načinu i postupcima gospodarenja otpadom koji sadrži azbest (NN 42/07).

Administrativna sposobnost

Na nacionalnoj razini Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (MZSS) je nadležno tijelo za opasne kemikalije te obavlja koordinaciju svih aktivnosti u području kemikalija.

U Upravi za sanitarnu inspekciju MZSS-a, Službi za sanitarnu inspekciju ustrojen je Odjel za opasne kemikalije u kojem su zaposlena tri djelatnika. Postojeći administrativni kapaciteti u navedenom odjelu nisu dostatni te se tijekom 2008. i 2009. godine predviđa njihovo daljnje jačanje, odnosno zapošljavanje dva nova djelatnika.

Hrvatski zavod za toksikologiju (HZT) zadužen je za sprječavanje otrovanja i pomoć u smanjivanju posljedica nesreća u koje su uključeni otrovi. Opremljen je brojnim bazama podataka o opasnim kemikalijama i njihovom djelovanju, instrumentima za brzo otkrivanje kemikalija koji djeluju u obliku plina i opremom za zaštitu od otrova, opremom za otkrivanje otrova u vodama i tlu.

U HZT-u su ustrojene Služba za procjenu rizika, Služba za dokumentaciju i registre te Služba za sprječavanje kemijskih nesreća s ukupno 10 djelatnika. Postojeći administrativni kapaciteti nisu dostatni te se tijekom 2008. i 2009. godine predviđa njihovo daljnje jačanje.

Uredi državne uprave u županijama i ured Grada Zagreba nadležni za poslove zdravstva, a u sklopu kojih su ustrojene sanitarne inspekcije, nadležni su za obavljanje inspeksijskih, upravnih i drugih poslova vezanih uz proizvodnju, promet, uporabu i zbrinjavanje kemikalija.

Za provedbu Direktive 86/609/EEZ nadležno je Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (MPRRR) Uprava za veterinarstvo, unutar koje se nalazi Odjel za zaštitu životinja, te Uprava za veterinarske inspekcije. U Odjelu za zaštitu životinja obavljaju se poslovi vezani za izradu propisa za zaštitu dobrobiti životinja, uključujući i zaštitu životinja koje se koriste za pokuse i druge znanstvene svrhe kao i treninzi i edukacija potrebni za provedbu navedenog zakonodavstva. U Odjelu su zaposlena dva djelatnika, a do kraja 2008. godine predviđa se dodatno administrativno jačanje.

II. h. Genetski modificirani organizmi

Zakonodavni okvir

Odredbe Direktive Vijeća 90/219/EEZ od 23. travnja 1990. o ograničenoj uporabi genetski modificiranih mikroorganizama i Direktive Vijeća 98/81/EZ od 26. listopada 1998. koja mijenja Direktivu 90/219/EEZ o ograničenoj uporabi genetski modificiranih mikroorganizama u cijelosti su prenesene u Zakon o genetski modificiranim organizmima (NN 70/05), Pravilnik o sadržaju prijave za ograničenu uporabu genetski modificiranih organizama u 2, 3, i 4. razini opasnosti (NN 84/06), Pravilnik o sadržaju, opsegu i metodologiji izrade procjene rizika za ograničenu uporabu genetski modificiranih organizama (NN 84/06), Pravilnik o sadržaju prijave zatvorenog sustava (NN 84/06) i Pravilnik o mjerama sigurnosti i standardima objekata za ograničenu uporabu genetski modificiranih organizama (NN 84/06).

Odredbe Direktive 2001/18/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom uvođenju genetski modificiranih organizama u okoliš i ukidanju Direktive Vijeća 90/220/EEZ djelomično su prenesene u Zakon o genetski modificiranim organizmima, Pravilnik o sadržaju i načinu podnošenja prijave za namjerno uvođenje genetski modificiranih organizama u okoliš (NN 64/07), Pravilnik o procjeni rizika za namjerno uvođenje genetski modificiranih organizama u okoliš (NN 136/06), Pravilnik o sadržaju i načinu provedbe plana mjera za otklanjanje nekontroliranog širenja genetski modificiranih organizama u okoliš (NN

5/07) i Pravilnik o obliku i načinu vođenja jedinstvenoga upisnika genetski modificiranih organizama i načinu određivanja troškova ispisa (NN 125/07).

Odluka Komisije 2002/623/EZ od 24. srpnja 2002. kojom se uspostavljaju smjernice koje nadopunjuju Prilog II. Direktive 2001/18/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o namjernom uvođenju genetski modificiranih organizama u okoliš u dijelu u kojem se odnosi na namjerno uvođenje GMO-a u okoliš u cijelosti je prenesena u Pravilnik o procjeni rizika za namjerno uvođenje genetski modificiranih organizama u okoliš i Pravilnik o procjeni rizika za stavljanje na tržište genetski modificiranih organizama.

Odluka Komisije 2004/204/EZ od 23. veljače 2004. kojom se određuje detaljno rješenje funkcioniranja registra za upis podataka o genetskim promjenama GMO-a, u skladu s Direktivom 2001/18/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća u cijelosti je prenesena u Zakon o genetski modificiranim organizmima i Pravilnik o obliku i načinu vođenja jedinstvenoga upisnika genetski modificiranih organizama i načinu određivanja troškova ispisa.

U svibnju 2002. godine usvojen je Zakon o potvrđivanju Protokola o biološkoj sigurnosti (Kartagenski protokol) uz Konvenciju o biološkoj raznolikosti (NN MU 7/02) te je Protokol u odnosu na Republiku Hrvatsku stupio na snagu 11. rujna 2003. godine. Uredba (EZ) br. 1830/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o sljedivosti i označavanju genetski modificiranih organizama i sljedivosti prehrambenih proizvoda i hrane za životinje proizvedenih od genetski modificiranih organizama kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2001/18/EZ djelomično je prenesena u Zakon o genetski modificiranim organizmima i Uredbu o razini genetski modificiranih organizama u proizvodima ispod koje proizvodi koji se stavljaju na tržište ne moraju biti označeni kao proizvodi koji sadrže genetski modificirane organizme (NN 34/04).

Uredba Komisije (EZ) br. 65/2004 od 14. siječnja 2004. o uspostavi sustava za razvoj i dodjeljivanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka za genetski modificirane organizme djelomično je prenesena u Zakon o genetski modificiranim organizmima.

Administrativna sposobnost

Za provedbu Zakona o genetski modificiranim organizmima nadležnost je podijeljena među sljedećim središnjim tijelima državne uprave:

- Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (MZSS) – stavljanje genetski modificiranih organizama (GMO) na tržište u smislu hrane, pri upotrebi GMO-a i/ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a u kozmetici, farmaciji i zdravstvenoj zaštiti ljudi
- Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (MPRRR) – stavljanje na tržište GMO-a u smislu hrane za životinje, reprodukcijanskog materijala u poljoprivredi, šumarstvu i veterini te lijekova u veterinarstvu i sredstva za zaštitu bilja
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (MZOŠ) – ograničena upotreba GMO-a u zatvorenim sustavima
- Ministarstvo kulture (MINK) – namjerno uvođenje GMO-a u okoliš
- Državni inspektorat – odgovoran za inspekcijski nadzor označavanja u prometu GMO-a i/ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a.

Središnje i koordinativno tijelo za obavljanje stručnih poslova u vezi sa GMO-ima je MZSS. Stručno-znanstvenu podršku pružaju Hrvatski zavod za javno zdravstvo i laboratorij Zavoda za sjemenarstvo i rasadničarstvo.

U Upravi za sanitarnu inspekciju, Službi za sanitarnu inspekciju MZSS-a, ustrojen je Odjel za GMO kontrolu u kojem su zaposlena dva djelatnika. Postojeći administrativni kapaciteti u navedenom odjelu nisu dostatni te se tijekom 2008. i 2009. godine predviđa njihovo daljnje jačanje.

Unutar MPRRR-a, Uprave za poljoprivredu i prehrambenu industriju, Sektora poljoprivrede i agroekologije ustrojen je Odjel za bilinogojstvo u kojem je zaposlen jedan djelatnik. Postojeći administrativni kapaciteti u navedenom odjelu nisu dostatni te se tijekom 2008. i 2009. godine predviđa njihovo daljnje jačanje.

U Upravi za znanost MZOŠ-a ustrojen je Odjel za razvoj znanstvenoga sustava u kojem je zaposlen jedan djelatnik. Postojeći administrativni kapaciteti u navedenom odjelu nisu dostatni te se tijekom 2008. i 2009. godine predviđa njihovo daljnje jačanje.

Unutar Uprave za zaštitu prirode i Odjela za biološku raznolikost MINK-a ustrojen je Odsjek za očuvanje genetske raznolikosti u kojem su na upravnim i stručnim poslovima vezano uz problematiku namjernog uvođenja GMO-a u okoliš zaposlena tri djelatnika. Navedeni administrativni kapaciteti Odsjeka smatraju se dostatnima.

U GMO laboratoriju Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo zaposlena su tri djelatnika te se postojeći administrativni kapaciteti smatraju dostatnima.

U Laboratoriju Zavoda za sjemenarstvo i rasadničarstvo zaposlena su tri djelatnika. Postojeći administrativni kapaciteti u navedenom odjelu nisu dostatni te se tijekom 2008. i 2009. godine predviđa njihovo daljnje jačanje.

II. i. Buka

Zakonodavni okvir

Odredbe Direktive 2002/49/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 25. lipnja 2002. o procjeni i upravljanju bukom okoliša prenesene su u Zakon o zaštiti od buke (NN 20/03) i Pravilnik o načinu izrade i sadržaju karata buke i akcijskih planova (NN 5/07). Dodatni pravni okvir za provedbu navedenog Zakona i Pravilnika uspostavljen je Pravilnikom o uvjetima glede prostora, opreme i zaposlenika pravnih osoba koje obavljaju stručne poslove zaštite od buke (NN 91/07), Pravilnikom o stručnom ispitu iz područja zaštite od buke (NN 91/07) i Pravilnikom o djelatnostima za koje je potrebno provesti mjere zaštite od buke (NN 91/07).

Administrativna sposobnost

Nadležno tijelo za provedbu zakonodavstva vezanog uz zaštitu od buke je Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (MZSS), Uprava za sanitarnu inspekciju, Služba za sanitarnu inspekciju, Odjel za sanitarnu inspekciju gdje na poslovima zaštite od buke rade dva djelatnika. Navedeni administrativni kapaciteti smatraju se dostatnima.

Za provedbu inspekcije nadležna je sanitarna inspekcija ustrojena u uredima državne uprave u županijama i Gradskom uredu Grada Zagreba nadležnom za zdravstvo, a čini je ukupno 218 djelatnik. Jačanje postojećih administrativnih kapaciteta predviđa se tijekom 2008. i 2009. godine.

II. j. Šumarstvo

Zakonodavni okvir

Uvjeti za provedbu Uredbe Komisije (EZ) br. 1737/2006 od 7. studenog 2006. koja predviđa određena podrobna pravila za primjenu Uredbe (EZ) br. 2152/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća o nadzoru nad šumama i međudjelovanjem u okolišu u Zajednici osigurani su Pravilnikom o načinu prikupljanja podataka, mreži točaka, vođenju registra te uvjetima korištenja podataka o oštećenosti šumskih ekosustava (NN 129/06). Navedenim Pravilnikom je kao tijelo nadležno za provedbu definiran Nacionalni koordinacijski centar za procjenu i motrenje utjecaja atmosferskog onečišćenja i drugih čimbenika na šumske ekosustave.

Administrativna sposobnost

Za poslove iz djelokruga šumarstva i to iz područja gospodarenja i zaštite šuma te uređenja odnosa i uvjeta proizvodnje, prometa i uporabe šumskog sjemena i šumskih sadnica zaduženo je Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG). U sklopu MRRŠVG-a djeluje Uprava šumarstva u kojoj je zaposleno 36 djelatnika (uključujući Odjel šumarske inspekcije). Postojeći administrativni kapaciteti nadležne Uprave nisu dostatni te se predviđa njihovo daljnje jačanje do ukupno potrebnog broja od 63 zaposlenika do kraja 2009. godine.

Šumarska savjetodavna služba obavlja poslove dijela javnih ovlasti te unapređenja gospodarenja šumama i šumskim zemljištima šumoposjednika. Šumarska savjetodavna služba trenutno zapošljava 70 djelatnika, od toga 53 djelatnika šumarske struke koji rade na stručnim poslovima. Daljnje zapošljavanje do potrebnog broja od 80 djelatnika šumarske struke provest će se do kraja 2009. godine.

Šumarska inspekcija provodi nadzor zdravstvenog stanja šuma i šumskih proizvoda, zaštitu šuma od biljnih bolesti i štetočina, provedbu radova zaštite šuma, zaštitu šuma od požara, šumskog reprodukcijuskog materijala, te odlaganje otpada u šumi i na šumskom zemljištu na temelju Zakona o šumama, Zakona o šumskom reprodukcijuskom materijalu (NN 140/05), Zakona o biljnom zdravlju (NN 75/05), Zakona o zaštiti od požara (NN 58/93 i 33/05) i propisa donesenih na osnovu tih zakona.

U Upravi šumarstva MRRŠVG-a ustrojen je Sektor šumarske inspekcije koji se sastoji od Odjela državne šumarske inspekcije i Odjela šumarske inspekcije u Odsjecima-Područnim jedinicama. U Odjelu državne šumarske inspekcije ustrojen je novi Odsjek nadzora zaštite šuma. U Sektoru šumarske inspekcije zaposlen je 21 šumarski inspektor, a do kraja 2009. zaposlit će se još 9 šumarskih inspektora.

III. USKLAĐIVANJE ZAKONODAVNOG I INSTITUCIONALNOG OKVIRA S PRAVNOM STEČEVINOM EU

Zakonodavstvo Republike Hrvatske koje uređuje područja obuhvaćena poglavljem 27. „Okoliš“ u značajnoj je mjeri usklađeno s pravnom stečevinom EU-a.

U Hrvatskoj postoji institucionalni okvir potreban za provedbu pravne stečevine u ovom poglavlju, no potrebno je njegovo dodatno jačanje. Vremenski okvir za uspostavu potrebnih administrativnih kapaciteta i financijskih sredstava prikazan je u okviru Plana za uspostavu potrebnih administrativnih kapaciteta na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini i potrebnih financijskih sredstava za primjenu okolišnog *acquisa*, usvojenim od strane Vlade Republike Hrvatske 29. veljače 2008. godine.

Republika Hrvatska će s ciljem postizanja pune i učinkovite primjene pravne stečevine nastaviti s daljnjim usklađivanjem zakonodavstva i jačanjem svoje administrativne sposobnosti. Aktivnosti i mjere koje Republika Hrvatska u tom smislu planira poduzeti opisane su u nastavku stajališta, a njihov pregled prikazan je u Prilogu 1.

III. a. Horizontalno zakonodavstvo

Pristup javnosti informacijama o okolišu i sudjelovanje javnosti

Zakonodavni okvir

Nastavit će se s aktivnostima na provedbi uspostavljenog zakonodavnog okvira vezanog uz provedbu Direktive 2003/35/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. godine o sudjelovanju javnosti kod izrade određenih planova i programa koji se odnose na okoliš, a kojom se izmjenjuju i dopunjuju s obzirom na sudjelovanje javnosti i pristup pravosuđu Direktive Vijeća 85/337/EEZ i 96/61/EZ, te Direktive 2003/4/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. godine o pravu na pristup javnosti informacijama o okolišu i ukidanju Direktive Vijeća 90/313/EEZ.

Administrativna sposobnost

U 2008. godini u Odjelu za održivi razvoj i promicanje zaštite okoliša MZOPUG-a uz postojećeg djelatnika koji obavlja poslove informiranja javnosti zaposlit će se i jedan dodatni djelatnik.

Procjena utjecaja na okoliš

Zakonodavni okvir

Nastavit će se s aktivnostima na provedbi uspostavljenog zakonodavnog okvira vezanog uz provedbu Direktive Vijeća 85/337/EEZ od 27. lipnja 1985. godine o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš izmijenjene i dopunjene Direktivama 97/11/EZ i 2003/35/EZ.

Izradit će se niz smjernica za područje procjene utjecaja zahvata na okoliš i obaviti dodatna obuka tijela nadležnih za provedbu procjene na regionalnoj razini. Pored već pripremljenih tehničkih smjernica za izradu Studija o utjecaju na okoliš nastavit će se izrada smjernica za pojedinačne zahvate, kao i za pojedinačne sastavnice okoliša za koje je predviđeno kontinuirano nadopunjavanje i mijenjanje ovisno o dostupnim saznanjima i istraživanjima na području procjene utjecaja na okoliš.

Administrativna sposobnost

Administrativni kapaciteti za provedbu obveza vezanih uz procjenu utjecaja na okoliš ojačat će se zapošljavanjem dva nova djelatnika uz postojećih pet u Odsjeku za procjenu utjecaja na okoliš Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) do kraja 2009. godine.

Na županijskoj razini i u Gradu Zagrebu za obavljanje poslova vezanih uz procjenu utjecaja na okoliš zaposlit će se daljnji djelatnici pored onih koje županije i Grad Zagreb preuzimaju od ureda državne uprave.

U Upravi za inspekcijske poslove MZOPUG-a planira se tijekom 2008. godine unutar Odjela za inspekcijski nadzor ustrojiti novi Odsjek u kojem će viši inspektori specijalisti osim nadzora osoba ovlaštenih za izradu studije utjecaja na okoliš i elaborata zaštite okoliša obavljati i koordinirane nadzore s inspektorima nadležnih ministarstava (potpisnika Sporazuma o suradnji inspekcijskih službi) industrijskih i drugih postrojenja za koje je obvezna studija utjecaja na okoliš.

Do kraja 2009. godine u Upravi za inspekcijske poslove MZOPUG-a planira se zaposliti sveukupno 11 novih inspektora, tako da će inspekcija zaštite okoliša ukupno brojiti 84 inspektora.

Odgovornost za okoliš

Zakonodavni okvir

Direktiva 2004/35/EZ o odgovornosti za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete u okolišu u potpunosti će biti prenesena u hrvatsko zakonodavstvo donošenjem Uredbe o štetama u okolišu te Pravilnika o mjerama otklanjanja štete i vrstama sanacijskih programa u IV. kvartalu 2008.

Administrativna sposobnost

U MZOPUG-u se poslovi vezani za Direktivu 2004/35/EZ obavljaju u Odsjeku za sprečavanje onečišćenja i odgovornost za štetu u okolišu na čemu je zaposlen jedan djelatnik, što se ocjenjuje dovoljnim.

U okviru komponente III. projekta Phare 2005 "Prilagodba inspekcije zaštite okoliša za provedbu novog nacionalnog zakonodavstva", radi unapređenja koordiniranog djelovanja predviđena je edukacija o postupanju inspekcije zaštite okoliša, ostalih nadležnih inspekcijskih službi u ministarstvima potpisnicima Sporazuma o suradnji inspekcijskih službi te drugih nadležnih institucija u slučajevima kaznenih djela protiv okoliša te u izvanrednim događajima s posljedicama ugroze i štete na okoliš.

Predviđenim zapošljavanjem sveukupno 11 novih inspektora do kraja 2009. godine osigurat će se potreban broj djelatnika za provedbu inspekcijskog nadzora.

Strateška procjena utjecaja na okoliš

Zakonodavni okvir

Vezano uz provedbu uspostavljenog zakonodavnog okvira kojim su u potpunosti prenesene odredbe Direktive 2001/42/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš, predviđena je izrada uputa o načinu provedbe pojedinih faza postupka za sve sudionike u postupku, koje će se temeljiti na smjernicama koje su izrađene u okviru projekta CARDS 2003 „Procjena utjecaja razvojnih strategija na okoliš“. Nadalje, tijekom 2009. predviđena je i izrada smjernica za izradu strateške studije koje će se također temeljiti na smjernicama koje su izrađene u okviru navedenog projekta.

Administrativna sposobnost

Administrativni kapaciteti za provedbu obveza vezanih uz stratešku procjenu ojačat će se zapošljavanjem jednog novog djelatnika uz postojeća tri u Odsjeku za stratešku procjenu Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva do kraja 2008. godine.

Na županijskoj razini i u Gradu Zagrebu za obavljanje poslova vezanih uz stratešku procjenu zaposlit će se daljnji djelatnici pored onih koje županije i Grad Zagreb preuzimaju od ureda državne uprave.

Izješćivanje i suradnja s Europskom agencijom za okoliš

Zakonodavni okvir

Temeljem Uredbe o informacijskom sustavu zaštite okoliša (NN 68/08) do kraja II. kvartala 2009. godine donijet će se Program razvoja i vođenja informacijskog sustava zaštite okoliša (ISZO) Programom će se detaljno urediti uspostava cjelovitog ISZO-a, čime će biti provedeno potpuno usklađivanje s Direktivom Vijeća 91/692/EEZ od 23. prosinca 1991. koja standardizira i racionalizira izvješća o provedbi određenih direktiva koje se odnose na okoliš i Uredbom Vijeća (EEZ) br. 1210/90 od 7. svibnja 1990. o uspostavljanju Europske agencije za zaštitu okoliša i Europske informacijske i promatračke mreže okoliša (EIONET). Programom vođenja ISZO-a definirat će se tehnički i organizacijski uvjeti, među ostalim, načini i rokovi dostave i prenošenja podataka, formati zapisa, arhitektura sustava.

Provedba Direktive 91/692/EEZ bit će koordinirana s provedbom 27 direktiva navedenih u prilogu iste, na način da se dostava podataka, informacija i izvješća te njihova razmjena s međunarodnim tijelima i organizacijama provodi na način i u rokovima utvrđenim svakim pojedinim dokumentom o preuzimanju obveza, kao što je definirano Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07).

Potpuni prijenos Direktive 2007/2/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. kojom se uspostavlja Infrastruktura za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE Direktiva) odvijat će se sukcesivno, sukladno rokovima iz INSPIRE Direktive.

Administrativna sposobnost

Predviđa se da će Agencija za zaštitu okoliša (AZO) do kraja 2008. godine, a u skladu s odgovarajućom procedurom, podnijeti zahtjev za punopravno članstvo u Europskoj agenciji za okoliš.

U skladu s obvezama koje proizlaze iz Zakona o zaštiti okoliša, u 2008. godini planira se reorganizacija AZO-a, koja uključuje nove organizacijske jedinice. U proceduri je donošenje izmjena i dopuna Statuta te novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, a slijedom ovih promjena bit će donesene izmjene i dopune postojeće Uredbe o osnivanju Agencije za zaštitu okoliša.

U AZO-u je u 2008. i 2009. godini, uz postojeća 42 djelatnika, planirano zapošljavanje novih djelatnika do ukupnog predviđenog broja od 75 djelatnika.

Vežano uz provedbu INSPIRE direktive, Državna geodetska uprava (DGU) će do kraja 2008. godine biti organizirana sukladno novoj Uredbi o unutarnjem ustrojstvu koja predviđa osnivanje Sektora za nacionalnu infrastrukturu prostornih podataka s dva odjela. Tijekom 2008. i 2009. godine u Sektor će biti raspoređeno tj. zaposleno ukupno 13 djelatnika. Dio djelatnika će se osigurati iz unutarnjih resursa (DGU broji 1299 državnih službenika), a dio zapošljavanjem novih djelatnika.

Klimatske promjene (Kyotski protokol, trgovanje emisijama, tvari koje oštećuju ozonski sloj)

Kyotski protokol, trgovanje emisijama

Zakonodavni okvir

Direktiva 2003/87/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. kojom se utvrđuje shema za trgovanje kvotama emisije stakleničkih plinova unutar Zajednice i kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva Vijeća 96/61/EZ i Direktiva 2004/101/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2003/87/EZ o uspostavljanju sustava trgovanja kvotama emisija stakleničkih plinova unutar Zajednice, s obzirom na projektne mehanizme Kyotskog protokola u potpunosti će se prenijeti u hrvatsko zakonodavstvo Uredbom o emisijskim kvotama stakleničkih plinova i o načinu trgovanja emisijskim kvotama i Uredbom o mjerilima za ulaganje u projekte smanjenja emisija stakleničkih plinova u okviru mehanizama Kyotskog protokola u IV. kvartalu 2008. godine.

Uredbom o emisijskim kvotama stakleničkih plinova i o načinu trgovanja emisijskim kvotama koja će se početi primjenjivati od 2010. godine uspostaviti će se sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova u Republici Hrvatskoj. U tijeku je izrada Plana raspodjele emisijskih kvota stakleničkih plinova kojim će se utvrditi ukupna količina za raspodjelu postrojenjima koja se bave djelatnostima navedenim u Dodatku I. Direktive 2003/87/EZ. Sukladno Planu, izvršit će se raspodjela emisijskih kvota pojedinim postrojenjima. Usvajanje Plana raspodjele emisijskih kvota stakleničkih plinova od strane Vlade Republike Hrvatske planira se do kraja 2008. godine. U okviru aktivnosti CARDS 2004 projekta uspostavlja se Registar emisija stakleničkih plinova. Tijekom 2008. i 2009. godine izvršit će se i ostali potrebni elementi procedure za spajanje Registra na Međunarodni dnevnik transakcija (ITL). Na taj način će Registar do kraja 2009. godine biti u potpunosti operativan te će svi uvjeti za funkcioniranje sustava trgovanja emisijskim kvotama u 2010. godini biti ispunjeni.

Administrativna sposobnost

Administrativni kapaciteti za provedbu obveza vezanih uz zaštitu klime ojačat će se zapošljavanjem jednog novog djelatnika uz postojećih pet u Odsjeku za zaštitu klime i ozonskog sloja Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) do kraja 2009. godine te dva nova djelatnika u Agenciji za zaštitu okoliša.

Tvari koje oštećuju ozonski sloj

Zakonodavni okvir

S ciljem adekvatne provede Uredbe o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (NN 120/05) u 2009. godini MZOPUG u suradnji sa središnjim tijelom nadležnim za obrazovanje planira izraditi Program stručnog osposobljavanja osoba koje rukuju tvarima koje oštećuju ozonski sloj i zamjenskim tvarima. Vezano za sustav prikupljanja, obnavljanja i uporabe tvari koje oštećuju ozonski sloj i zamjenskih tvari do kraja 2008. godine planiraju se staviti u punu funkciju regionalni centri za prikupljanje, obnavljanje i uporabu rashladnih tvari koji su, temeljem provedbenog natječaja, odabrani u Zagrebu, Rijeci i Splitu, a u tijeku je i uspostava banke halona u Hrvatskoj koja će biti opremljena opremom u sklopu provedbe projekta u suradnji sa njemačkom tvrtkom GTZ. Putem regionalnih centara i banke halona planiraju se osigurati dovoljne količine tvari koje oštećuju ozonski sloj za posebne namjene i kritične primjene. U tijeku je isključivanje iz uporabe četiri velika rashladna uređaja (centrifugalna čilera) kojim će se ukinuti potrošnja više od 1000 kilograma rashladnih plinova CFC 11 i 12, a uređaji će se zbrinuti na ekološki prihvatljiv način. Uvodi se informacijski sustav zaštite okoliša koji će sadržavati i podatke o tvarima koje oštećuju ozonski sloj zamjenskim tvarima. Za uspostavu, vođenje, razvijanje, koordiniranje i održavanje jedinstvenog Informacijskog sustava zadužena je Agencija za zaštitu okoliša.

Administrativna sposobnost

Za provedbu obveza koristit će se postojeći kapaciteti u Odsjeku za zaštitu klime i ozonskog sloja MZOPUG-a.

Predviđeno je jačanje kapaciteta inspekcije zaštite okoliša u Upravi za inspekcijske poslove MZOPUG-a (sveukupno 11 novih inspektora do kraja 2009. godine) i zapošljavanje ukupno 22 nova gospodarska inspektora Državnog inspektorata u Područnim jedinicama i ispostavama Područnih jedinica.

Civilna zaštita

Zakonodavni okvir

Započet će se s aktivnostima za potpisivanje Memoranduma o razumijevanju temeljem Odluke Vijeća 2007/779/EZ, Euratom od 8. studenog 2007. kojom se uspostavlja Mehanizam Zajednice za civilnu zaštitu (izmjene) kada se završe konzultacije unutar Europske komisije o Nacrtu Memoranduma o razumijevanju. Potpisivanjem tog Memoranduma, Republika Hrvatska moći će koristiti sve elemente Mehanizma Zajednice za civilnu zaštitu čime će se i nadalje unaprjeđivati suradnja na području zaštite od katastrofa između Hrvatske i EU. U primjeni Mehanizma civilne zaštite DUZS već ima svog predstavnika u Odboru za civilnu zaštitu EU, a kroz promjene ustroja izgrađuju se kapaciteti na državnoj razini koji će omogućiti izvršavanje zadaća u zemlji, ali i biti sposobni za intervencije u akcijama EU u okviru Mehanizma. Sustav edukacije u zemlji također se prilagođava standardima EU.

Administrativna sposobnost

Novom Uredbom o unutarnjem ustrojstvu doći će do preustroja Državne uprave za zaštitu i spašavanje (DUZS) reorganizacijom i ukidanjem nekih odjela, kao i stvaranjem novih, a bit će donesena do kraja srpnja 2008. Novom Uredbom utvrdit će se i jačanje sustava odgovora na civilne izvanredne situacije (*civil emergencies*). Uredba predviđa ustrojavanje Specijalističkih postrojbi za akcije spašavanja uz izgradnju sposobnosti za intervencije u nesrećama s opasnim tvarima i lociranje tih postrojbi na način da je intervencijama jednako dostupan cijeli teritorij Hrvatske. Postrojbe će biti locirane u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku. U narednom razdoblju zaposlit će se 161 novi djelatnik čime će DUZS do kraja 2009. brojiti ukupno 917 djelatnika.

III. b. Kakvoća zraka

Zakonodavni okvir

Direktiva 96/62/EZ i direktive kćeri

Provedba odredbi Direktive Vijeća 96/62/EZ od 27. rujna 1996. o procjeni i upravljanju kakvoćom vanjskog zraka, i njenih direktiva kćeri, Direktive Vijeća 1999/30/EZ od 22. travnja 1999. o graničnim vrijednostima sumporovog dioksida, dušikovog dioksida i oksida dušika, lebdećih čestica i olova u vanjskom zraku, Direktive 2000/69/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. studenog 2000. o graničnim vrijednostima benzena i ugljikovog monoksida u vanjskom zraku, Direktive 2002/3/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2002. o ozonu u vanjskom zraku i Direktive 2004/107/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. koja se odnosi na arsen, kadmij, živu, nikal i policikličke aromatske ugljikovodike u vanjskom zraku ostvarit će se izgradnjom 12 preostalih postaja za praćenje pozadinskog i prekograničnog onečišćenja zrakom te praćenja u zaštićenim područjima, što se planira ostvariti u okviru provedbe projekta PHARE 2006 „Uspostava mreže za praćenje kakvoće zraka“ do kraja 2010. godine. U sklopu ovoga projekta nadogradit će se postojeća državna mreža za praćenje kakvoće zraka (8 postaja uspostavljenih u urbanim i industrijskim područjima) i uspostaviti sustav upravljanja kakvoćom zraka: prijenos i sakupljanje podataka, kontrola kakvoće podataka, ocjenjivanje (evaluacija) podataka, objavljivanje i diseminacija podataka.

Agencija za zaštitu okoliša (AZO) započela je s uspostavom informacijskog sustava o zaštiti zraka te će do kraja 2010. godine u potpunosti udovoljiti zahtjevima o dostavljanju podataka o kakvoći zraka u Europsku agenciju za okoliš.

Republika Hrvatska postavlja zahtjev za prijelaznim razdobljem za potpunu primjenu članka 5. stavka 1. i Dodatka III. točke B. Direktive 1999/30/EZ od 22. travnja 1999. o graničnim vrijednostima sumporovog dioksida, dušikovih oksida, lebdećih čestica i olova u vanjskom zraku (odnosno članka 13. stavka 1. i Dodatka XI. točke B Direktive 2008/50/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kakvoći zraka i čistijem zraku za Europu) u dijelu koji se odnosi na primjenu graničnih vrijednosti za lebdeće čestice PM10 u okolnom zraku za aglomeracije Zagreb, Rijeka, Sisak i Kutina, te

zahtjev za prijelaznim razdobljem za potpunu primjenu članka 4. stavka 1. i Dodatka II. točke 1. Direktive 1999/30/EZ (odnosno članka 13. stavka 2. i Dodatka XI. točke B. Direktive 2008/50/EZ) u dijelu koji se odnosi na granične vrijednosti za dušikove okside u okolnom zraku za aglomeracije Zagreb i Rijeka do 31. prosinca 2017. godine.

Obrazloženje: Plan zaštite i poboljšanja kakvoće zraka za razdoblje od 2008. do 2011. godine, kojeg je Vlada Republike Hrvatske usvojila u svibnju 2008. godine (NN 61/08), razrađuje ciljeve i mjere po sektorima utjecaja s prioritetima, rokovima i nositeljima provedbe mjera, s osnovnim ciljem zaštite i trajnog poboljšanja kakvoće zraka na području Republike Hrvatske, posebice na područjima gdje je kakvoća zraka treće kategorije (prekoračene su tolerantne vrijednosti za pojedine onečišćujuće tvari) ili druge kategorije (prekoračene su granične vrijednosti za pojedine onečišćujuće tvari). Planom su određene zone i aglomeracije na području Republike Hrvatske te je dana ocjena kakvoće zraka po onečišćujućim tvarima u zonama i aglomeracijama. Mjere propisane ovim Planom imaju za cilj postupno smanjiti onečišćenje zraka u cilju zaštite zdravlja, prirodnog okoliša i materijalnih dobara.

Planom su postavljeni, između ostalog, sljedeći ciljevi:

- u područjima gdje je postignuta prva kategorija kakvoće zraka (nisu prekoračene granične vrijednosti) preventivnim mjerama zadržati postignutu kakvoću zraka,
- postizanje prve kategorije kakvoće zraka na cjelokupnom teritoriju države do kraja 2011. godine, s time što se za dušikov dioksid i lebdeće čestice PM10 cilj treba postići do 2015.,
- osigurati interventne mjere tamo gdje postoji rizik pojave onečišćenja s razinama iznad kritičnih vrijednosti,
- smanjiti utjecaj na ekosustave, usjeve i materijalna dobra zbog zakiseljavanja, eutrofikacije i stvaranja prizemnog ozona.

Višegodišnje praćenje kakvoće zraka pokazalo je da je onečišćenost zraka s obzirom na sumporov dioksid, dušikove okside, lebdeće čestice, ugljikov monoksid, benzen i olovo dovoljno niska u svim zonama, tako da su sve svrstane u I. kategoriju kakvoće zraka (granične vrijednosti nisu prekoračene).

Analiza izmjerenih podataka unutar aglomeracija (uključujući i industrijska područja): Zagreb, Sisak, Kutina, Rijeka, Osijek i Split pokazuje složeniju situaciju. U pojedinim aglomeracijama kakvoća zraka je druge ili treće kategorije obzirom na sumporov dioksid, dušikove okside, lebdeće čestice PM10 i ozon, ovisno o blizini i vrsti lokalnih izvora onečišćenja te prometu.

Planom je dana i procjena sredstava potrebnih za smanjenje onečišćenosti zraka, pri čemu je uzeto u obzir da primjena mjera ima svoju dinamiku te se tako provedba određenih mjera produljuje i na razdoblje do deset godina.

Procjenjuje se da će ukupni prosječni godišnji troškovi potrebni za poboljšanje kakvoće zraka iznositi oko 500 milijuna eura godišnje (4,144 milijarde kuna). Procijenjeni troškovi odnose se i na primjenu pravne stečevine EU u području industrijskog onečišćenja i IPPC direktive.

Direktiva 2001/81/EZ

Direktiva 2001/81/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2001. o nacionalnim vršnim emisijama onečišćujućih tvari u zrak prenijet će se u potpunosti u hrvatsko zakonodavstvo provedbenim propisom do kraja 2008. godine. Za potrebe prenošenja Direktive 2001/81/EZ u hrvatsko zakonodavstvo, u sklopu projekta koji se provodi uz stručnu pomoć flamanske Vlade, do kraja rujna 2008. godine planira se dovršiti projekcija emisija za razdoblje 2010.-2020. i izraditi nacrt nacionalnog programa za progresivno smanjivanje emisija onečišćavala obuhvaćenih Direktivom 2001/81/EZ.

Kakvoća tekućih naftnih goriva

Republika Hrvatska postavlja zahtjev za prijelaznim razdobljem za potpunu primjenu članka 3. (2) podstavka (e), članka 4. (1) podstavka (e) i članka 4. (5) Direktive 98/70/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. listopada 1998. o kakvoći benzina i dizelskog goriva kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva Vijeća 93/12/EEZ, kako je izmijenjena i dopunjena Direktivom 2003/17/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 3. ožujka 2003.; i članka 3. stavaka 1. i 2., članka 4. stavka 1. i članaka 4.a, 4.b i 4.c Direktive Vijeća 1999/32/EZ od 26. travnja 1999. koja se odnosi na smanjenje sadržaja sumpora u određenim tekućim gorivima i koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 93/12/EEZ, kako je izmijenjena i dopunjena Direktivom 2005/33/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2005., do 31. prosinca 2012. godine.

Obrazloženje: Opskrbu tržišta Hrvatske tekućim naftnim gorivima većim dijelom osiguravaju dvije domaće rafinerije nafte, u gradu Sisku i u blizini grada Rijeke. Svoje proizvode rafinerije distribuiraju i na tržište susjednih država. Dio goriva proizveden u rafinerijama udovoljava odredbama navedenih direktiva, ali je prepoznata nužnost modernizacije rafinerijskih postrojenja kako bi svojim proizvodima mogle zadovoljiti sve strožim standardima o kakvoći tekućih naftnih goriva koji se uvode na tržište.

Nakon završetka modernizacije rafinerija za što je izrađen detaljan program čija je provedba u tijeku, obje rafinerije će proizvoditi tekuća naftna goriva EURO V kakvoće koja će u potpunosti udovoljavati odredbama Direktive 98/70/EZ i Direktive 1999/32/EZ. To se prvenstveno odnosi na nizak sadržaj sumpora u gorivima, a obuhvaćena su sljedeća tekuća naftna goriva: benzin, dizelsko gorivo, plinsko ulje, loživo ulje i brodska goriva.

Troškove usklađivanja sa zahtjevima navedenih direktiva, s planiranim rokom završetka do kraja 2012. godine, snose vlasnici rafinerija i procjenjuju se na 5.510 milijuna kuna (744,6 milijuna eura).

Procijenjena sredstva potrebna za modernizaciju rafinerija u skladu s Direktivom 98/70/EZ i Direktivom 1999/32/EZ

IME / SJEDIŠTE	PLANIRANA SREDSTVA	IZVOR FINANCIRANJA
INA – RN Sisak	2.482.700.000 HRK 335.500.000 EUR	Vlastita obrtna sredstva - kredit
INA – RN Urinj	3.027.340.000 HRK 409.100.000 EUR	Vlastita obrtna sredstva - kredit

UKUPNO	5.510.040.000 HRK 744.600.000 EUR	
---------------	--	--

Uzimajući u obzir potrebu osiguranja znatnih financijskih sredstava, vrijeme potrebno za pripremu tehničke dokumentacije te samo izvođenje radova, kao i veliku zauzetost kapaciteta svjetskih tvrtki specijaliziranih za projektiranje i izvođenje predmetnih postrojenja, Hrvatska traži odgodu roka za primjenu odredbi propisanih za kakvoću tekućih naftnih goriva sukladno odredbama Direktive 98/70/EZ kako je izmijenjena i dopunjena Direktivom 2003/17/EZ - članak 3. (2) podstavak (e), članak 4. (1) podstavak (e) i članak 4. (5), te Direktive 1999/32/EZ kako je izmijenjena i dopunjena Direktivom 2005/33/EZ - članak 3. stavak 1. i 2., članak 4. stavak 1., članci 4.a, 4.b i 4.c, do 31. prosinca 2012. godine.

Upotreba otapala u bojama

S ciljem adekvatne provedbe Direktive 2004/42/EZ koja je u potpunosti prenesena Uredbom o граниčnim vrijednostima sadržaja hlapivih organskih spojeva u određenim bojama i lakovima i proizvodima za završnu obradu vozila (NN 94/07) Državni inspektorat donijet će godišnji program nadzora praćenja kakvoće boja i lakova i proizvoda za završnu obradu vozila na tržištu, te u slučaju sumnje da proizvodi koji su stavljeni u promet na domaće tržište ne odgovaraju kakvoći propisanoj nacionalnom Uredbom gospodarski inspektor Državnog inspektorata može odrediti ponovno ispitivanje.

Gospodarski inspektor također će provjeravati da li boje i lakovi i proizvodi za završnu obradu vozila koji su stavljeni u promet na tržište sadržavaju propisanu oznaku o sadržaju hlapivih organskih spojeva na hrvatskom jeziku.

Od 2009. godine AZO će voditi podatke o proizvođačima i uvoznicima boja i lakova koji su joj dužni dostavljati godišnje izvješće o količini i vrsti stavljenih boja i lakova i proizvoda u promet na tržište na propisanom obrascu.

Skladištenje i distribucija benzina

Republika Hrvatska postavlja zahtjev za prijelaznim razdobljem za potpunu primjenu članka 3. stavka 2., članka 4. stavaka 2., 3. i 4., članka 5. stavka 2., članka 6. stavaka 2. i 3. Direktive 94/63/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 1994. o kontroli emisija hlapivih organskih spojeva (VOC) koje proizlaze iz skladištenja benzina i njegove distribucije od terminala do benzinskih crpnih stanica do 31. prosinca 2012. godine.

Obrazloženje: U Hrvatskoj dozvolu za obavljanje djelatnosti skladištenja benzina posjeduje 9 terminala za skladištenje i pretakanje benzina kapaciteta od 8.500 do 250.000 m³ (dva terminala su u sastavu Rafinerija nafte Rijeka i Rafinerije nafte Sisak, drugi su smješteni u Zadru, Zagrebu, Zaboku, Osijeku, Solinu i Pločama te na otoku Krku). Većina skladišta i terminala tekućih naftnih goriva u vlasništvu su trgovačkog društva INA Industrije nafte d.d. (INA) i za njih je Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) dostavljen Plan usklađivanja s Direktivom 94/63/EZ. Na dijelu tih postrojenja već su obavljani potrebni radovi za prilagodbu ili su radovi na izradi izvedbene tehničke dokumentacije i izvođenju radova u tijeku. U potpunosti je usklađen jedan od postojećih terminala koji je u vlasništvu trgovačkog društva TIFON d.o.o.

U 2007. godini u Hrvatskoj je bilo instalirano 697 benzinskih postaja od čega je 419 u vlasništvu INA-e, 38 u vlasništvu TIFON-a, 30 u vlasništvu trgovačkog društva Petrol Zagreb d.o.o., a 53 u vlasništvu trgovačkog društva OMV Hrvatska d.o.o. (OMV). Ostale benzinske postaje u vlasništvu su manjih trgovačkih društava. Procjenjuje se da INA pokriva oko 70% ukupnog tržišta benzinom. Dio benzinskih postaja koje su većim dijelom u vlasništvu INA-e, TIFON-a i OMV-a, izgrađene su ili naknadno dograđene u skladu s odredbama Direktive 94/63/EZ.

Procijenjena sredstva potrebna za usklađivanje postojećih terminala i benzinskih postaja u skladu s Direktivom 94/63/EZ

IME/ SJEDIŠTE / BROJ SKLADIŠTA	USKLAĐENOST DA / NE	PLANIRANA SREDSTVA	IZVOR FINANCIRANJA
TERMINALI			
Doki-Zagreb / 1	0 / 1	3.600.000 HRK 496.551 EUR	
INA-Zagreb / 5	0 / 5	640.090.000 HRK 88.288.275 EUR	Vlastita obrtna sredstva – kredit
JANAF-Zagreb / 1	0 / 1	12.700.000 HRK 1.751.724 EUR	Vlastita obrtna sredstva – kredit
Tifon-Zagreb / 1	1 / 0		
Naftni terminali federacije-Ploče / 1	0 / 1	11.000.000 HRK 1.517.241 EUR	Vlastita obrtna sredstva / FZOEU
BENZINSKE POSTAJE			
INA-Zagreb – 361	71 / 290	148.000.000 HRK 20.413.793 EUR	Vlastita obrtna sredstva – kredit
OMW-Zagreb – 53	53 / 0		
Petrol-Zagreb – 30	10 / 20	1.480.000 HRK 204.138 EUR	Vlastita obrtna sredstva
Tifon-Zagreb – 35	35 / 0		
Male privatne postaje – 160	45 / 115	8.600.000 HRK 1.186.207 EUR	Vlastita obrtna sredstva – kredit
UKUPNO		825.470.000 HRK 113.857.929 EUR	

Uzimajući u obzir potrebna financijska sredstva i vrijeme potrebno za pripremu tehničke dokumentacije, kao i za izvođenje radova na postrojenjima za prilagodbu postojećih terminala i benzinskih postaja na kojima se skladišti i distribuira benzin s odredbama Direktive 94/63/EZ, Hrvatska traži odgodu roka za opremanje postojećih terminala i benzinskih postaja sukladno odredbama Direktive 94/63/EZ iz članka 3. stavak 2., članka 4. stavak 2., 3. i 4., članka 5. stavak 2., članka 6. stavak 2. i 3., do 31. prosinca 2012. godine.

Emisije CO₂ iz vozila

Vežano za Odluku br. 1753/2000/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 2000. kojom se uspostavlja sustav praćenja prosječnih emisija CO₂ iz novih osobnih automobile, do kraja 2008. godine Ministarstvo unutarnjih poslova donijet će novi Pravilnik o registraciji vozila i Pravilnik o tehničkim pregledima vozila čime će se urediti svi uvjeti vežano za provedbu Odluke br. 1753/2000/EZ.

Administrativna sposobnost

U MZOPUG-u u Odjelu za zaštitu atmosfere, Odsjeku za zaštitu zraka zaposlit će se do kraja 2009. jedan novi djelatnik čime će Odsjek ukupno imati 6 djelatnika. Za provedbu obveza praćenja emisija CO₂ iz vozila koristit će se postojeći kapaciteti u Odsjeku za zaštitu klime i ozonskog sloja MZOPUG-a.

U AZO-u će se u 2008. godini vežano uz zaštitu zraka zaposliti jedan novi djelatnik te će na tim poslovima raditi ukupno četiri djelatnika.

Državni hidrometeorološki zavod ojačat će administrativno postojeći Odsjek istraživanja kakvoće zraka i Odsjek kemijskog laboratorija. Planira se formirati Služba za kakvoću zraka, koja će se sastojati od tri odjela: Odjel za upravljanje sustavom praćenja promjena kemijskog i fizičkog stanja atmosfere, Odjel za istraživanje kakvoće zraka i Odjel kemijski laboratorij. U okviru te službe planira se zapošljavanje 10 novih djelatnika u 2009. i 10 novih djelatnika u 2010. godini, tako da bi Služba trebala imati ukupno 28 djelatnika.

Predviđenim zapošljavanjem sveukupno 11 novih inspektora do kraja 2009. godine u Upravi za inspeksijske poslove MZOPUG osigurat će se potreban broj djelatnika za provedbu inspeksijskog nadzora.

Do kraja 2009. godine ojačat će se administrativni kapaciteti u Državnome inspektoratu (22 nova gospodarska inspektora u Područnim jedinicama i ispostavama Područnih jedinica).

III. c. Gospodarenje otpadom

Zakonodavni okvir

PCB i PCT, otpad iz eksploatacije sirovina

Direktiva Vijeća 96/59/EZ od 16. rujna 1996. o odlaganju polikloriranih bifenila i polikloriranih terfenila (PCB/PCT) bit će potpuno prenesena usvajanjem Pravilnika o gospodarenju polikloriranim bifenilima (PCB) i polikloriranim terfenilima (PCT) u III. kvartalu 2008. godine.

Direktiva 2006/21/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o gospodarenju otpadom iz eksploatacije sirovina, a koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 2004/35/EZ bit će potpuno prenesena usvajanjem Pravilnika o gospodarenju otpadom iz rudarstva i eksploatacije mineralnih sirovina u IV. kvartalu 2008. godine.

Prekogranični promet otpadom

Do kraja 2008. godine izradit će se izmjene i dopune Uredbe o nadzoru prekograničnog prometa otpadom i Uredbe o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i

listom opasnog otpada kojima će se provesti potpuno usklađivanje s Uredbom (EZ) br. 1013/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o otpremi pošiljaka otpada, te Odlukom Vijeća 97/640/EZ od 22. rujna 1997. koja dopunjuje Odluku Vijeća 93/98/EEZ.

Odlaganje otpada

Republika Hrvatska postavlja zahtjev za prijelaznim razdobljem za potpunu primjenu članka 14., točke c) Direktive Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlaganju otpada do 31. prosinca 2015. godine, te zahtjev za prijelaznim razdobljem za potpunu primjenu članka 5., stavka 2., točke c) Direktive Vijeća 1999/31/EZ, do 31. prosinca 2020. godine.

Obrazloženje: Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05) sanacija postojećih odlagališta određena je kao prioritet, dok je Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine izrađena procjena troškova sanacije postojećih odlagališta te procjena troškova izgradnje regionalnih centara za gospodarenje otpadom.

Završetkom sanacije, većina dosadašnjih odlagališta bit će pretvorena u pretovarne stanice i reciklažna dvorišta, a u sklopu centara za gospodarenje otpadom (CGO) izgradit će se nova odlagališta otpada, što je predviđeno do kraja 2015. godine. Ovisno o broju centara (županijski/regionalni) procijenjene ukupne investicije kreću se od 350 do 400 mil. eura (2,59 do 2,96 milijardi HRK).

Procjena troškova gradnje CGO-a i uspostave sustava za županijski koncept

CGO	Investicija u postrojenje za obradu (MBO) [eur]	Odlagališta i infrastruktura [eur]	Pretovarne stanice	Troškovi uspostave sustava [eur]
Ukupno	198.000.000 (HRK 1.465.200.000)	138.000.000 (HRK 1.021.200.000)	62.000.000 (HRK 458.800.000)	398.000.000 (HRK 2.945.200.000)
Izvor financiranja	PRIVATNI	JAVNI (EU fondovi i FZOEU 80%: 20% Jedinice lokalne samouprave)		

Sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta provodi se i financira sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU), a u suradnji s jedinicama lokalne samouprave. Do danas, FZOEU je prihvatio 298 projekata sanacije u ukupnom iznosu od 2,9 milijarde HRK (390 mil. EUR). FZOEU će sudjelovati u financiranju u iznosu od 1,5 milijardi HRK (200 mil. EUR) što iznosi 52%. Do sada je sanirano ukupno 45 odlagališta komunalnog otpada.

Sanacija postojećih odlagališta otpada odvija se istovremeno uz izgradnju novih CGO-a što predstavlja značajan financijski teret za javne rashode na svim razinama vlasti. Zbog visokih troškova sanacije postojećih odlagališta, kao i vremena potrebnog za izvršenje radova, Hrvatska postavlja zahtjev za prijelaznim razdobljem za primjenu članka 14., točke c) Direktive 1999/31/EZ (usklađivanje postojećih odlagališta sa zahtjevima Direktive) do 31. prosinca 2015. godine.

Najveći dio smanjivanja udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu realizirat će se primjenom tehnologija obrade otpada u sklopu CGO-a koji će biti izgrađeni do 2015. godine.

Daljnje postupno smanjivanje udjela biorazgradivog otpada na konačnu razinu od 35% bit će u potpunosti postignuto do 2020. godine potpunom optimizacijom rada novo izgrađenih CGO-a. U skladu s time Hrvatska postavlja zahtjev za prijelaznim razdobljem za primjenu članka 5., stavka 2., točke c) Direktive Vijeća 1999/31/EZ do 31. prosinca 2020. godine.

Administrativna sposobnost

Administrativni kapaciteti u Sektoru za otpad Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) povećat će se zapošljavanjem dva nova djelatnika uz postojećih 18 do kraja 2008. godine. Agencija za zaštitu okoliša će u Odsjeku za tematsko područje otpad u 2008. godini zaposliti dva nova djelatnika. U Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost će se u 2008. godini zaposliti tri nova djelatnika za poslove gospodarenja otpadom.

U Upravi za inspekcijske poslove MZOPUG-a planira se tijekom 2008. godine unutar Odjela za inspekcijski nadzor ustrojiti novi Odsjek u kojem će viši inspektori koordinirati nadzore Područnih jedinica u vezi gospodarenja otpadom i prekograničnim prometom otpadom u suradnji s Carinskom upravom Republike Hrvatske. Predviđenim zapošljavanjem sveukupno 11 novih inspektora do kraja 2009. godine u Upravi za inspekcijske poslove MZOPUG osigurat će se potreban broj djelatnika za provedbu inspekcijskog nadzora.

U skladu sa Strategijom gospodarenja otpadom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske ustanovit će se županijski centri za gospodarenje otpadom i to najviše jedan po županiji. Sustavom gospodarenja otpadom upravljat će posebno osnovano županijsko trgovačko društvo koje će koordinirati gospodarenje otpadom u suradnji sa svim gradskim trgovačkim društvima za gospodarenje otpadom u županiji. Strategijom je predviđena i mogućnost osnivanja regionalnih centara za gospodarenje otpadom za nekoliko županija te osnivanje zajedničkog trgovačkog društva koje će upravljati sustavom gospodarenja otpadom u tim županijama, a u koordinaciji s lokalnim trgovačkim društvima.

III. d. Kakvoća vode

Okvirna direktiva o vodama

Zakonodavni okvir

Daljnji prijenos odredbi Direktive 2000/60/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice na području politike voda (Okvirna direktiva o vodama) u nacionalno zakonodavstvo provest će se donošenjem novog Zakona o vodama i novog Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva i pratećih podzakonskih akata do kraja 2008. godine.

U okviru svoje nadležnosti Hrvatske vode (HV) će do kraja 2009. godine izraditi: registar zaštićenih područja, programe monitoringa površinskih voda, podzemnih voda i zaštićenih područja, programe mjera koje proizlaze iz odredaba Okvirne direktive o vodama te planove upravljanja vodnim područjima.

Republika Hrvatska postavlja zahtjev za prijelaznim razdobljem za potpunu primjenu članka 4. Direktive 2000/60/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000.

kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice na području politike voda do 31. prosinca 2020.

Obrazloženje: S obzirom da Hrvatska postavlja zahtjeve za prijelaznim razdobljima za određeni broj propisa okolišne pravne stečevine EU, smatra se da u skladu s time postoji i mogućnost poteškoća u ostvarivanju nekih ciljeva Okvirne direktive o vodama do 2020. godine, a prije svega postizanje dobrog stanja voda. Obrazloženje navedenog zahtjeva za prijelaznim razdobljem te rok potpune provedbe Okvirne direktive o vodama temelji se stoga na zatraženim prijelaznim razdobljima za ostale relevantne propise pravne stečevine EU, a prije svega Direktive Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o komunalnim otpadnim vodama, Direktive Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja izazvanih nitratima poljoprivrednog podrijetla i Direktive 2008/1/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o cjelovitom sprječavanju i nadzoru onečišćenja (kodificirana verzija) (IPPC direktiva).

Izradom planova upravljanja vodnim područjima koji sadrže uz karakterizaciju i planove monitoringa i programe mjera za postizanje dobrog stanja voda te započinjanjem provedbe monitoringa potpuno usklađenog s odredbama Okvirne direktive o vodama preciznije će se odrediti potreba za eventualnom odgodom rokova iz Okvirne direktive o vodama (rok za dobro stanje voda prema Direktivi je 2015. godina)

Administrativna sposobnost

U Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) je do kraja 2009. predviđeno zapošljavanje 76 novih djelatnika i to 46 u Upravi gospodarenja vodama i 30 u Upravi vodne politike i međunarodnih projekata. Novim Zakonom o vodama stvorit će se i uvjeti da područna vodopravna inspekcija bude u okviru MRRŠVG-a, Uprave gospodarenja vodama. Time će se dosadašnja Državna vodopravna inspekcija i područne vodopravne inspekcije objединiti u jedinstvenu inspeksijsku službu. Do kraja 2009. godine planirano je povećanje broja vodopravnih inspektora na ukupno 55.

Unutarnji ustroj HV-a prilagodit će se do kraja 2008. godine te se planira povećanje sveukupnog broja djelatnika sa sadašnjih 781 na 802. Predviđeno jačanje administrativnih kapaciteta vezano je uz provedbu cjelokupnih djelatnosti HV-a, što uključuje i provedbu obveza koje proizlaze iz cjelokupne pravne stečevine EU iz područja kakvoće vode, a time i Okvirne direktive o vodama. Planira se proširenje nadležnosti vodnoga gospodarstva, uključujući reguliranje rada vodnokomunalnog sektora, povećanje opsega sustavnog praćenja ekološkog stanja voda i povećanje opsega praćenja količina voda.

Dodatno zapošljavanje podrazumijeva i preuzimanje dijela stručnih kapaciteta iz institucija koje u postojećem institucionalnom ustroju u određenoj mjeri (ne u cijelosti) obavljaju ove poslove. Specijalistički poslovi u provedbi Okvirne direktive o vodama i nadalje će se rješavati uključivanjem odgovarajućih znanstvenih i istraživačkih institucija te drugih sektora (okoliš, zaštita prirode, zdravstvo, korisnici voda i drugi).

Pročišćavanje komunalnih otpadnih voda

Zakonodavni okvir

Daljnji prijenos odredbi Direktive Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o komunalnim otpadnim vodama (Direktiva o komunalnim otpadnim vodama) u nacionalno zakonodavstvo provest će se donošenjem novog Zakona o vodama i novog Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva i pratećih podzakonskih akata do kraja 2008. godine. Uz navedene zakone i

prateće podzakonske akte, predviđeno je i donošenje Plana provedbe Direktive o komunalnim otpadnim vodama do kraja 2008. godini kojim će se s odredbama Direktive o komunalnim otpadnim vodama uskladiti poslovanje i aktivnosti u djelatnostima odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Strategija upravljanja vodama prihvaćena je početkom srpnja 2008. od strane Vlade Republike Hrvatske te je upućena u Hrvatski sabor i očekuje se njeno donošenje u 2008. godini.

Republika Hrvatska postavlja zahtjev za prijelaznim razdobljem za potpunu primjenu članaka 3., 4., 5., 6. i 7. Direktive Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o komunalnim otpadnim vodama, a koje se odnosi na krajnje rokove izgradnje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda do 31. prosinca 2030. godine.

Obrazloženje: Hrvatska će izgradnju sustava odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda provoditi prema Planu provedbe Direktive o komunalnim otpadnim vodama (donijet će se do kraja 2008. godine) i prema planovima upravljanja vodnim područjima, u kojima će se detaljno razraditi svi aspekti provedbe Direktive o komunalnim otpadnim vodama.

Potrebna financijska sredstva za punu provedbu Direktive (građenje sustava odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda) procijenjena su na iznos od 3 milijarde EUR. Prijedlog Strategije upravljanja vodama predviđena su ukupna ulaganja u izgradnju sustava odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda u iznosu od oko 1,6 milijarde EUR u sljedećem 15-godišnjem planskom razdoblju. Preostale obveze izgradnje sustava odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda u iznosu od 1,4 milijarde EUR realizirat će se do kraja 2030. godine.

Postojeći stupnjevi priključenosti stanovništva na sustave javne odvodnje (43%) i na uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda (28%) vrlo su niski. Osiguranje iznimno visokih financijskih sredstava potrebnih za izgradnju sustava odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda u kraćem razdoblju, predstavljalo bi opterećenje iznad financijskih mogućnosti stanovništva i gospodarstva Hrvatske.

Uočljivo je i pomanjkanje administrativne sposobnosti (organizacijske, kadrovske i tehničke opremljenosti) za pripremu i vođenje investicija, prvenstveno na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini i u većem dijelu komunalnih trgovačkih društava nadležnih za poslove odvodnje i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda.

Procijenjeni rokovi za izgradnju sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda

ES	2.000-10.000	10.000-15.000	15.000-150.000	>150.000
osjetljiva područja	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2030. sekundarno (ili odgovarajuće*) pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2018. tercijarno pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2018. tercijarno pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2018. tercijarno pročišćavanje
normalna područja	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2030. sekundarno (ili odgovarajuće*) pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2030. sekundarno pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2023. sekundarno pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2023. sekundarno pročišćavanje

manje osjetljiva područja	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2030. odgovarajuće pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2030. primarno ili sekundarno pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2023. primarno ili sekundarno pročišćavanje	prikupljanje otpadnih voda 31.12.2023. sekundarno pročišćavanje
*- priobalna područja				

U predviđena potrebna financijska sredstva nisu ubrojani troškovi pogona i održavanja postojećih i budućih sustava na principu punog povrata troškova.

Izvori sredstava financiranja za provedbu Direktive o komunalnim otpadnim vodama su: naknada za zaštitu voda, državni proračun, proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sredstva komunalnih trgovačkih društava, sredstva iz fondova EU i krediti međunarodnih financijskih institucija.

Onečišćenje voda nitratima poljoprivrednog podrijetla

Republika Hrvatska postavlja zahtjev za prijelaznim razdobljem za potpunu primjenu članka 6. Direktive 91/676/EEZ Vijeća od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja izazvanih nitratima poljoprivrednog podrijetla, vezano za proširenje i prilagodbu monitoringa površinskih i podzemnih voda do 31. prosinca 2012. godine, te zahtjev za prijelaznim razdobljem za potpunu primjenu članka 5. stavka 4. koji upućuje na mjere propisane Dodatkom III Direktive 91/676/EEZ vezano za izgradnju spremnika za stajski gnoj do 31. prosinca 2019. godine.

Obrazloženje: Prijelazno razdoblje traži se zbog potrebnog dodatnog vremena za proširenje i prilagodbu monitoringa površinskih i podzemnih voda prema zahtjevima Nitratne direktive, osobito onih koje se koriste kao voda za piće, a koje mogu biti onečišćene nitratima poljoprivrednog podrijetla. Postojeći monitoring površinskih i podzemnih voda djelomično je usklađen sa zahtjevima Nitratne direktive. Podaci dobiveni iz postojećeg monitoringa bit će podloga za određivanje ranjivih područja. Za proširenje monitoringa, uspostavu odgovarajuće mreže piezometara, kao i za cjelovitu sistematizaciju podataka monitoringa potrebno je traženo prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2012.

Pilot projekt "Projekt smanjenja onečišćenja u poljoprivredi", koji se odnosi na kontrolu onečišćenja iz poljoprivrede (koji je u početnoj fazi), provodit će se u tri županije te će omogućiti dobivanje podataka o opterećenju voda nitratima iz točkastih izvora onečišćenja. Pilot projekt planira se provesti kroz sljedeće komponente:

- Smanjenje opterećenja vodnih tijela nitratima iz točkastih izvora
- Razvoj i promoviranje poljoprivredno – okolišnih mjera
- Sudjelovanje javnosti
- Upravljanje projektima.

Najvažnije sastavnice komponente smanjivanja opterećenja vodnih cijelina nitratima iz točkastih izvora predstavlja izgradnja spremnika za stajski gnoj i zbrinjavanje organskog gnojiva, uspostava mreže piezometara za uzorkovanje voda i analiza uzorka voda. Projektom su odabrane tri županije koje se nalaze u Crnomorskom slivu i u kojima je izrazita gustoća

stoke i stočnih farmi. Rezultati projekta omogućiti će sagledavanje razina onečišćenja voda nitratima poljoprivrednog podrijetla.

Područja ranjiva na nitrata i područja podložna eutrofikaciji će biti sastavni dio Registra zaštićenih područja.

Na osnovi podataka dobivenih proširenim i prilagođenim monitoringom površinskih i podzemnih voda, izradit će se akcijski program u svrhu smanjenja i sprječavanja onečišćenja voda nitratima.

Prijelazno razdoblje traži se i zbog izgradnje spremišta za stajski gnoj. Pravilnikom o dobroj poljoprivrednoj praksi u korištenju gnojiva (NN 56/08) među ostalim propisane su veličine i svojstva spremnika za stajski gnoj koje treba imati svako gospodarstvo koje ima stoku, a nalazi se u ranjivom području. Primjena odredbi navedenog Pravilnika bit će obvezujuća samo na područjima koja su, po posebnom aktu donesenom temeljem Zakona o vodama (NN 107/95, 150/05) proglašena ranjivim područjima, dok će se na drugim područjima Republike Hrvatske primjenjivati kao preporuka korisnicima.

Kako je ispunjavanje odredbi Nitratne direktive, a pod uvjetom da je kontinentalna Hrvatska proglašena ranjivim područjem, obveza bez obzira na broj i proizvodni pritisak uvjetnih grla (UG) po hektaru poljoprivredne površine, poseban problem u ispunjavanju zahtjeva Nitratne direktive u Republici Hrvatskoj proizlazi iz postojeće strukture poljoprivrednih gospodarstava. Od ukupnog broja od oko 400.000 poljoprivrednih gospodarstava koja u pravilu uzgajaju stoku, oko 50% imaju 1 do 2 UG/gospodarstvu koja uzgajaju za svoje potrebe, a manje za tržište te nemaju spremnike za stajski gnoj, a za koja će se morati primjenjivati odredbe Nitratne direktive. Naime, prema statističkim podacima, na području Republike Hrvatske u tijeku jedne godine prosječno se uzgaja 740.000 UG i sukladno mjerilima za poštivanje odredbi Nitratne direktive trebalo bi izgraditi ukupno oko 6 milijuna m³ spremnika za stajski gnoj. Pored znatnog financijskog izdatka (oko 230 milijuna EUR) za to će trebati osigurati i dostatno vremensko razdoblje potrebno za izgradnju spremnika za stajski gnoj.

U pogledu sadašnjeg stanja onečišćenja vode nitratima iz poljoprivrede može se reći da je isto zadovoljavajuće i da prema nalazima postojećeg monitoringa, osim manjih izoliranih zona, ukupno na teritoriju Republike Hrvatske u tom pogledu nema većih problema. S tim u svezi je i činjenica da proizvodni pritisak stočarske proizvodnje u Hrvatskoj nije tako visok i kreće se oko 0,6 UG/ha, što je znatno niže od europskog prosjeka.

Slijedom navedenog, a u odnosu na zahtjeve glede izgradnje spremnika za stajski gnoj, nameće se prije svega tehničko-organizacijski i financijski problem kad su u pitanju mala obiteljska gospodarstva koja drže oko 79 % ukupnog broja UG, a da pri tome kod njih problem ispuštanja nitrata zbog prevelike primjene stajskog gnojiva nije posebno izražen. U ovoj fazi, eventualna prijetnja od onečišćenja nitratima iz poljoprivrednih izvora dolazi od ostalih 21 % UG u uzgoju na farmama pravnih osoba, gdje na manjoj poljoprivrednoj površini imamo veći broj UG. Prema tome, u prvoj fazi plana prilagodbe, a temeljem odredbi Nitratne direktive, nastojat će se riješiti pitanje zbrinjavanja stajskog gnoja na farmama pravnih osoba, za koje će, obzirom da se radi o broju od oko 155.400 UG, biti potrebno izgraditi oko 1.243.200 m³ spremnika za stajski gnoj.

Slijedom navedenog, Hrvatska postavlja zahtjev za prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2019. godine u kojem će biti izuzeta od primjene mjera iz članka 5. stavka 4. Nitratne direktive koji upućuje na mjere propisane Dodatkom III. Nitratne direktive, a posebno na izgradnju odgovarajućih spremnika za stajski gnoj.

Administrativna sposobnost

U Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) je do kraja 2009. godine predviđeno zapošljavanje 76 novih djelatnika i to 46 u Upravi gospodarenja vodama i 30 u Upravi vodne politike i međunarodnih projekata. Novim Zakonom o vodama stvorit će se i uvjeti da područna vodopravna inspekcija bude u okviru MRRŠVG, Uprave gospodarenja vodama.

U Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja predviđeno je zapošljavanje dva nova djelatnika u Upravi poljoprivrede i prehrambene industrije.

U Hrvatskom zavodu za poljoprivrednu savjetodavnu službu planira se u 2008. godini zaposliti tri nova savjetnika s primarnom zadaćom savjetovanja o problematici vezanoj uz Nitratnu direktivu.

Unutarnji ustroj HV-a prilagodit će se do kraja 2008. godine te se planira povećanje sveukupnog broja djelatnika sa sadašnjih 781 na 802. Predviđeno jačanje administrativnih kapaciteta vezano je provedbu cjelokupnih djelatnosti HV-a, što uključuje i provedbu obveza koje proizlaze iz pravne stečevine EU iz područja kakvoće vode, a time i Nitratne direktive. Planira se proširenje nadležnosti vodnoga gospodarstva na povećanje opsega sustavnog praćenja ekološkog stanja voda i povećanje opsega praćenja količinskog stanja voda.

Administrativni kapaciteti za monitoring površinskih i podzemnih voda su dostatni za praćenje nitrata, a za praćenje eutrofikacije potrebno je dodatno zapošljavanje i edukacija djelatnika.

Opasne tvari u vodama

Zakonodavni okvir

Potpuni prijenos odredbi Direktive 2006/11/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o onečišćenju određenim opasnim tvarima koje se ispuštaju u vodni okoliš Zajednice (Direktiva o opasnim tvarima), Direktive Vijeća 82/176/EEZ od 22. ožujka 1982. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanja žive u industriji kloralkalne elektrolize, Direktive Vijeća 83/513/EEZ od 26. rujna 1983. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanje kadmija, Direktive Vijeća 84/156/EEZ od 8. ožujka 1984. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanja žive u industrijskim sektorima, osim industrije kloralkalne elektrolize, Direktive Vijeća 84/491/EEZ od 9. listopada 1984. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanje heksaklorocikloheksana, Direktive Vijeća 86/280/EEZ od 12. lipnja 1986. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanja nekih opasnih tvari koje su uključene u Listu I. Priloga Direktive 76/464/EEZ izmijenjene i dopunjene Direktivom 88/347/EEZ i Direktivom 90/415/EEZ provest će se donošenjem novog Zakona o vodama i novog Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva i pratećih podzakonskih akata do kraja 2008. godine.

Administrativna sposobnost

U Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) je do kraja 2009. godine predviđeno zapošljavanje 76 novih djelatnika i to 46 u Upravi gospodarenja vodama i 30 u Upravi vodne politike i međunarodnih projekata. Novim Zakonom o vodama stvorit će se i uvjeti da područna vodopravna inspekcija bude u okviru MRRŠVG-a, Uprave gospodarenja vodama.

Unutarnji ustroj HV-a prilagodit će se do kraja 2008. godine te se planira povećanje sveukupnog broja djelatnika sa sadašnjih 781 na 802. Predviđeno jačanje administrativnih kapaciteta vezano je za provedbu cjelokupnih djelatnosti HV-a, što uključuje i provedbu obveza koje proizlaze iz pravne stečevine EU iz područja kakvoće vode, a time i Direktive o opasnim tvarima. Planira se povećanje opsega sustavnog praćenja ekološkog stanja voda i povećanje opsega praćenja količinskog stanja voda.

Kakvoća vode za kupanje

Zakonodavni okvir

Potpuni prijenos odredbi Direktive 2006/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje, a kojom se ukida Direktiva 76/160/EEZ (Direktiva o vodi za kupanje) u dijelu vezanom za kopnene vode provest će se donošenjem novog Zakona o vodama i novog Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva i pratećih podzakonskih akata te podzakonskim aktom temeljem Zakona o zaštiti okoliša (NN 110/07) do kraja 2008. godine.

U dijelu monitoringa potpuna usklađenost očekuje se u okviru usuglašenog plana monitoringa koji se priprema kroz planove upravljanja vodnim područjima, a koji bi se trebali donijeti prema rokovima predviđenim Okvirnom direktivom o vodama, odnosno do kraja 2009. godine. Početak implementacije ovoga plana se predviđa u 2010. godini.

Administrativna sposobnost

U Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) je do kraja 2009. godine predviđeno zapošljavanje 76 novih djelatnika i to 46 u Upravi gospodarenja vodama i 30 u Upravi vodne politike i međunarodnih projekata. Novim Zakonom o vodama stvorit će se i uvjeti da područna vodopravna inspekcija bude u okviru MRRŠVG-a, Uprave gospodarenja vodama.

Unutarnji ustroj HV-a prilagodit će se do kraja 2008. godine te se planira povećanje sveukupnog broja djelatnika sa sadašnjih 781 na 802. Predviđeno jačanje administrativnih kapaciteta vezano je provedbu cjelokupnih djelatnosti HV-a, što uključuje i provedbu obveza koje proizlaze iz pravne stečevine EU iz područja kakvoće vode, a time i Direktive o kakvoći vode za kupanje vezano uz područja za kupanje na rijekama i jezerima. Administrativni kapaciteti HV-a odnose se na provedbu odredba iz Direktive o kakvoći vode za kupanje za područja za kupanje na rijekama i jezerima.

Planira se povećanje opsega sustavnog praćenja ekološkog stanja voda i povećanje opsega praćenja količinskog stanja voda.

Kakvoća vode pogodne za život slatkovodnih riba

Zakonodavni okvir

Prijenos odredbi Direktive 2006/44/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o kakvoći slatkih voda kojima je potrebna zaštita ili poboljšanje kako bi omogućile život riba provest će se donošenjem novog Zakona o vodama i novog Zakona o financiranju vodnoga

gospodarstva i pratećih podzakonskih akata te Zakonom o slatkovodnom ribarstvu (NN 49/05-pročišćeni tekst) do kraja 2008. godine.

U dijelu monitoringa potpuna usklađenost očekuje se u okviru usuglašenog plana monitoringa koji se priprema kroz planove upravljanja vodnim područjima. Početak implementacije ovoga plana se predviđa u 2010. godini.

Administrativna sposobnost

U Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) je do kraja 2009. godine predviđeno zapošljavanje 76 novih djelatnika i to 46 u Upravi gospodarenja vodama i 30 u Upravi vodne politike i međunarodnih projekata. Novim Zakonom o vodama stvorit će se i uvjeti da područna vodopravna inspekcija bude u okviru MRRŠVG-a, Uprave gospodarenja vodama.

U Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja ustrojena je Uprava za ribarstvo sa sljedećim odjelima u čijim su nadležnostima pitanja vezana za Direktivu o kakvoći vode za život slatkovodnih riba

- Odjel za akvakulturu (do 2010. planira se zaposliti još 2 djelatnika)
- Odjel slatkovodnog ribolova (do 2010. planira se zaposliti još 2 djelatnika).

Unutarnji ustroj HV-a prilagodit će se do kraja 2008. godine te se planira povećanje sveukupnog broja djelatnika sa sadašnjih 781 na 802. Predviđeno jačanje administrativnih kapaciteta vezano je provedbu cjelokupnih djelatnosti HV-a, što uključuje i provedbu obveza koje proizlaze iz pravne stečevine EU iz područja kakvoće vode, a time i Direktive 2006/44/EZ. Planira se povećanje opsega sustavnog praćenja ekološkog stanja voda i povećanje opsega praćenja količinskog stanja voda.

Kakvoća vode za školjkaše

Zakonodavni okvir

Potpuni prijenos odredbi Direktive 2006/113/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o potrebnoj kakvoći vode za školjkaše provest će se donošenjem novog Zakona o vodama i novog Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva i pratećih podzakonskih akata te podzakonskih akata temeljem Zakona o hrani (NN 46/07) do kraja 2008. godine.

U dijelu monitoringa potpuna usklađenost očekuje se u okviru usuglašenog plana monitoringa koji se priprema kroz planove upravljanja vodnim područjima. Početak implementacije ovoga plana se predviđa u 2010. godini

Administrativna sposobnost

U Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) je do kraja 2009. godine predviđeno zapošljavanje 76 novih djelatnika i to 46 u Upravi gospodarenja vodama i 30 u Upravi vodne politike i međunarodnih projekata. Novim Zakonom o vodama stvorit će se i uvjeti da područna vodopravna inspekcija bude u okviru MRRŠVG-a, Uprave gospodarenja vodama.

U Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja ustrojene su Uprava za veterinarstvo i Upravu za veterinarske inspekcije. U 2009. godini će se izvršiti prijenos

nadležnosti za provedbu monitoringa s Uprave za veterinarstvo na MRRŠVG i Hrvatske vode (HV).

Unutarnji ustroj HV-a prilagodit će se do kraja 2008. godine te se planira povećanje sveukupnog broja djelatnika sa sadašnjih 781 na 802. Predviđeno jačanje administrativnih kapaciteta vezano je provedbu cjelokupnih djelatnosti HV-a, što uključuje i provedbu obveza koje proizlaze iz pravne stečevine EU iz područja kakvoće vode, a time i iz Direktive 2006/113/EZ.

Planira se povećanje opsega sustavnog praćenja ekološkog stanja voda i povećanje opsega praćenja količinskog stanja voda.

Voda za piće

Zakonodavni okvir

Daljnji prijenos odredbi Direktive Vijeća 98/83/EZ od 3. studenog 1998. o kakvoći vode namijenjenoj za ljudsku potrošnju (Direktiva o vodi za piće) provest će se donošenjem novog Zakona o vodama i novog Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva i njihovih pratećih podzakonskih akata do kraja 2008. godine.

U dijelu monitoringa potpuna usklađenost očekuje se u okviru usuglašenog plana monitoringa koji se priprema kroz planove upravljanja vodnim područjima, a koji bi se trebali donijeti prema rokovima predviđenim Okvirnom direktivom o vodama, odnosno do kraja 2009. godine. Početak implementacije ovoga plana se predviđa u 2010. godini.

Republika Hrvatska postavlja zahtjev za prijelaznim razdobljem u vezi primjene članka 9. i članka 14., u odnosu na Dodatak I.-Dio B i Dodatak III. Direktive Vijeća 98/83/EZ od 3. studenog 1998. o kakvoći vode namijenjenoj za ljudsku potrošnju, a koje se odnosi na rokove izgradnje sustava javne vodoopskrbe kojima će se osigurati isporuka vode za piće odgovarajuće kakvoće do 31. prosinca 2020. godine.

Obrazloženje: U dokumentu „Plan provedbe Direktive o vodi za piće“ (donijet će se do kraja 2008. godine) detaljno će se razraditi svi aspekti i obrazloženja zahtjeva za prijelaznim razdobljima provedbe Direktive o vodi za piće. Potrebna financijska sredstva za punu provedbu Direktive procijenjena su na iznos od 1,8 milijarde EUR, a očekuje se da će se planirana ulaganja realizirati do kraja 2020. godine.

Provedba Direktive o vodi za piće imat će izravan učinak na troškove opskrbljivača vodom zbog potrebe ispunjavanja novih ili strožih zahtjeva javne vodoopskrbe, a koji se odnose na:

- Povišeni sadržaj arsena uočen na određenom broju crpilišta u istočnom dijelu Hrvatske. Povišeni sadržaj arsena je prirodnog podrijetla kao posljedica reduktivnih procesa u vodonosnicima. Procjenjuje se da ukupni investicijski troškovi vezani za postizanje propisanih zahtjeva za kakvoću vode za piće iznose oko 100 milijuna EUR;
- Postizanje propisanih zahtjeva za sadržaj olova u vodi za piće u najvećoj mjeri ovisi o zamjeni olovnih cijevi, kućnih priključaka i instalacija. Procjenjuje se da ukupni troškovi zamjene 5% postojećih olovnih cijevi, kućnih priključaka i instalacija iznose oko 450 milijuna EUR. Procijenjeno je da je 5% postojeće vodovodne mreže na teritoriju Republike Hrvatske izrađeno od olovnih cijevi;

- Ulaganja u povećanje stupnja opskrbljenosti vodom za piće, što podrazumijeva i uvođenje malih vodoopskrbnih sustava koji nisu uključeni u sustave javne vodoopskrbe, a koji opskrbljuju više od 50 osoba iznosi oko 1,2 milijardu EUR-a.
- Ishođenje akreditacije za laboratorije u skladu s normom HRN EN ISO/IEC 17025 podrazumijeva osiguranje dodatne laboratorijske opreme i stručno osposobljavanje djelatnika.
- Ulaganja u pripremu laboratorija za akreditaciju procjenjuju se na 600 tisuća EUR, a ukupni godišnji troškovi svih laboratorija koji provode monitoring procjenjuju se na 1,2 milijuna EUR.

Izvori sredstava financiranja provedbe Direktive o vodi za piće su: naknada za zaštitu voda, državni proračun, proračuni jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave, sredstva komunalnih trgovačkih društava, sredstva iz fondova EU i krediti međunarodnih financijskih institucija.

Administrativna sposobnost

U Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) je do kraja 2009. godine predviđeno zapošljavanje 76 novih djelatnika i to 46 u Upravi gospodarenja vodama i 30 u Upravi vodne politike i međunarodnih projekata. Novim Zakonom o vodama stvorit će se i uvjeti da područna vodopravna inspekcija bude u okviru MRRŠVG-a, Uprave gospodarenja vodama.

Unutarnji ustroj HV-a prilagodit će se do kraja 2008. godine te se planira povećanje sveukupnog broja djelatnika sa sadašnjih 781 na 802. Predviđeno jačanje administrativnih kapaciteta vezano je za provedbu cjelokupnih djelatnosti HV-a, što uključuje i provedbu obveza koje proizlaze iz pravne stečevine EU iz područja kakvoće vode, a time i Direktive o vodi za piće. Planira se proširenje nadležnosti vodnoga gospodarstva na poslove reguliranja rada vodnokomunalnog sektora, povećanje opsega sustavnog praćenja ekološkog stanja voda i povećanje opsega praćenja količinskog stanja voda, uz dodatno zapošljavanje koje podrazumijeva i preuzimanje dijela stručnih kapaciteta iz institucija koje u postojećem institucionalnom ustroju u određenoj mjeri (ne u cijelosti) obavljaju ove poslove.

Predviđa se značajnije jačanje administrativnih kapaciteta za obavljanje komunalnih poslova u jedinicama područne (regionalne) samouprave. Ukupno se u novim ustrojstvenim jedinicama planira 133 djelatnika. Od tog broja 79 će biti djelatnici danas zaposleni u uredima državne uprave, u zavodima za prostorno uređenje i postojećim županijskim upravnim odjelima za zaštitu okoliša, dok će preostala 54 djelatnika biti novozaposleni djelatnici. Također, planira se stručno i organizacijsko unapređenje i modernizacija dijela komunalnih trgovačkih društava.

Predviđa se i značajnije unapređenje administrativne sposobnosti i tehničke opremljenosti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i županijskih zavoda za javno zdravstvo u skladu s odgovarajućim planovima Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. U tijeku je provedba ovlaštivanja prema važećim standardima svih laboratorija koje provode monitoring voda za piće.

Podzemne vode

Zakonodavni okvir

Potpuni prijenos odredbi Direktive Vijeća 2006/118/EEZ od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja kakvoće (Direktiva o podzemnim vodama) provest će se donošenjem novog Zakona o vodama i novog Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva i pratećih podzakonskih akata do kraja 2008. godine.

U dijelu monitoringa potpuna usklađenost očekuje se u okviru usuglašenog plana monitoringa koji se priprema kroz planove upravljanja vodnim područjima, a koji bi se trebali donijeti prema rokovima predviđenim Okvirnom direktivom o vodama, odnosno do kraja 2009. godine. Početak implementacije ovoga plana se predviđa u 2010. godini.

Administrativna sposobnost

U Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) je do kraja 2009. godine predviđeno zapošljavanje 76 novih djelatnika i to 46 u Upravi gospodarenja vodama i 30 u Upravi vodne politike i međunarodnih projekata. Novim Zakonom o vodama stvorit će se i uvjeti da područna vodopravna inspekcija bude u okviru MRRŠVG-a, Uprave gospodarenja vodama.

Unutarnji ustroj HV-a prilagodit će se do kraja 2008. godine te se planira povećanje sveukupnog broja djelatnika sa sadašnjih 781 na 802. Predviđeno jačanje administrativnih kapaciteta vezano je za provedbu cjelokupnih djelatnosti HV-a, što uključuje i provedbu obveza koje proizlaze iz pravne stečevine EU iz područja kakvoće vode, a time i Direktive o podzemnim vodama. Planira se povećanje opsega sustavnog praćenja ekološkog stanja voda i povećanje opsega praćenja količinskog stanja voda.

Procjena i upravljanje poplavnim rizicima

Zakonodavni okvir

Potpuni prijenos odredbi Direktive 2007/60/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju poplavnim rizicima (Direktiva o poplavama) provest će se donošenjem novog Zakona o vodama i novog Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva i pratećih podzakonskih akata do kraja 2008. godine. Planira se izrada preliminarne procjene poplavnih rizika do kraja 2011. godine, karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava do kraja 2013. godine te planova upravljanja poplavnim rizicima do kraja 2015. godine.

Administrativna sposobnost

U Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) je do kraja 2009. godine predviđeno zapošljavanje 76 novih djelatnika i to 46 u Upravi gospodarenja vodama i 30 u Upravi vodne politike i međunarodnih projekata. Novim Zakonom o vodama stvorit će se i uvjeti da područna vodopravna inspekcija bude u okviru MRRŠVG-a, Uprave gospodarenja vodama.

Unutarnji ustroj HV-a prilagodit će se do kraja 2008. godine te se planira povećanje sveukupnog broja djelatnika sa sadašnjih 781 na 802. Predviđeno jačanje administrativnih kapaciteta vezano je za provedbu cjelokupnih djelatnosti HV-a, što uključuje i provedbu obveza koje proizlaze iz pravne stečevine EU iz područja kakvoće vode, a time i Direktive o

poplavama. Planira se povećanje opsega sustavnog praćenja ekološkog stanja voda i povećanje opsega praćenja količinskog stanja voda.

III. e. Zaštita prirode

Zakonodavni okvir

Potpuno usklađivanje zakonodavstva s Direktivom Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. godine o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore ostvarit će se usvajanjem Uredbe o međunarodno značajnim ekološkim područjima (SPA i pSCI područja), te izmjenama i dopunama Uredbe o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07), najkasnije do dana pristupanja Hrvatske EU. Za potpuno usklađivanje potrebno je izmijeniti i dopuniti Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti zahvata za prirodu, Pravilnik o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim te Pravilnik o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova što će se ostvariti do kraja III. kvartala 2009. godine.

Potpuno usklađivanje zakonodavstva s Direktivom Vijeća 79/409/EEZ od 2. travnja 1979. godine o očuvanju divljih ptica, ostvarit će se usvajanjem Uredbe o međunarodno značajnim ekološkim područjima (SPA i pSCI područja) te izmjenama i dopunama Uredbe o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07), najkasnije do dana pristupanja Hrvatske EU. Za potpuno usklađivanje potrebno je izmijeniti i dopuniti Pravilnik o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim, što će se ostvariti do kraja III. kvartala 2009. godine.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu donijet će se do kraja III. kvartala 2008. godine.

Potpuno usklađivanje zakonodavstva s Uredbom Vijeća (EZ) br. 338/97 o zaštiti divlje flore i faune reguliranjem trgovine u tom području, Uredbom Komisije (EZ) br. 865/2006 koja predviđa detaljna pravila provedbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 338/97 o zaštiti vrsta divlje faune i flore regulirajući trgovinu istima te Uredbom Komisije (EZ) br. 1037/2007 o zabrani unošenja u Zajednicu primjeraka određenih vrsta divlje faune i flore ostvarit će se do kraja II. kvartala 2009. godine izmjenama i dopunama Pravilnika o prekograničnom prometu i trgovini zaštićenim vrstama (NN 34/06) i Pravilnika o uvjetima držanja, načinu obilježavanja i evidenciji zaštićenih životinja u zatočeništvu (NN 146/05), a u skladu s rezultatima projekta "Implementacija okolišnog *acquisa* vezanog uz zaštitu divljih svojti reguliranjem trgovine".

Revizija Nacionalne strategije i akcijskog plana biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske (NSAP) ostvarit će se u IV. kvartalu 2008. godine. Preduvjet za reviziju NSAP-a je usvajanje Izvješća o stanju prirode za razdoblje 2000.-2006. također do kraja 2008. godine.

Izrada Nacionalne strategije o stranim invazivnim vrstama planirana je za II. kvartal 2009. godine.

Republika Hrvatska postavlja zahtjev za slijedeće tehničke adaptacije Direktive Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. godine o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore i Direktive Vijeća 79/409/EEZ od 2. travnja 1979. godine o očuvanju divljih ptica:

- 1. Izuzeće Panonske biogeografske regije na području Republike Hrvatske** u smislu pripreme referentnih popisa vrsta i stanišnih tipova iz Dodatka I. i II. Direktive 92/43/EEZ te izdvajanja predloženih područja od interesa za Zajednicu (pSCI). Područja

Panonske biogeografske regije bit će obrađena kroz Kontinentalnu biogeografsku regiju. Hrvatska će prirediti prijedlog karte biogeografskih regija za svoje područje te je poslati na usvajanje Stalnom odboru Bernske konvencije (Standing Committee of the Bern Convention).

2. **Geografsku restrikciju za hrvatske populacije sljedećih vrsta iz Dodatka IV. Direktive 92/43/EEZ:** dabar *Castor fiber*, smeđi medvjed *Ursus arctos*, divlja mačka *Felis silvestris* (kontinentalna regija u Hrvatskoj), poskok *Vipera ammodytes*, primorska gušterica *Podarcis sicula*.
3. **Dopunu Dodatka II. Direktive 92/43/EEZ s vrstama iz sljedećih skupina:** sisavci - reliktni dugoušan *Plecotus macrobullaris* i dinarski voluhar *Dinaromys bogdanovi*, **gmazovi** - mosorska gušterica *Dinarolacerta mosorensis* i planinski žutokrug **Vipera ursinii macrops* (kao prioritetna vrsta), **slatkovodne ribe** - oštrulja *Aulopyge huegeli*, mekousna pastrva *Salmo obtusirostris*, podustva *Chondrostoma kneri*, podbila *Chondrostoma phoxinus*, vrgoračka gobica *Knipowitschia croatica*, dalmatinska gaovica *Squalius svallizae*, makal *Squalius microlepis* te rod gaovice **Delminichthys spp.* (kao prioritetni rod unutar svojte *Phoxinellus spp.* navedene u Direktivi); **beskralješnjaci** - leptir *Protoerebia afra dalmata*; vretenca **Caliaeschna microstigma* (kao prioritetna vrsta) i **Calopteryx (splendens) balcanica* (kao prioritetna vrsta); skakavci *Barbitistes yersinii*, *Pachytrachis bosniacus*, *Pararcyptera brevipennis brevipennis* i *Prionotropis hystrix hystrix*; račići **Chirocephalus croaticus* (kao prioritetna vrsta) i *Echinogammarus cari*; **biljke** - velebitska degenija (**Degenia velebitica*) (kao prioritetna vrsta), eng. Velebit degenia
4. **Dopunu Dodatka IV. Direktive 92/43/EEZ s vrstama iz sljedećih skupina:** sisavci - dinarski voluhar *Dinaromys bogdanovi*; **gmazovi** - oštroglava gušterica *Dalmatolacerta oxycephala* i mosorska gušterica *Dinarolacerta mosorensis*; **beskralješnjaci** - leptir *Lycaena ottomanus*, **biljke** - velebitska degenija (*Degenia velebitica*), eng. Velebit degenia.
5. **Dopunu Dodatka V. Direktive 92/43/EEZ sljedećim vrstama:** dabar *Castor fiber*, smeđi medvjed *Ursus arctos*, divlja mačka *Felis silvestris*, poskok *Vipera ammodytes*, mekousna pastrva *Salmo obtusirostris*.
6. **Dopunu Dodatka I. Direktive 92/43/EEZ sa sljedećim stanišnim tipovima:** Submediteranski travnjaci reda *Trifolio-Hordeetalia* i Sedreni slapovi krških rijeka.
7. **Dopune Priručnika za interpretaciju stanišnih tipova EU (Interpretation manual on EU habitat types) u smislu objašnjenja posebnih karakteristika odgovarajućih stanišnih tipova na teritoriju Hrvatske:**
  - 1110 Pješčana dna trajno prekrivena morem
  - 1130 Estuariji
  - 1140 Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke
  - 1150 Obalne lagune
  - 1170 Grebeni
  - 3170 * Mediteranske povremene lokve (*Mediterranean temporary ponds)
  - 6440 Aluvijalne livade riječnih dolina *Cnidion dubii*
  - 6450 Sjeverne borealne aluvijalne livade

8130 Zapadnomediteranska i termofilna točila

8310 Špilje i jame zatvorene za javnost

9410 Acidofilne smrekove šume gorskog i alpskog vegetacijskog pojasa umjerene zone (*Vaccinio-Piceetea*)

8. Dopunu Dodatka II/2 Direktive 79/409/EEZ sljedećim vrstama s mogućnošću lova na teritoriju Republike Hrvatske: jarebica čukara *Alectoris chucar* (nezavičajna vrsta), prepelica *Coturnix coturnix*, siva vrana *Corvus corone cornix*, gaćac *Corvus frugilegus*, čavka *Corvus monedula*, svraka *Pica pica*, šojka *Garrulus glandarius*.

9. a) Dopunu Dodatka III/2 Direktive 79/409/EEZ sljedećim vrstama: patka pupčanica *Anas querquedula*, jarebica kamenjarka *Alectoris graeca*, jarebica čukar *Alectoris chucar*, prepelica *Coturnix coturnix*, divlji golub *Columba livia*.
b) Odobravanje prodaje u smislu članka 6. stavka 1. Direktive 79/409/EEZ za vrste navedene pod a) te za sljedeće vrste iz Dodatka III/2 : kržulja *Anas crecca*, krunata patka *Aythya fuligula*, glavata patka *Aythya ferina*, liska *Fulica atra*, šljuka kokošica *Gallinago gallinago* i šumska šljuka *Scolopax rusticola*.

10. Republika Hrvatska postavlja zahtjev za rezervu za more u smislu kompletiranja morskih područja NATURA 2000 nakon pristupanja EU zbog nepotpunih znanstvenih podataka (potrebnih za evaluaciju nekih područja), u skladu s kriterijima iz Dodatka II. Direktive 92/43/EEZ. Prijedlog područja NATURA 2000 koja će Republika Hrvatska dostaviti do dana pristupanja EU sadržavat će i morska područja važna za vrste i stanišne tipove za koje postoji dovoljno potrebnih podataka. Međutim, potrebno je provesti dodatna istraživanja za neka područja mora kako bi se utvrdila rasprostranjenost NATURA 2000 vrsta i stanišnih tipova te važnost pojedinih područja na razini EU. Republika Hrvatska od EU namjerava tražiti tehničku i financijsku pomoć za cjelovito vrednovanje potencijalnih morskih područja NATURA 2000.

Obrazloženje:

Postavljeni zahtjevi za tehničke adaptacije Direktive 92/43/EEZ i Direktive 79/409/EEZ temelje se na osobinama određenih životinjskih vrsta i stanišnih tipova, a koje su svojstvene za Hrvatsku i neke druge europske zemlje koje nisu članice EU (Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Makedonija, Albanija), vezano uz specifičnosti područja krša te uz važnost morskih staništa. U sklopu pregovora u ovom poglavlju, Hrvatska će dostaviti detaljnije znanstvene podatke s ciljem obrazloženja navedenih zahtjeva i argumentacije važnosti predloženih vrsta i stanišnih tipova za Zajednicu. Također će se tražiti određene geografske restrikcije, prvenstveno vezane uz mogućnost lova nekih vrsta koje u Hrvatskoj nisu ugrožene te predstavljaju lovnu divljač, kao i uz mogućnost trgovanja legalno ulovljenim primjercima tih vrsta.

Administrativna sposobnost

U slučaju proglašenja novih zaštićenih područja osnivat će se javne ustanove za upravljanje tim područjima u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode.

Tijekom 2008. i 2009. godine provest će se daljnje jačanje administrativnih sposobnosti Uprave za zaštitu prirode Ministarstva kulture (MINK) zapošljavanjem 4 nova službenika u 2008. godini i 4 nova službenika u 2009. godini. Uz navedeno jačanje, tijekom 2008. godine zaposlit će se i 3, a tijekom 2009. godine još 4 inspektora zaštite prirode. Svi novo zaposleni inspektori zaštite prirode imat će mjesto rada izvan grada Zagreba, većinom u županijskim središtima te imati jednaka prava i ovlasti za postupanje na cijelom teritoriju Republike Hrvatske. Tijekom 2008. i 2009. godine nastavit će se administrativno jačanje Državnog zavoda za zaštitu prirode zapošljavanjem 8 novih stručnih djelatnika u 2008. godini te 9 novih stručnih djelatnika u 2009. godini.

Administrativno jačanje upravnih tijela županija provodit će se na način da do kraja 2010. godine svaka županija ima barem jednog službenika koji radi na poslovima zaštite prirode, ovisno o broju zaštićenih prirodnih vrijednosti na području tih županija, posebno uzimajući u obzir broj i površinu područja ekološke mreže Hrvatske, koja uključuje i buduća NATURA 2000 područja. Tijekom 2008. godine poslove zaštite prirode u upravnim tijelima županija obavljat će djelatnici dosadašnjih ureda državne uprave u županijama koji temeljem Zakona o zaštiti okoliša i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode, prelaze u upravna tijela županija. Novo zapošljavanje u upravnim tijelima županija ostvarivat će se tijekom 2009. i 2010. godine. Zapošljavanje je u nadležnosti samih županija, no MINK će planirati potrebna sredstva za edukaciju djelatnika upravnih tijela županija, u državnom proračunu i iz drugih izvora.

U Upravi za lovstvo Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva planira se tijekom 2008. i 2009. godine zaposliti još 6 lovnih inspektora te 3 stručna djelatnika.

U sklopu Uprave za veterinarske inspekcije Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja u 2008. godini će se zaposliti još 36 djelatnika (veterinarskih inspektora i službenih veterinarara), a u 2009. godini još 134 djelatnika, tako da će ih do kraja 2009. godine ukupno biti 275. Od navedenog broja, predviđeno je osam službenih veterinarara koji će raditi samo na području zaštite dobrobiti životinja u što se uključuje i inspekcija uvjeta kojima moraju udovoljavati zoološki vrtovi.

III. f. Industrijsko onečišćenje i upravljanje rizicima

Cjelovito sprječavanje i nadzor onečišćenja (IPPC)

Zakonodavni okvir

Preostale odredbe Direktive 2008/1/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o cjelovitom sprječavanju i nadzoru onečišćenja (kodificirana verzija) (IPPC Direktiva) preuzet će se donošenjem Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša kojom će se propisati provedbeni elementi izdavanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (IPPC dozvola), te Pravilnika o očevidniku uporabnih dozvola i rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša u III. kvartalu 2008. godine. Navedenim provedbenim propisima propisat će se svi provedbeni postupci ishoda IPPC dozvola i uspostaviti potpuni zakonodavni okvir za provedbu IPPC Direktive. Izdavanje dozvole za postojeća postrojenja također će se propisati Uredbom o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

Republika Hrvatska postavlja zahtjev za prijelaznim razdobljem za potpunu primjenu članka 5. stavka 2. Direktive 2008/1/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. siječnja

2008. o cjelovitom sprječavanju i nadzoru onečišćenja (kodificirana verzija) do 31. prosinca 2017. godine.

Obrazloženje: Procjena je da u Hrvatskoj postoji između 150 i 200 postrojenja obveznika IPPC Direktive (IPPC postrojenja). U tijeku je projekt koji će utvrditi konačni broj IPPC postrojenja i koji će završiti krajem lipnja 2008. godine. Sukladno Zakonu o zaštiti okoliša (NN 110/07), operateri postojećih postrojenja - obveznici IPPC Direktive, moraju izraditi elaborate o analizi stanja i o načinu usklađivanja s odredbama Zakona. Tek nakon ocjene dokumentacije navedenog elaborata od strane Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG), pristupit će se izdavanju IPPC dozvola. Elaboratima o analizi stanja i o načinu usklađivanja, koje operateri postojećih IPPC postrojenja moraju izraditi najkasnije do studenoga 2010. godine, utvrdit će se konačna visina troškova te odrediti dinamika investicija koje su potrebne za potpunu prilagodbu zahtjevima IPPC Direktive. Troškovi izrade elaborata procjenjuju se za sve obveznika (do 200) na 165.000.000 HRK (22.916.000 eura), a snosit će ih u cijelosti obveznici IPPC dozvole.

Administrativni troškovi izdavanja IPPC dozvola procjenjuju se na 360.000 eura/god, a očekuje se da će se s izdavanjem dozvola započeti 2009. godine. Počevši od 2009. godine, kada se očekuju prve prijave za dozvole i započinjanje postupaka izdavanja dozvola pa do završetka izdavanja dozvola, s kojim bi bila pokrivena sva postrojenja, troškovi bi iznosili oko 2.160.000 eura. Te troškove snosit će dijelom državni proračun, a dijelom obveznici IPPC-a u omjeru koji će se tek utvrditi.

Ukupna investicijska ulaganja za obveznike IPPC Direktive u Hrvatskoj procijenjena je na 3,9 milijardi eura (29 milijardi kuna). Ova se ulaganja mogu razdvojiti prema obvezama koje proizlaze iz IPPC i drugih direktiva:

Procjena potrebnih kapitalnih ulaganja u području industrijskog onečišćenja prema IPPC Direktivi

KAPITALNA ULAGANJA	IZVOR FINANCIRANJA	PLANIRANA SREDSTVA/ HRK
Tehnička prilagodba postojećih velikih uređaja za loženje (Direktiva 2001/80/EZ)	Privatni sektor	7.461.250.000
Tehnička prilagodba rafinerija nafte – proizvodnja tekućih naftnih goriva EU kvalitete (Direktiva 98/70/EZ i 99/32/EZ)	Privatni sektor	5.815.900.000 *
Tehnička prilagodba postrojenja u kojima se za određene aktivnosti koriste organska otapala (Direktiva 1999/13/EZ)	Privatni sektor	785.000.000
Pod-zbroj		14.062.150.000
Ostale IPPC instalacije (odlagališta, tvornice cementa...)	Privatni sektor	15.000.000.000

UKUPNO		29.062.150.000
---------------	--	-----------------------

* Navedena sredstva odnose se na investicije u rekonstrukciju rafinerija INA-e (četiri IPPC instalacije).

Ukupna investicijska ulaganja za ostale obveznike IPPC Direktive u Hrvatskoj koji se moraju prilagoditi njenim odredbama u pogledu najboljih raspoloživih tehnika (NRT), procijenjena su na 2 milijarde eura (15 milijardi kuna).

Dinamika provođenja investicija za prilagodbu IPPC Direktivi moći će se odrediti tek nakon ocjene elaborata o usklađenosti. Pri tome će trebati voditi računa o uklapanju svake buduće dinamike investicija u realne investicijske cikluse i mogućnosti obveznika, kako se time ne bi stvarali dodatni troškovi. Ocjenjuje se da je za to usklađivanje potrebno sedam godina od proteka roka za ocjenu usklađenosti koji ističe 2010. godine. Uzimajući sve navedeno u obzir, Hrvatska traži prijelazno razdoblje za punu provedbu članka 5. stavka 2. IPPC Direktive do 31. prosinca 2017. godine.

Administrativna sposobnost

Administrativni kapaciteti za provedbu postupka utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša ojačat će se zapošljavanjem jednog djelatnika uz postojeća četiri u Odjeku za okolišnu dozvolu Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) do kraja 2009. godine. Nakon 2009. godine u Odsjeku za okolišnu dozvolu zaposliti će se dodatni broj djelatnika, sukladno utvrđenim potrebama. U Upravi za inspekcijske poslove MZOPUG-a planira se tijekom 2008. godine unutar Odjela za inspekcijski nadzor ustrojiti novi Odsjek u kojem će viši inspektori specijalisti obavljati koordinirane nadzore s inspektorima nadležnih ministarstava potpisnika Sporazuma o suradnji inspekcijskih službi onih postrojenja za koje se izdaje rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša. Na temelju obveza određenim tim Sporazumom u tijeku je izrada priručnika za provođenje koordiniranih inspekcijskih nadzora prema Preporukama 2001/331/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 4. travnja 2001. o minimalnim kriterijima za okolišne inspekcije u državama članicama.

U razdoblju nakon 2009. godine planira se daljnje jačanje kapaciteta inspekcije zaštite okoliša za obavljanje poslova vezanih uz nadzor postrojenja za koje se izdaju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša.

Planirano jačanje kapaciteta inspekcije zaštite okoliša provodit će se povećanjem broja inspektora za najmanje 4 nova inspektora zaštite okoliša te implementacijom projekta PHARE 2005 "Prilagodba inspekcije zaštite okoliša za provedbu novog nacionalnog zakonodavstva". Osnovni cilj projekta je unapređenje inspekcije zaštite okoliša njenim strukturnim jačanjem, poboljšanjem opremljenosti, razvijanjem stalne edukacije održavanjem treninga, radionica i studijskih putovanja, specijalizacijom inspektora, kao i unaprjeđenjem izvješćivanja i suradnje s relevantnim inspekcijskim i drugim tijelima.

Kontrola opasnosti od velikih nesreća (SEVESO II)

Zakonodavni okvir

Donošenjem Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari i Pravilnika o registru postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari u III. kvartalu 2008. godine, Direktiva 96/82/EZ od 9. prosinca 1996. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (SEVESO II Direktiva) bit će u potpunosti prenesena u nacionalno zakonodavstvo.

Temeljem navedenih propisa, Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) izdat će suglasnosti za rad postrojenja koja koriste opasne tvari. Koristeći i podatke koje je MZOPUG pribavio u postupku izdavanja suglasnosti, Državna uprava za zaštitu i spašavanje (DUZS) izrađuje planove intervencija za slučajeve velikih nesreća za općine, gradove i županije.

Administrativni kapaciteti

U MZOPUG-u do 2009. godine zaposlit će se jedan novi djelatnik u Odsjeku za sprečavanje onečišćenja i odgovornost za štetu u okolišu te će na poslovima vezanima uz SEVESO II Direktivu biti ukupno zaposleno troje djelatnika.

U DUZS-u na poslovima vezanim za vanjske planove intervencija radi troje djelatnika, što se u ovome trenutku ocjenjuje dostatnim.

U Agenciji za zaštitu okoliša (AZO) na poslovima vezanim uz SEVESO II Direktivu radi jedan djelatnik. AZO je u postupku izrade novog ustroja s naglaskom na znatno jačanje kapaciteta, u okviru čega je predviđeno zapošljavanje još jednog djelatnika u 2008. godini te još jednog djelatnika u 2009. godini (uz napomenu da će dvoje djelatnika pored poslova vezanih uz SEVESO Direktivu, obavljati i ostale poslove iz nadležnosti AZO-a).

U Upravi za inspekcijske poslove MZOPUG-a planira se tijekom 2008. godine unutar Odjela za inspekcijski nadzor ustrojiti novi Odsjek u kojem će viši inspektori specijalisti obavljati i koordinirane nadzore sa inspektorima nadležnih ministarstava potpisnika Sporazuma inspekcijskih službi postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari. U razdoblju nakon 2009. godine planira se daljnje jačanje kapaciteta inspekcije zaštite okoliša za obavljanje poslova vezanih uz nadzor postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari.

Veliki uređaji za loženje

Zakonodavni okvir

Temeljem dostavljenih pojedinačnih programa smanjenja emisija onečišćujućih tvari u zrak kod postojećih velikih uređaja za loženje, Vlada Republike Hrvatske do kraja rujna 2008. godine donijet će Nacionalni plan smanjenja emisija kod velikih uređaja za loženje (*National Emission Reduction Plan-NERP*). Nacionalnim planom detaljno će se razraditi tehničke mogućnosti usklađivanja postojećih uređaja za loženje s odredbama Direktive 2001/80/EZ, potrebna financijska sredstva i dinamika ulaganja sredstava po pojedinim objektima.

Republika Hrvatska postavlja zahtjev za prijelaznim razdobljem za potpunu primjenu članka 4. stavaka 1. i 3. Direktive 2001/80/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2001. o ograničavanju emisija određenih onečišćujućih tvari u zrak iz postojećih velikih uređaja za loženje do 31. prosinca 2017. godine.

Obrazloženje: U Hrvatskoj ima ukupno 35 postojećih velikih uređaja za loženje smještenih u 14 industrijskih ili energetske subjekata, od kojih dva kao gorivo koriste ugljen, a ostali

tekuće ili plinsko gorivo. Samo jedan veliki uređaj za loženje, toplana u Karlovcu (izgrađena 1986. godine; toplinske snage 58 MW; koristi plinsko gorivo i ima ugrađene nove gorionike) u skladu je s odredbama Direktive 2001/80/EZ. Termoelektrana PLOMIN II, koristi moderne uređaje za smanjenje emisija onečišćujućih tvari u zrak (desulfurizacija), ali još nije usklađena s odredbama Direktive 2001/80/EZ.

U 10 od 13 industrijskih subjekata smješteno je više od jednog velikog uređaja za loženje koji proizvode energiju za istu namjenu i koriste isti dimnjak te se na njih primjenjuje pristup „zajedničkog dimnjaka“ (*common stack approach*).

Najveći broj uređaja za loženje, ukupno 22, u vlasništvu je trgovačkog društva Hrvatska elektroprivreda – HEP d.d.

Procijenjena sredstva potrebna za usklađivanje 29 postojećih velikih uređaja za loženje s propisanim граниčnim vrijednostima emisija (GVE) onečišćujućih tvari u zrak iznose 7.461.250.000 HRK (1.029.137.931 EUR).

Procjena potrebnih sredstava za usklađivanje 29 postojećih velikih uređaja za loženje s GVE-ovima onečišćujućih tvari u zrak propisanim Direktivom 2001/80/EZ

NAZIV / SJEDIŠTE	Naziv uređaja za loženje	PLANIRANA SREDSTVA	IZVOR FINANCIRANJA
Belišće dd, Belišće	K 3	2.000.000 HRK	Privatni sektor
	K 4	275.862 EUR	
DIOKI Zagreb	x-571C	3.650.000 HRK 503.448 EUR	Privatni sektor
	SG-6401	187.000.000 HRK 25.793.103 EUR	Privatni sektor
INA - Rafinerija Sisak	K 1	248.200.000 HRK	Privatni sektor
	K 2	34.234.483 EUR	
INA - Rafinerija Urinj	G 4	200.400.000 HRK	Privatni sektor
	G 5	27.641.379 EUR	
Petrokemija Kutina	K 1	nije još određeno	Privatni sektor
	K 2		
	K 3		
TE Sisak blok 1	parni kotao A	1.000.000.000 HRK	Privatni sektor kreditni banaka
	parni kotao B	137.931.034 EUR	
TE Sisak blok 2	parni kotao A	1.000.000.000 HRK	Privatni sektor kreditni banaka
	parni kotao B	137.931.034 EUR	
TE Rijeka		1.460.000.000 HRK 201.379.310 EUR	Privatni sektor kreditni banaka
TE Plomin 1		950.000.000 HRK 131.034.483 EUR	Privatni sektor
TE Plomin 2		365.000.000 HRK 50.344.828 EUR	Kreditni banaka
EL - TO Zagreb	VK 1		Privatni sektor kreditni banaka
	VK 3	110.000.000 HRK 15.172.413 EUR	
	K 2	74.000.000 HRK 10.206.897 EUR	
	K 3	182.000.000 HRK 25.103.448 EUR	

	K 4	182.000.000 HRK 25.103.448 EUR	
	K 5	182.000.000 HRK 25.103.448 EUR	
TE - TO Zagreb	VK 3		Privatni sektor
	VK 4		
	VK 5	110.000.000 HRK 15.172.413 EUR	
	VK 6	110.000.000 HRK 15.172.413 EUR	
	PK 3	74.000.000 HRK 10.206.897 EUR	
	K 3	656.000.000 HRK 90.482.759 EUR	
TE - TO Osijek	WB 1	182.500.000 HRK 25.103.448 EUR	Privatni sektor
	WB 2	182.500.000 HRK 25.103.448 EUR	
	VK 58		
	PK		
13	34		
UKUPNO		7.464.250.000 HRK 1.029.000.000 EUR	

Uzimajući u obzir potrebna značajna financijska sredstva potrebna za prilagodbu postojećih velikih uređaja za loženje propisanim GVE sukladno odredbama Direktive 2001/80/EZ, članak 4. stavak 1. i 3., Republika Hrvatska traži odgodu primjene graničnih vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u zrak iz postojećih velikih uređaja za loženje do 31. prosinca 2017. godine.

Postrojenja / aktivnosti u kojima se koriste hlapivi organski spojevi

Republika Hrvatska postavlja zahtjev za prijelaznim razdobljem za potpunu primjenu članka 5. i Priloga IIA i IIB Direktive Vijeća 1999/13/EZ od 11. ožujka 1999. o ograničavanju emisija hlapivih organskih spojeva koji nastaju upotrebom organskih otpala u određenim aktivnostima i postrojenjima do 31. prosinca 2015. godine.

Obrazloženje: Temeljem postojećih podataka Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske obrtničke komore, te upisa pravnih i fizičkih osoba u Registar postrojenja, procjenjuje se da u Hrvatskoj postoji oko 1.500 postrojenja/aktivnosti u kojima se koriste hlapivi organski spojevi sukladno Uredbi o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora, a među kojima je oko 700 kemijskih čistionica.

Postrojenja/aktivnosti koje spadaju pod obvezu smanjenja emisija hlapivih organskih spojeva sukladno Direktivi 1999/13/EZ, odnosno Uredbi o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora su sljedeća:

- procesi nanošenja ljepila na neku površinu (proizvodnja obuće, drvna industrija, prerada plastičnih masa, proizvodnja drvenih i plastičnih laminata);

- procesi premazivanja (zaštita drvenih površina, bojanje i lakiranje vozila, površinska zaštita vozila, plovila, brodova, premazivanje zavojnica, žičanih navoja – npr. brodogradilišta, proizvodnja željezničkih vagona i dr.);
- kemijsko čišćenje robe;
- površinsko čišćenje;
- proizvodnja premaza, lakova, boja i ljepila (veća postrojenja su HEMPEL, CHROMOS, METAKEM, MEGATI);
- proizvodnja farmaceutskih proizvoda (veća postrojenja su PLIVA, BELUPO, VETERINA);
- tiskanje;
- ekstrakcija biljnog ulja i životinjske masti i rafinacija biljnog ulja.

Na osnovi dostavljenih podataka za postizanje propisanih vrijednosti troškove usklađivanja postrojenja sa zahtjevima pravne stečevine EU-a koje snose vlasnici ili korisnici postrojenja procjenjuju se na 785 milijuna kuna (108 milijuna eura).

DIREKTIVA	PLANIRANA SREDSTVA	IZVOR FINANCIRANJA
Tehnička prilagodba postrojenja u kojima se koriste VOC-ovi (Direktiva 1999/13/EZ)	785.000.000 HRK 106.081.000 EUR	Vlastita sredstva - krediti

Uzimajući u obzir znatan broj postrojenja koja će se morati prilagoditi zahtjevima Direktive 1999/13/EZ te potrebna financijska sredstva, Republika Hrvatska traži odgodu primjene ograničavanja emisija hlapivih organskih spojeva iz članka 5. i Priloga IIA i IIB Direktive 1999/13/EZ do 31. prosinca 2015. godine.

Administrativna sposobnost

U MZOPUG-u u Odjelu za zaštitu atmosfere, Odsjeku za zaštitu zraka do kraja 2009. godine zaposlit će se jedan dodatni djelatnik čime će Odsjek ukupno imati 6 djelatnika.

Predviđenim zapošljavanjem sveukupno 11 novih inspektora do kraja 2009. godine osigurat će se potreban broj djelatnika za provedbu inspeksijskog nadzora.

EMAS

Zakonodavni okvir

Usvajanjem Uredbe o uključivanju organizacija u sustav EMAS u III. kvartalu 2008. godine, osigurat će se puna provedba Uredbe (EZ) br. 761/2001/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2001. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i nezavisnom ocjenjivanju (EMAS). Temeljem Zakona o zaštiti okoliša (NN 110/07) za organizacije uključene u sustav EMAS mogu se odrediti odgovarajuće olakšice i poticaji sukladno odredbama toga Zakona.

Administrativna sposobnost

Za provedbu obveza koristit će se postojeći kapaciteti nadležnih tijela.

Znak zaštite okoliša

Zakonodavni okvir

U skladu s člankom 11. Uredbe (EZ) br. 1980/2000 Europskoga parlamenta i Vijeća od 17. srpnja 2000. o revidiranom programu dodjele znaka zaštite okoliša Zajednice. Hrvatska će uz znak zaštite okoliša Zajednice nakon pristupanja EU zadržati i nacionalni sustav znaka zaštite okoliša.

Administrativna sposobnost

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) od dana pristupanja Hrvatske u članstvo EU bit će nadležno i za dodjelu znaka zaštite okoliša „European flower“ prema Uredbi (EZ) br. 1980/2000. Do 2009. godine u MZOPUG-u je predviđeno zapošljavanje još jednog službenika na poslovima dodjele znaka zaštite okoliša.

Predviđenim zapošljavanjem sveukupno 11 novih inspektora do kraja 2009. godine osigurat će se potreban broj djelatnika za provedbu inspeksijskog nadzora.

III. g. Kemikalije

Zakonodavni okvir

Potpuni prijenos preostalih odredaba Direktive 98/8/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o stavljanju biocidnih pripravaka na tržište (Priloga I .- VI.) izmijenjene i dopunjene Direktivama 2006/50/EZ, 2006/140/EZ, 2007/20/EZ, 2007/69/EZ, 2007/70/EZ, 2008/15/EZ, 2008/16/EZ i Uredbom (EZ) br. 1451/2007 provest će se donošenjem Pravilnika o dokumentaciji za ocjenu aktivne tvari u biocidnim pripravcima, dokumentaciji za ocjenu biocidnih pripravaka, postupcima ocjenjivanja biocidnih pripravaka i njihove uporabe te o vrstama biocidnih pripravaka s njihovim opisima i jedinstvenim načelima za ocjenjivanje biocidnih pripravaka te Popisa postojećih aktivnih tvari dopuštenih u biocidnim pripravcima u III. kvartalu 2008. godine.

Usklađivanje s Odlukom Komisije 2007/597/EZ od 27. kolovoza 2007. o neuključivanju guazatin triacetata u Dodatak I, IA ili IB Direktive 98/8/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o stavljanju biocidnih pripravaka na tržište i Odluke Komisije 2007/565/EZ od 14. kolovoza 2007. o neuključivanju u Dodatak I, IA ili IB Direktive 98/8/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o stavljanju biocidnih pripravaka na tržište određenih tvari koje je potrebno preispitati u sklopu 10-godišnjeg radnog programa iz članka 16(2) izvršit će se donošenjem Popisa postojećih aktivnih tvari koje nisu dopuštene u biocidnim pripravcima i Popisa postojećih aktivnih tvari dopuštenih u biocidnim pripravcima u III. kvartalu 2008. godine.

U svrhu pripreme za provedbu Uredbe (EZ) br. 850/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima, u III. kvartalu 2008. godine bit će donesen, temeljem Zakona o otpadu, Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima (PCB) i polikloriranim terfenilima (PCT).

Potpuno usklađivanje s Uredbom (EZ) br. 304/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o uvozu i izvozu opasnih kemijskih tvari ostvarit će se donošenjem Pravilnika o uvozu i izvozu opasnih kemikalija u II. kvartalu 2009. godine.

U svrhu priprema za provedbu Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registriranju, ocjenjivanju, odobravanju i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (MZSS) će krajem 2008. godine održati daljnja savjetovanja za predstavnike kemijske industrije. U planu je također izrada promotivnih materijala (letaka) kojima će se kemijska industrija bolje upoznati s obvezama koje za nju proizlaze iz Uredbe REACH.

Nastavit će se aktivnosti na provedbi zakonodavstva iz područja zaštite životinja koje se koriste za pokuse i druge znanstvene svrhe.

Administrativna sposobnost

U tijeku je izrada Sporazuma o koordinaciji i suradnji između MZSS-a i ostalih ministarstava/tijela nadležnih za kemikalije, a njegovo potpisivanje planira se tijekom 2008. godine. Sporazum će sadržavati odredbe o upravnoj, stručnoj i inspekcijskoj suradnji.

U 2008. i 2009. godini u MZSS-u, Upravi za sanitarnu inspekciju, Službi za sanitarnu inspekciju, Odjelu za opasne kemikalije uz postojeća tri zaposlit će se još dva djelatnika.

U 2008. i 2009. godine u Hrvatskom zavodu za toksikologiju uz postojećih 10, zaposlit će se još 15 djelatnika.

U sanitarnoj inspekciji ustrojenoj u Uredima državne uprave u županijama i Gradskom uredu za zdravstvo uz postojećih 218, zaposlit će se još 12 djelatnika.

Unutar Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja ne predviđaju se nove institucionalne promjene.

U sklopu Uprave za veterinarske inspekcije u 2008. godini će se zaposliti još 36 djelatnika, a do kraja 2009. godine još 134 djelatnika (veterinarskih inspektora i službenih veterinarara) tako da će ih ukupno biti 275. Od navedenog broja, predviđeno je osam službenih veterinarara koji će raditi samo na području zaštite dobrobiti životinja u što se uključuje i inspekcija nad uvjetima držanja pokusnih životinja, posebnim uvjetima za nastambe, vrstama pokusa i načinu vođenja evidencije o pokusnim životinjama i vrstama pokusa.

III. h. Genetski modificirani organizmi

Zakonodavni okvir

Usklađivanje s preostalim odredbama Uredbe (EZ) br. 1830/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o sljedivosti i označavanju genetski modificiranih organizama i sljedivosti prehrambenih proizvoda i hrane za životinje proizvedenih od genetski modificiranih organizama kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2001/18/EZ provest će se donošenjem Uredbe o proizvodima gdje se slučajni ili tehnološki neizbježni tragovi dopuštenih genetski modificiranih organizama ne mogu isključiti, te o razini ispod koje ti proizvodi ne moraju biti označeni kao proizvodi koji sadrže genetski modificirane organizme u III. kvartalu 2008. godine.

Usklađivanje s odredbama Uredbe (EZ) br. 1946/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2003. o prekograničnom prijenosu genetski modificiranih organizama izvršit će se

donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o genetski modificiranim organizmima do kraja II. kvartala 2009. godine.

Usklađivanje s preostalim odredbama Direktive 2001/18/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom uvođenju genetski modificiranih organizama u okoliš i ukidanju Direktive Vijeća 90/220/EEZ izmijenjene i dopunjene Odlukom 2002/811/EZ, Odluke Vijeća 2002/812/EZ od 3. listopada 2002. kojom se u skladu s Direktivom 2001/18/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća određuje Obrazac sažetka podataka u vezi sa stavljanjem na tržište genetski promijenjenih organizama kao proizvoda ili kao dijelova proizvoda, Uredbe (EZ) br. 1830/2003 i Uredbe Komisije (EZ) br. 65/2004 od 14. siječnja 2004. o uspostavi sustava za razvoj i dodjeljivanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka za genetski modificirane organizme provest će se donošenjem Pravilnika o sadržaju prijave i tehničke dokumentacije za stavljanje na tržište GMO-a ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a te o uvjetima označavanja i pakiranja GMO-a ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a; Pravilnika o opsegu i sadržaju izvješća o procjeni prikladnosti stavljanja na tržište GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a te Pravilnika o planu praćenja (monitoringu) utjecaja proizvoda koji sadrže genetski modificirane organizme i njihove uporabe u III. kvartalu 2008. godine.

Administrativna sposobnost

U tijeku je izrada Sporazuma o koordinaciji i suradnji između Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi (MZSS) i ostalih ministarstva/tijela nadležnih za GMO-e, a njegovo potpisivanje planira se tijekom 2008. godine. Sporazum će sadržavati odredbe o upravnoj (u 2008. godini planirano je da svi upravni postupci postanu operativni), stručnoj (planirano je osnivanje Vijeća za GMO i Odbora za namjerno uvođenje i ograničenu uporabu GMO-a) i inspekcijskoj suradnji (u 2008. godini planirano je osnivanje inspekcije za kontrolu ograničene uporabe GMO-a što će predstavljati posljednji korak u uspostavi svih nadležnih inspekcija).

Tijekom 2008. i 2009. godine u MZSS-u, Upravi za sanitarnu inspekciju, Službi za sanitarnu inspekciju, Odjelu za GMO kontrolu uz postojeća dva zaposlit će se još tri djelatnika.

U tijeku 2008. i 2009. godine u Ministarstvu poljoprivrede ribarstva i ruralnog razvoja, Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije, Odjel za bilinogojstvo zaposlit će se jedan novi djelatnik, kao i dva nova djelatnika koji će raditi na poslovima laboratorijskih analiza u Zavodu za sjemenarstvo i rasadničarstvo.

Tijekom 2008. i 2009. godine u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa, Upravi za znanost, Odjelu za razvoj znanstvenog sustava uz postojećeg djelatnika zaposlit će se još jedan djelatnik.

Tijekom 2008. i 2009. godine broj djelatnika u Ministarstvu kulture, Upravi za zaštitu prirode, Odjelu za biološku raznolikost, Odsjeku za očuvanje genetske raznolikosti neće se mijenjati. Odjel za inspekcijske i pravne poslove zaštite prirode ojačat će tijekom 2008. godine za tri nova inspektora te tijekom 2009. godine za još četiri nova inspektora koji će svi imati sjedište rada van Zagreba, u županijama.

III. i. Buka

Zakonodavni okvir

Nastavit će se s aktivnostima na provedbi uspostavljenog zakonodavnog okvira vezanog uz zaštitu od buke, a koje obuhvaćaju polaganje stručnih ispita iz područja zaštite od buke od strane pravnih osoba koje će izrađivati karte buke i akcijske planove na temelju Pravilnika o stručnom ispitu iz područja zaštite od buke (NN 91/07). Polaganje stručnog ispita za zaštitu od buke preduvjet je za dobivanje ovlaštenja za izrade karata buke i akcijskih planova.

Administrativna sposobnost

U tijeku je izrada Sporazuma o koordinaciji i suradnji između Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi (MZSS) i ostalih ministarstva/tijela nadležnih za zaštitu od buke, a njegovo potpisivanje planira se tijekom 2008. godine. Sporazum će sadržavati odredbe o upravnoj, stručnoj i inspekcijskoj suradnji.

U sanitarnoj inspekciji ustrojenoj u Uredima državne uprave u županijama i Gradskom uredu Grada Zagreba za zdravstvo uz postojećih 218 djelatnika zaposlit će se još 12 djelatnika tijekom 2008. i 2009. godine.

III. j. Šumarstvo

Zakonodavni okvir

Nastavit će se s aktivnostima na provedbi uspostavljenog zakonodavnog okvira vezanog uz šumarstvo. Od dana pristupanja u EU Hrvatska će u potpunosti provoditi Uredbu Komisije (EZ) br. 1737/2006 od 7. studenog 2006. koja predviđa određena podrobna pravila za primjenu Uredbe (EZ) br. 2152/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o nadzoru nad šumama i međudjelovanjem u okolišu u Zajednici.

Administrativna sposobnost

Do kraja 2009. godine u Upravi šumarstva Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (MRRŠVG) planira se zaposliti 28 novih djelatnika te će ukupan broj zaposlenih iznositi 63 djelatnika.

Šumarska savjetodavna služba zaposlit će 27 novih djelatnika šumarske struke do kraja 2009. godine te će ukupan broj zaposlenih iznositi 97 djelatnika, od toga 80 djelatnika šumarske struke na stručnim poslovima.

U Sektoru šumarske inspekcije MRRŠVG-a planira se zapošljavanje 9 dodatnih šumarskih inspektora do kraja 2009. godine.

PRILOG 1.**PLAN USKLADIVANJA KLJUČNIH PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE****ZAKONSKI I PODZAKONSKI PROPISI**

NAZIV PROPISA	ACQUIS S KOJIM SE USKLADUJE	ROK	NOSITELJ
Uredba o štetama u okolišu i Pravilnik o mjerama otklanjanja štete i vrstama sanacijskih programa	Direktiva 2004/35/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete u okolišu	IV. kvartal 2008.	MZOPUG
Uredba o emisijskim kvotama stakleničkih plinova i o načinu trgovanja emisijskim kvotama i Uredba o mjerilima za ulaganje u projekte smanjenja emisija stakleničkih plinova u okviru mehanizama Kyotskog protokola	Direktiva 2003/87/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. kojom se utvrđuje shema za trgovanje kvotama emisije stakleničkih plinova unutar Zajednice i kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva Vijeća 96/61/EZ Direktiva 2004/101/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2003/87/EZ o uspostavljanju sustava trgovanja kvotama emisija stakleničkih plinova unutar Zajednice, s obzirom na projektne mehanizme Kyotskog protokola	IV. kvartal 2008.	MZOPUG
Uredba o emisijskim kvotama za pojedine onečišćujuće tvari koje uzrokuju zakiseljavanje, eutrofikaciju i prizemni ozon	Direktiva 2001/81/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2001. o nacionalnim vršnim emisijama onečišćujućih tvari u zrak	IV. kvartal 2008.	MZOPUG
Pravilnik o registraciji vozila i Pravilnik o tehničkim	Odluka br. 1753/2000/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 2000. kojom se uspostavlja sustav praćenja prosječnih emisija CO ₂ iz novih osobnih automobile	IV. kvartal 2008.	MUP

pregledima vozila			
Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima (PCB) i polikloriranim terfenilima (PCT)	Direktiva Vijeća 96/59/EZ od 16. rujna 1996. o odlaganju polikloriranih bifenila i polikloriranih terfenila (PCB/PCT)	III. kvartal 2008.	MZOPUG
Pravilnik o gospodarenju otpadom iz rudarstva i eksploatacije mineralnih sirovina	Direktiva 2006/21/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o gospodarenju otpadom iz eksploatacije sirovina, a koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 2004/35/EZ	IV. kvartal 2008.	MZOPUG
Izmjene i dopune Uredbe o nadzoru prekograničnog prometa otpadom i Izmjene i dopune Uredbe o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada	Uredba (EZ) br. 1013/2006 Europskoga parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o otpremi pošiljaka otpada Odluka Vijeća 97/640/EZ od 22. rujna 1997. koja dopunjuje Odluku Vijeća 93/98/EEZ	IV. kvartal 2008	MZOPUG
Zakon o vodama i Zakon o financiranju vodnoga gospodarstva	Direktiva 2000/60/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice na području politike voda Direktiva Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o komunalnim otpadnim vodama Direktiva 91/676/EEZ Vijeća od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja izazvanih nitratima poljoprivrednog podrijetla Direktiva 2006/11/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o onečišćenju određenim opasnim tvarima koje se ispuštaju u vodni okoliš Zajednice (Direktiva o opasnim tvarima), Direktiva Vijeća 82/176/EEZ od 22. ožujka 1982. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanja žive u industriji kloralkalne elektrolize, Direktiva Vijeća 83/513/EEZ od 26. rujna 1983. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanje kadmija, Direktiva	IV. kvartal 2008. godine	MRRŠVG

	<p>Vijeća 84/156/EEZ od 8. ožujka 1984. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanja žive u industrijskim sektorima, osim industrije kloralkalne elektrolize, Direktiva Vijeća 84/491/EEZ od 9. listopada 1984. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanje heksaklorocikloheksana, Direktiva Vijeća 86/280/EEZ od 12. lipnja 1986. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanja nekih opasnih tvari koje su uključene u Listu I. Priloga Direktive 76/464/EEZ izmijenjene i dopunjene Direktivom 88/347/EEZ i Direktivom 90/415/EEZ</p>		
	<p>Direktiva 2006/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje, a kojom se ukida Direktiva 76/160/EEZ</p>		
	<p>Direktiva 2006/44/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o kakvoći slatkih voda kojima je potrebna zaštita ili poboljšanje kako bi omogućile život riba</p>		
	<p>Direktiva Vijeća 79/923/EEZ od 30. listopada 1979. o kakvoći vode za uzgoj školjaka</p>		
	<p>Direktiva Vijeća 98/83/EZ od 3. studenoga 1998. o kakvoći vode namijenjenoj za ljudsku potrošnju</p>		
	<p>Direktiva Vijeća 2006/118/EEZ od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja kakvoće</p>		
	<p>Direktiva 2007/60/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju poplavnim rizicima</p>		

Pravilnik o komunalnoj otpadnoj vodi	Direktiva Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o komunalnim otpadnim vodama	IV. kvartal 2008.	MRRŠVG
Pravilnik o zaštiti voda od onečišćenja nitratima poljoprivrednog podrijetla	Direktiva 91/676/EEZ Vijeća od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja izazvanih nitratima poljoprivrednog podrijetla	IV. kvartal 2008.	MRRŠVG
Uredba o opasnim tvarima u vodama	Direktiva 2006/11/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o onečišćenju određenim opasnim tvarima koje se ispuštaju u vodni okoliš Zajednice (Direktiva o opasnim tvarima), Direktiva Vijeća 82/176/EEZ od 22. ožujka 1982. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanja žive u industriji klorikalne elektrolize, Direktiva Vijeća 83/513/EEZ od 26. rujna 1983. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanje kadmija, Direktiva Vijeća 84/156/EEZ od 8. ožujka 1984. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanja žive u industrijskim sektorima, osim industrije klorikalne elektrolize, Direktiva Vijeća 84/491/EEZ od 9. listopada 1984. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanje heksaklorocikloheksana, Direktiva Vijeća 86/280/EEZ od 12. lipnja 1986. o graničnim vrijednostima i ciljevima kvalitete za ispuštanja nekih opasnih tvari koje su uključene u Listu I. Priloga Direktive 76/464/EEZ izmijenjene i dopunjene Direktivom 88/347/EEZ i Direktivom 90/415/EEZ	IV. kvartal 2008.	MRRŠVG
Uredba o kvaliteti vode za kupanje	Direktiva 2006/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje, a kojom se ukida Direktiva 76/160/EEZ	IV. kvartal 2008.	MRRŠVG

Pravilnik o kakvoći vode pogodne za život slatkovodnih riba	Direktiva 2006/44/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o kakvoći slatkih voda kojima je potrebna zaštita ili poboljšanje kako bi omogućile život riba	IV. kvartal 2008.	MRRŠVG
Pravilnik o kakvoći vode za uzgoj školjkaša	Direktiva Vijeća 79/923/EEZ od 30. listopada 1979. o kakvoći vode za uzgoj školjaka	IV. kvartal 2008.	MRRŠVG
Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o graničnim vrijednostima opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama	Direktiva 2000/60/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice na području politike voda	III. kvartal 2008.	MRRŠVG
	Direktiva Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o komunalnim otpadnim vodama		
Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o klasifikaciji voda	Direktiva 2000/60/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice na području politike voda	IV. kvartal 2008.	MRRŠVG
Izmjena i dopuna Odluke o utvrđivanju granica vodnih područja	Direktiva 2000/60/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice na području politike voda	III. kvartal 2008.	MRRŠVG
Odluka o područjima podložnim eutrofikaciji i područjima ranjivim na nitrate	Direktiva 91/676/EEZ Vijeća od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja izazvanih nitratima poljoprivrednog podrijetla	IV. kvartal 2008.	MRRŠVG
Uredba o međunarodno značajnim ekološkim područjima (SPA i pSCI područja), i Izmjene i dopune Uredbe o proglašenju ekološke mreže	Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. godine o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore Direktiva Vijeća 79/409/EEZ od 2. travnja 1979. godine o očuvanju divljih ptica	do pristupanja EU	MINK

Izmjene i dopune Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti zahvata za prirodu	Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. godine o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore	III. kvartal 2009.	MINK
Izmjene i dopune pravilnika o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova	Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. godine o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore	III. kvartal 2009.	MINK
Izmjene i dopune Pravilnika o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim	Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. godine o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore	III. kvartal 2009.	MINK
	Direktiva Vijeća 79/409/EEZ od 2. travnja 1979. godine o očuvanju divljih ptica		
Izmjene i dopune Pravilnika o prekograničnom prometu i trgovini zaštićenim vrstama i Izmjene i dopune Pravilnika o uvjetima držanja, načinu obilježavanja i evidenciji zaštićenih životinja u zatočeništvu	Uredba Vijeća (EZ) br. 338/97 o zaštiti divlje flore i faune reguliranjem trgovine u tom području, Uredba Komisije (EZ) br. 865/2006 koja predviđa detaljna pravila provedbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 338/97 o zaštiti vrsta divlje faune i flore regulirajući trgovinu istima te Uredba Komisije (EZ) br. 1037/2007 o zabrani unošenja u Zajednicu primjeraka određenih vrsta divlje faune i flore	II. kvartal 2009.	MINK
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu	Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. godine o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore	III. kvartal 2008.	MRRŠVG
Uredba o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša i Pravilnik o očevidniku uporabnih dozvola i rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša	Direktiva 2008/1/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o cjelovitom sprječavanju i nadzoru onečišćenja (kodificirana verzija) (IPPC Direktiva)	III. kvartal 2008.	MZOPUG
Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje	Direktiva 96/82/EZ od 9. prosinca 1996. o kontroli opasnosti od velikih	III. kvartal 2008.	MZOPUG

uključuju opasne tvari i Pravilnik o registru postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari	nesreća koje uključuju opasne tvari (SEVESO II Direktiva)		
Uredba o uključivanju organizacija u sustav EMAS	Uredba (EZ) br. 761/2001/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2001. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i nezavisnom ocjenjivanju (EMAS)	III. kvartal 2008.	MZOPUG
Pravilnik o dokumentaciji za ocjenu aktivne tvari u biocidnim pripravcima, dokumentaciji za ocjenu biocidnih pripravaka, postupcima ocjenjivanja biocidnih pripravaka i njihove uporabe te o vrstama biocidnih pripravaka s njihovim opisima i jedinstvenim načelima za ocjenjivanje biocidnih pripravaka i Popis postojećih aktivnih tvari dopuštenih u biocidnim pripravcima	Direktiva 98/8/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. stavljanju biocidnih pripravaka na tržište (Priloga I.-VI.) izmijenjena i dopunjena Direktivama 2006/50/EZ, 2006/140/EZ, 2007/20/EZ, 2007/69/EZ, 2007/70/EZ, 2008/15/EZ, 2008/16/EZ i Uredbom 1451/2007	III. kvartal 2008.	MZSS
Popis postojećih aktivnih tvari koje nisu dopuštene u biocidnim pripravcima i Popis postojećih aktivnih tvari dopuštenih u biocidnim pripravcima	Odluka Komisije 2007/597/EZ od 27. kolovoza 2007. o neuključivanju guazatin triacetata u Dodatak I, IA ili IB Direktive 98/8/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o stavljanju biocidnih pripravaka na tržište i Odluke Komisije 2007/565/EZ od 14. kolovoza 2007. o neuključivanju u Dodatak I, IA ili IB Direktive 98/8/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o stavljanju biocidnih pripravaka na tržište određenih tvari koje je potrebno preispitati u sklopu 10-godišnjeg radnog programa iz članka 16(2)	III. kvartal 2008.	MZSS
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o	Uredba (EZ-a) br. 1946/2003. Europskoga parlamenta i Vijeća od	II. kvartal 2009.	MZSS, MINK

genetski modificiranim organizmima	15. srpnja 2003. o prekograničnom prijenosu genetski modificiranih organizama		
Uredba o proizvodima gdje se slučajni ili tehnološki neizbježni tragovi dopuštenih genetski modificiranih organizama ne mogu isključiti, te o razini ispod koje ti proizvodi ne moraju biti označeni kao proizvodi koji sadrže genetski modificirane organizme	Uredba (EZ) br. 1830/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. godine o sljedivosti i označavanju genetski modificiranih organizama i sljedivosti prehrambenih proizvoda i hrane za životinje proizvedenih od genetski modificiranih organizama kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 2001/18/EZ	III. kvartal 2008.	MZSS
Pravilnik o uvozu i izvozu opasnih kemikalija	Uredba (EZ) br. 304/2003 Europskoga parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o uvozu i izvozu opasnih kemijskih tvari	II. kvartal 2009.	MZSS
Pravilnik o sadržaju prijave i tehničke dokumentacije za stavljanje na tržište GMO-a ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a te o uvjetima označavanja i pakiranja GMO-a ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a; Pravilnik o opsegu i sadržaju izvješća o procjeni prikladnosti stavljanja na tržište GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a; Pravilnik o planu praćenja (monitoringu) utjecaja proizvoda koji sadrže genetski modificirane organizme i njegove uporabe	Direktiva 2001/18/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom uvođenju genetski modificiranih organizama u okoliš i ukidanju Direktive Vijeća 90/220/EEZ izmijenjene i dopunjene Odlukom 2002/811/EZ, Odluke Vijeća 2002/812/EZ od 3. listopada 2002. kojom se u skladu s Direktivom 2001/18/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća određuje Obrazac sažetka podataka u vezi sa stavljanjem na tržište genetski promijenjenih organizama kao proizvoda ili kao dijelova proizvoda, Uredbe (EZ) br. 1830/2003 i Uredbe Komisije (EZ) br. 65/2004 od 14. siječnja 2004. o uspostavi sustava za razvoj i dodjeljivanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka za genetski modificirane organizme	III. kvartal 2008.	MZSS